

NIEUWS- EN INFORMATIEBRIEF 09-2022

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN

Gemeente Kaag en Braassem

Website: <https://adviesraadkaagenbraassem.nl>

Datum: 31 augustus 2022

Emailadres: info@asd-kaagenbraassem.nl

of: secretariaat@asd-kaagenbraassem.nl

Beste adviesraadleden en overige geïnteresseerden,

De scholen zijn weer begonnen en daaruit concludeer ik dat voor veel lezers ook de vakanties voorbij zullen zijn. Dus alle tijd voor het lezen van een nieuwsbrief. Of ben ik dan te optimistisch? Laat ik het anders stellen. Ik hoop dat degenen die de nieuwsbrief ontvangen, er ook aandacht aan besteden, anders is het zonde van het werk. Mochten er wijzigingen aangebracht moeten worden in de inhoud, dan verneem ik dat graag. Voor nu: veel leesplezier en doe er uw voordeel mee!

Met vriendelijke groet,

Fried Elstgeest (elstgeest12@hotmail.com)

Rood staat voor: JEUGD

Zwart staat voor: GEESTELIJKE ZORG

Bruin staat voor: WERK en INKOMEN

Blauw staat voor: WMO

Groen staat voor: WONEN

Paars staat voor: DIVERS

- 1) 'In hoeverre wordt aan de vluchtelingen zelf gevraagd wat zij nodig hebben?'
- 2) Als aanvraag bij de WMO wordt afgewezen, kan men landelijk bij UniekSporten aanvragen
- 3) Aantal sociale huurwoningen in Leiden is vanaf 2024 groter dan de behoefte daaraan
- 4) Sluiting van vier ggz-klinieken en de stijgende wachtlijsten.
- 5) Overheid kan veel meer doen om mensen hun basale rechten te kunnen laten verzilveren
- 6) Tijdelijke woningen voor Oekraïners lossen in Schagen ook de woningnood op
- 7) Voor SRO vormt het Wmo-werkpakket een waardevolle aanvulling
- 8) Uithuisplaatsingen van kinderen, mede naar aanleiding van de toeslagenaffaire
- 9) Preventief controleren van zorgaanbieders sociaal domein in de Leidse regio
- 10) Het is hier net een klein Oekraïne, maar dan in Nederland
- 11) Het begrip diploma is te groot geworden
- 12) Woubrugg: een particulier initiatief voor opvang van vluchtelingen uit Oekraïne
- 13) Professionals onterecht bang om gegevens uit te wisselen
- 14) Er moet meer industrieel gebouwd worden
- 15) Aan Wmo recht van mijn moeder kan geen uitvoering worden gegeven: gebrek aan personeel
- 16) 'Misschien kun je mijn opa en oma vragen.'
- 17) Hoeveel dak valt er in Nederland te beleggen en wat levert dat de natuur op ?
- 18) Moedernetwerk kan een belangrijke rol spelen in gezinnen met een kind met een beperking
- 19) 5 tips om zonder hoge druk spuit van je groene aanslag af te komen.
- 20) Bijna dagelijks Nederlandse records gebroken met de opwekking van zonne-energie
- 21) De kwaliteit van delen van jeugdzorg en ggz in Nederland is onder de minimumnorm gezakt

- 22) Hotspotlijst 2022 gemeente Kaag en Braassem
- 23) Regio Holland Rijnland behoefte aan standplaatsen: er zijn er nog zo'n 55 nodig
- 24) Aantal concrete voorstellen, zoals een eigen bijdrage voor de jeugdzorg, vallen slecht
- 25) Hoe gemotiveerder een cliënt is, hoe groter de kans dat een schuldenvrije toekomst in zicht is
- 26) Wie wil er nu niet in een rustige omgeving wonen?
- 27) Een verhuizing van een oudere leidt in totaal tot vijf verhuizingen
- 28) Einddatum op Wmo-indicatie voor regiotaxi, blijkt moeilijk te begrijpen voor cliënten
- 29) Eigen Kracht Centrale betrekken bij ondersteuning van ouders van uithuisgeplaatste kinderen
- 30) Gemeente Voorschoten past regels aan omdat de Wmo een steeds grotere kostenpost is
- 31) De zorgen die jongeren hebben over hun toekomst
- 32) Maatregelen om kwetsbare groepen sneller aan een betaalbare woning te helpen
- 33) Is de huidige generatie flexwoningen de uitstraling van een containerwoning ontstegen?
- 34) Een plan maken om eerder vrij te kunnen komen, met enkelband
- 35) In de dorpsraad Kaag-Buitenkaag is door delegatie gepleit voor het opsplitsen van de raad
- 36) Woningbouw in de Alphen Gnephoekpolder lijkt weer een stap dichterbij
- 37) Zorgen over alleenstaande statushouders tussen 18 en 21 jaar
- 38) Robotstofzuigers worden nog niet of nauwelijks ingezet in de Wmo hulp bij het huishouden
- 39) Nieuw zorgconcept wil verpleeghuisopname voorkomen van kwetsbare thuiswonende ouderen
- 40) Mogelijk bebouwen van Gnephoek zorgde voor bijzondere discussie in gemeenteraad K & B
- 41) Mensen jonger dan 27 jaar geen kostendelende medebewoner meer
- 42) Het is 'hoog tijd om door te pakken' met de hervormingsagenda voor de jeugdzorg
- 43) „We kopen geen park om de melkbussen op te poetsen.”
- 44) Jaarrapport over alle Eigen Kracht-conferenties van 2021
- 45) Gemeentebestuur Voorschoten wilde alleen driewielersscootmobielen vanuit de Wmo
- 46) Actieve senioren verleiden om zorgtaken op zich te nemen

1) 'In hoeverre wordt aan de vluchtelingen zelf gevraagd wat zij nodig hebben?'

Zorg+welzijn 2 mei 2022

3 aandachtsgebieden voor sociaal werkers in de hulp aan Oekraïense vluchtelingen

Vrijwel direct na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne startte Movisie met een speciaal dossier over de gevolgen voor het sociaal werk in Nederland. Programmaleider Annemarie van Hinsberg ziet veel werk voor sociaal werkers: 'Versterken en verduurzamen van de vele burgerinitiatieven, monitoren van de opvang, en signaleren en doorverwijzen naar tweedelijns hulp.'

Toen de oorlog in Oekraïne begon, zag Movisie-programmamanager Annemarie van Hinsberg het aantal burgerinitiatieven in rap tempo aanzwellen. 'De heftige ontwikkelingen maakten heel veel los in de samenleving. Daar moeten we als sociaal domein iets mee. Bij Movisie hebben we veel kennis die hieraan gerelateerd is. En we hebben een goed overzicht van de kennis die er bij andere partijen is.'

Direct bruikbaar In overleg en afstemming met andere kennisinstituten en maatschappelijke organisaties zoals het Nederlands Jeugdinstituut opende Movisie al snel een dossier (Fried: zie: <https://www.movisie.nl/gevolgen-oorlog-oekraïne-sociaal-domein>), zoals ze dat aan het begin van de coronacrisis ook deden. In veel gevallen is bestaande kennis direct bruikbaar, zoals het geval is met een artikel (Fried: zie: <https://www.movisie.nl/artikel/vluchtelingen-uit-afghanistan-leren-bestaande-kennis-inzichten>) dat najaar 2021 verscheen over de kennis die is opgedaan met Afghaanse evacués.

Dezelfde Russische bommen ‘Want’, zo verklaart Van Hinsberg: ‘De vluchtelingen die Nederland nu bereiken, zijn in veel opzichten vergelijkbaar met vluchtelingen die eerder deze kant op kwamen. Ze hebben allemaal dezelfde reden om te vluchten: het is niet veilig in hun eigen land. Ze zijn allemaal op zoek naar veiligheid, een plek om tot rust te komen. Syrische vluchtelingen kregen dezelfde Russische bommen op hun hoofd.’

Toen de oorlog in Oekraïne uitbrak, ging de Roemeense voorzitter van de Europese federatie van sociaal werkers, Ana Rădulescu, meteen vluchtelingen helpen aan de grens. Ze helpt kinderen die verschrikkelijke dingen hebben gezien, vertelde ze aan Zorg+Welzijn. (Fried: zie:

<https://www.zorgwelzijn.nl/oorlog-in-oekraïne-sociaal-werkers-helpen-vluchtelingen-daar-dit-zijn-hun-verhalen/>)

Als het langer duurt Maar elk land van herkomst is uniek, net als de manier waarop wij als samenleving reageren, stelt Van Hinsberg ook. ‘De heftigheid is enorm en de omvang van de vluchtelingenstroom is nu gigantisch.’ Dat het aantal bewonersinitiatieven nu ook enorm is, is hartverwarmend en nodig. Maar tegelijkertijd houdt ze haar hart vast: ‘Als het wat langer duurt allemaal, blijft die positieve aandacht en energie dan overeind?’

Versterken en verduurzamen Daarmee heeft Van Hinsberg de eerste werksoort te pakken die ze weggelegd ziet voor sociaal werkers: het versterken en verduurzamen van de vele burgerinitiatieven. ‘Op een gegeven moment kan de stemming en daarmee ook het draagvlak in de samenleving omslaan. Wat als straks een Oekraïens gezin een woning krijgt toegewezen waar je eigen zoon of dochter ook heel graag in zou willen wonen? Dan krijg je een andere dynamiek, er ontstaat frictie.’

Omslag voorkomen Het verduurzamen van de huidige bewonersinitiatieven kan een dergelijke omslag helpen voorkomen, stelt Van Hinsberg. ‘We weten, ook op basis van wetenschappelijk onderzoek, dat ontmoeting tussen oude en nieuwe inwoners heel goed helpt voor de sociale samenhang op de langere termijn. Als je elkaar al kent, dan is het bijvoorbeeld ook makkelijker om die woning aan het vluchtelingengezin te gunnen.’ De wijkverbinder (Fried: zie: <https://dewijkverbinder.nl/>) levert op dit punt zeer bruikbare informatie.

Beknelling Daarnaast is het belangrijk om de burgerinitiatieven te volgen en waar nodig te begeleiden. Dit ook om te voorkomen dat goede bedoelingen onbedoeld minder goed uitpakken voor de vluchtelingen. ‘In hoeverre wordt aan de vluchtelingen zelf gevraagd wat zij nodig hebben? Voelen zij zich bijvoorbeeld niet bekneld en gedwongen om dankbaar te zijn?’ Dit geldt voor de directe opvang, maar ook voor andere vrijwilligersinitiatieven, benadrukt Van Hinsberg.

Eigen referentiekader Het versterken en verduurzamen van burgerinitiatieven gaat wat haar betreft dus ook over het helpen voorkomen van dit soort beknelling: ‘’s Lands wijs, ’s lands eer. Dat geldt aan beide kanten. Het is belangrijk dat iemand er van doordrongen is dat hij vanuit het eigen referentiekader helpt. En dat de ander ruimte nodig heeft voor de eigen gebruiken en wensen. Als sociaal werker kun je hierover trainingen voor vrijwilligers organiseren en dialoogavonden met vrijwilligers en vluchtelingen.’

Zelforganisatie versterken Van Hinsberg komt nog even terug op de genoemde ontmoetingsinitiatieven: ‘Die kunnen sociaal werkers zelf ontplooiën, en ze kunnen ook de bestaande bewonersinitiatieven faciliteren om hun activiteiten te verbreden. Verder kunnen ze ook de zelforganisatie van de vluchtelingen helpen versterken: Hebben die straks behoefte aan onderling contact? Of met de buurt? Probeer hun behoefte te achterhalen en ondersteun hen daarbij.’ Een goed vertrekpunt om hier meer over te lezen is dit artikel. (Fried: zie: <https://www.movisie.nl/artikel/oekraïnedossier-wat-werkt-burgerinitiatieven>)

Monitoren Het tweede belangrijke aandachtsgebied voor sociaal werkers zit hem volgens Van Hinsberg in het monitoren, het volgen hoe het gaat: in de samenleving en de opvang. Voor het volgen hoe het op de langere termijn in de samenleving gaat, zijn opnieuw de ontmoetingsinitiatieven belangrijk. Daardoor zullen mensen meer omzien naar elkaar en kunnen ze

helpen signaleren als zaken niet goed gaan. Maar het is breder dan dat, zegt ze: 'Het gaat erover dat je als sociaal werker altijd goed aanwezig bent in de wijk. Zorg dat je je contacten onderhoudt, bij de sportvereniging, bij de kapper, de kassamedewerkers van de supermarkt.'

Risico op misbruik Het belang van monitoren van de opvang heeft om te beginnen te maken met het risico dat de vaak alleen gekomen vrouwen en kinderen lopen op misbruik: 'Zorg dat je als sociaal werker je ogen en oren in de wijk, zoals die van de medewerkers bij de supermarkt, goed inschakelt. Specifiek rondom een opvanglocatie kun je organiseren dat ook omwonenden, de vrijwilligers en de wijkagent hun ogen extra goed open houden. Zien ze verdachte types rondlopen? Of kom je zelf in contact met iemand die thuis opvang wil bieden en krijg je een naar onderbuikgevoel? Meld het dan bij de instanties.'

Begeleiding vrouwelijke vluchtelingen CoMensha (Fried: zie: <https://www.comensha.nl/>) biedt informatie over dit onderwerp en ontwikkelde een factsheet (Fried: zie: <https://www.comensha.nl/mensenhandel-academy/zorgverleners/factsheets-voor-professionals/>) om slachtoffers van mensenhandel te signaleren. Het Nederlands Jeugdinstituut zette informatie over voorkomen en signaleren van mensenhandel en over het melden en hulp op een rij (Fried: zie: <https://www.nji.nl/mensenhandel/aandacht-voor-uitbuiting-bij-vluchtelingen>). Voor de begeleiding van vrouwelijke vluchtelingen kun je als sociaal werker eventueel deze e-learning (Fried: zie: <https://www.zorgwelzijn.nl/hoe-begeleid-je-vrouwelijke-nieuwkomers-nieuwe-e-learning-ontwikkeld/>) volgen.

Tweedelijns hulpverlening In het verlengde van het monitoren van hoe het gaat, kunnen sociaal werkers hun professionele kennis en ervaring ook inzetten om te signaleren wanneer tweedelijns hulpverlening nodig is. Van Hinsberg vindt dit een belangrijke aanvulling op het werk van vrijwilligers, vanwege het gewicht van de verantwoordelijkheid: 'De vluchtelingen hebben te maken met trauma's die ze in de oorlog en ook tijdens hun vlucht opgelopen kunnen hebben. Ze moeten zien te dealen met angst, verlies en rouw. Soms is daar professionele hulpverlening bij nodig. Sociaal werkers zijn bij uitstek degenen die door kunnen verwijzen.'

Tea Keijl

2) Als aanvraag bij de WMO wordt afgewezen, kan men landelijk bij UniekSporten aanvragen

Google melding Wmo: Omroep Zeeland 3 mei 2022

Ruud kreeg dankzij de provincie een rolstoel en kan nu eindelijk weer basketballen

Tweeënhalf jaar moest Ruud Groeneveld uit Noordgouwe op zijn rolstoel wachten. Het kostte een hoop frustratie. Zijn aanvraag voor een sportrolstoel werd meerdere keren afgewezen, maar dankzij een speciaal project is het nu eindelijk gelukt. Groeneveld kan met zijn rolstoel nu eindelijk weer basketballen.

Dat speciale project heet UniekSporten. Het helpt bij aanvragen voor sporthulpmiddelen via de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). De sporter kan van die middelen dan een half jaar gebruikmaken. SportZeeland, het provinciaal sportorgaan, is aangesloten bij het project UniekSporten. "Het begint al bij het aanvragen van een sporthulpmiddel", legt Joost Hopmans van SportZeeland uit. "Wat heb ik nodig, voor welke sport ga ik hem gebruiken? Op het moment dat je het sporthulpmiddel kan uitproberen, kan je beter inschatten of de sport en het hulpmiddel bij je passen."

Met Mach 8 door de bocht Terug naar Ruud Groeneveld. Hij heeft een kraakbeenblessure waardoor hij niet meer aan valide basketbal kan doen. Daarom speelt hij nu rolstoelbasketbal bij RBVM in Middelburg en daarvoor heeft hij een speciale rolstoel nodig. Na bijna tweeënhalf jaar wachten heeft hij nu een rolstoel op maat. "Hij is heel compact waardoor ik heel snel kan draaien",

vertelt een blijde Groeneveld. "En de wielen staan schuin, daardoor kan ik met Mach 8 door de bocht gaan zonder dat ik omval."

Er zijn genoeg voorbeelden van mensen die een aanvraag deden voor een sporthulpmiddel, waarbij die in eerste instantie werd afgewezen. Daardoor werden de wachttijden langer en langer. "Soms duurde het jaren voordat iemand een rolstoel had. Door procedures kon dat echt lang duren", vertelt Hopmans. "Met UniekSporten hebben we dat nu ondervangen. Als de aanvraag bij de WMO, dat via de gemeente loopt, wordt afgewezen, kunnen wij hem nog landelijk bij UniekSporten aanvragen."

SportZeeland vindt het belangrijk dat ook mensen met een beperking toegang hebben tot sport en bewegen. Jo-Annes De Bat, gedeputeerde sport: "We weten allemaal dat sport en bewegen voor iedereen goed is. Dan moeten we er ook alles aan willen doen om sporten en bewegen voor iedereen toegankelijk te maken."

3) Aantal sociale huurwoningen in Leiden is vanaf 2024 groter dan de behoefte daaraan

Alphen CC: Leidsch Dagblad 3 mei 2022

Wethouder Spijker: 'Leiden telt vanaf 2024 méér dan voldoende sociale huurwoningen'

Thiske Hensbroek LEIDEN Het aantal sociale huurwoningen in Leiden is vanaf 2024 groter dan de behoefte daaraan, maar het tekort aan betaalbare koopwoningen blijft bestaan. Dit blijkt uit de 'Rapportage Woningbouwmonitor' die wethouder Fleur Spijker (D66, bouwen) aan de gemeenteraad stuurde.

De gemeente besloot in de periode 2017-2030 zo'n 8500 nieuwe woningen te bouwen. Uit de halfjaarlijkse rapportage blijkt dat de gemeente goed op koers ligt. Met de bouwplannen die er nu zijn verwacht de gemeente dat er in 2024 al 2450 sociale huurwoningen bijgebouwd zijn. Bovendien zal het aantal sociale huurwoningen blijven stijgen. Meer zelfs (3180 woningen in 2030) dan waaraan behoefte is volgens een raming uit 2016.

Dit is volgens de gemeente geen probleem, die denkt namelijk dat de behoefte hoger zal liggen. Dit jaar komt er een nieuwe behoefte-raming beschikbaar die daarover duidelijkheid moet verschaffen. Of dat gaat lukken is de vraag. De oplevering van nieuwe huizen blijft al jaren achter op de planning. Vanaf 2023 verwacht de gemeente op de woningbehoefte te gaan inlopen, maar dat schreven ze vorig jaar ook over 2022. Zo zijn er sinds 2017 nog maar 700 sociale huurwoningen gebouwd.

Er worden niet alleen veel sociale huurwoningen gebouwd. Uit de rapportage blijkt dat de gemeente de komende jaren in de hele huursector een overschot verwacht. Aan de andere kant blijkt uit de rapportage dat in de koopsector een flink tekort aan goedkope (tot 200.000 euro) en middeldure (tot 300.000 euro) woningen te verwachten is. De gemeente wil 40 procent van alle te bouwen woningen een koopwoning is, maar tot nu toe blijft het steken op een kwart. En de koopwoningen die er zijn, zijn vaak duur. Terwijl er behoefte is aan 818 goedkope woningen, heeft gemeente er 50 opgeleverd of in de planning.

Studentenwoningen Ook voor studenten is de woningnood hoog, de behoefte aan woningen stijgt onverminderd. De gemeente hoopte in de periode 2017 - 2024 op 2700 nieuwe studentenwoningen. Ook dat gaat tot nu toe moeizaam, er zijn er nu 800 gebouwd. Het merendeel van de resterende woningen zit nu nog voornamelijk in zogenoemde zachte plannen, waarvan nog niet zeker is of ze daadwerkelijk kunnen worden uitgevoerd.

De gemeente denkt daarentegen nog goed op koers te liggen met de woningbouw. Ze houdt namelijk rekening met plannen die niet doorgaan of vertraging oplopen. Volgens de behoefte-raming uit 2016 zijn er 8180 woningen nodig. De gemeente maakte daar 8500 van en heeft er nu meer dan 12 duizend in de planning.

4) Sluiting van vier ggz-klinieken en de stijgende wachtlijsten.

Zorgvisie 5 mei 2022

Kamer roept minister Helder op matje over ggz

De Tweede Kamer wil twee maanden eerder dan gepland met minister voor Langdurige Zorg Conny Helder in debat over de problemen in de ggz. Aanleiding voor de ruil is de sluiting van vier ggz-klinieken en de stijgende wachtlijsten.

GroenLinks-Kamerlid Lisa Westerveld heeft de ruil aangevraagd. 'Er is heel veel gaande in de ggz. De wachtlijsten stijgen, zorginstellingen sluiten. (Fried: zie: https://www.skipr.nl/nieuws/altrecht-halveert-behandelplekken-unieke-kliniek/?_ga=2.267742030.1728846363.1660124976-622674014.1660124976) Als de minister er zelf geen prioriteit aan geeft, moeten we het vanuit de Kamer doen.'

Eigenlijk wilde Westerveld een plenair debat, maar dat verzoek werd afgewezen. 'Vervolgens kwamen de Kamerleden van de coalitie naar me toe met het voorstel om de onderwerpen van de commissievergadering van 11 mei en 6 juli om te wisselen (Fried: zie: https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2022A03665). 'Joba van der Berg (CDA) heeft dit aan de voorzitter gevraagd.

Te laat Eerder stelde Westerveld minister Helder schriftelijke vragen over de sluiting van het Centrum voor Psychotherapie en de sluiting van PsyQ Amsterdam en I-Psy. In de antwoorden van Helder ontbreekt wat Westerveld betreft alle gevoel van urgentie. 'De minister wijst naar de zorgverzekeraars en de NZa, terwijl zij eindverantwoordelijk is voor het stelsel. Alle plannen die ze aankondigt moeten nog komen, en dat is te laat om sluiting te voorkomen, met alle gevolgen van dien: personeel dat wellicht vertrekt (in een sector met tekorten) en cliënten die weer langer moeten wachten en niet de juiste hulp krijgen.'

Geen zicht op aantallen Opmerkelijk is dat uit de antwoorden van Helder blijkt dat ze niet weet hoeveel klinische behandelplekken er zijn voor mensen met persoonlijkheidsstoornissen, noch hoeveel behandelplekken er nodig zijn. Helder, noch de NZa, noch de verzekeraars kunnen dus vaststellen of de sluiting van het Centrum voor Psychotherapie (Fried: zie: https://www.skipr.nl/nieuws/pro-persona-wil-centrum-voor-psychotherapie-sluiten/?_ga=2.4132464.1728846363.1660124976-622674014.1660124976) een tekort oplevert van deze specifieke behandeling.

Tekort Wel constateert Helder dat de Treeknorm voor deze behandeling consequent ruimschoots wordt overschreden. Dat zou erop wijzen dat er nu al een tekort is.

Zorgverzekeraars Zorgverzekeraars Menzis (Fried: zie: <https://www.zorgvisie.nl/menzis-over-sluiting-cvp-er-blijft-voldoende-zorg-voor-deze-doelgroep/>) en Zilveren Kruis (Fried: zie: <https://www.zorgvisie.nl/zilveren-kruis-maakt-zich-geen-zorgen-over-zorgplicht-ggz/>) meldden eerder deze maand dat ze zich geen zorgen maken over het nakomen van hun zorgplicht door het sluiten van deze ggz-instellingen. De besturen van de ggz-instellingen hebben de zorgverzekeraars verzekerd dat ze patiënten op een andere manier, ambulant, geholpen kunnen worden.

Intensive care van de ggz Behandelaar en psychiater bij Pro Persona, Dominique van de Loo, kent de cijfers wel. Zij stelt dat er 120 klinische behandelplekken zijn voor mensen met persoonlijkheidsstoornissen. Als het CVP sluit, verdwijnen 40 van die bedden. Van de Loo maakt zich daar ernstig zorgen over, omdat deze behandeling een laatste redmiddel zijn voor patiënten. Zij noemt het 'de intensive care van de ggz'. (Fried: zie: https://www.skipr.nl/nieuws/pro-persona-wil-centrum-voor-psychotherapie-sluiten/?_ga=2.32400126.1728846363.1660124976-622674014.1660124976)

Groei aanbieders Aan de andere kant is het aantal aanbieders van basis-ggz en specialistische ggz tussen 2015 en 2019 gestegen, vermeldt Helder in de brief. Voor basis-ggz waren in 2015 156

instellingen, in 2019 waren dat er 193. Voor de specialistische ggz steeg het aantal aanbieders in diezelfde periode van 255 naar 318. Let wel, dit is het aantal aanbieders; dit zegt nog niks over het aantal behandelplekken.

Toekomstvisie De vraag is of de Kamerleden nieuwe antwoorden gaan krijgen van de minister. Ze heeft aangekondigd deze zomer met de toekomstagenda ggz te komen, maar deze is nog niet af voor het Kamerdebat. In die agenda zal ze ingaan op de spreiding en concentratie van specialistische ggz, de preventiekant, domeinoverstijgende samenwerking en een toekomstbestendige arbeidsmarkt.

Rapporten Ook andere rapportages komen pas na het debat. De monitoring van de transfertafels (Fried: zie: <https://www.zorgvisie.nl/transfertafels-geen-effect-op-ggz-wachlijsten/>) verschijnt pas eind mei en de NZa komt in juni met de eerste monitoring contractering in de ggz, naar aanleiding van het nieuwe bekostigingsmodel. (Fried: zie: <https://www.zorgvisie.nl/effect-zorgprestatiemodel-op-zn-vroegst-in-2024-zichtbaar/>)

Sluitingsgolf Helder heeft de NZa gevraagd om scherp toe te zien op het behandelaanbod rondom de sluiting van deze klinieken, zoals de minister schrijft in haar brief van 3 mei. (Fried: zie: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport/documenten/kamerstukken/2022/05/02/antwoorden-op-kamervragen-over-de-voorgenomen-sluitingen-van-ggz-instellingen-en-centra>) 'Ik wil namelijk scherp in beeld hebben of dit incidenten zijn of dat er sprake is van een breder onderliggend probleem dat vraagt om een aanpassing van beleid.' Ook hierover informeert de NZa de minister 'voor de zomer'.

Sterre ten Houte de Lange Redacteur bij Skipr, Zorgvisie en Qruux. Speciale aandachtsgebieden: jeugdzorg, ggz, gehandicaptenzorg, ouderenzorg, personeelsbeleid en zorgtechnologie

5) Overheid kan veel meer doen om mensen hun basale rechten te kunnen laten verzilveren

Google melding Wmo: Iederin 5 mei 2022

In de media: Illya Soffer over het VN-verdrag Handicap bij Spraakmakers op NPO Radio 1

04 mei 2022 Veertien jaar geleden is het VN-verdrag Handicap opgesteld. Acht jaar later in juli 2016 trad het in werking in Nederland. Wat is de stand van zaken? Ieder(in) directeur Illya Soffer vertelt samen met ervaringsdeskundige Rhea Elise Koeblal hoe het er voorstaat in het NPO Radio 1 programma Spraakmakers.

De stand van zaken Wanneer de presentator vraagt wat er terecht komt van dit verdrag in Nederland, stelt Illya dat een aantal zaken voor mensen met een beperking juist achteruit zijn gegaan in plaats van vooruit. Het verdrag moet een borgpen zijn: vooruitgang bieden, tegen achteruitgang, discriminatie en uitsluiting: "We zien met name op gebied van fysieke toegankelijkheid, dus van gebouwen, natuur, cultuur, dat vooral heel veel organisaties die daar hun eer in scheppen, hun best hebben gedaan. Als het gaat over werk, inkomen, onderwijs, wonen en de toegang tot zorg: dan gaat het niet goed." De plek van een groot deel van de achterban van Ieder(in) in de samenleving is gemarginaliseerd geraakt.

Wmo-beleid werkt belemmerend Rhea is ervaringsdeskundige als het gaat om problemen met het basale recht tot wonen. Zij heeft een fysieke beperking en probeert al negen maanden te verhuizen naar een andere gemeente, maar dit lukt nauwelijks door het huidige Wmo-beleid. "Er zijn twee problemen. Eén daarvan is welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de verhuizing. Het tweede probleem is dat ik al in een aangepaste woning woon, en de huidige Wmo zegt dat je alleen recht hebt op aanpassingen als het noodzakelijk is dat je verhuist, en dat bepaalt dan de gemeente."

Structurele problemen

Illya vervolgt dat Rhea's verhaal zeker niet op zichzelf staat en dat de overheid veel meer kan doen om mensen hun basale rechten te kunnen laten verzilveren.

"Iedereen moet zich natuurlijk helemaal rotschamen dat je in Nederland als je in een rolstoel zit niet kan verhuizen. Dit gaat bijvoorbeeld ook om volwassen wordende kinderen met een beperking die op een gegeven moment uit huis willen. Dan zegt de gemeente: we hebben uw woning al aangepast dus we kunnen niks meer voor u doen. Deze manier van kijken naar mensen met een beperking is dus heel erg discriminerend en diskwalificerend en valt ook niet te corrigeren."

"Mensen met een beperking horen gewoon bij de gemeenschap, maar je doet eigenlijk alsof ze niet bij die gemeenschap horen door te zeggen: jij moet heel erg je best doen om toegang te krijgen tot je basic rights, tot jouw mensenrecht."

Het hele fragment of aflevering terugluisteren?

Beluister hier het hele fragment met Illya Soffer en Rhea Elise Koebal. (Fried: zie:

<https://www.nporadio1.nl/fragmenten/spraakmakers/932ec574-008f-41bc-9514-f1f40f4e6193/2022-05-03-illya-soffer-en-rhea-elise-over-rechten-voor-mensen-met-een-beperking>)

Klik hier voor de link naar de hele aflevering van Spraakmakers.(Fried: zie:

<https://www.nporadio1.nl/uitzendingen/spraakmakers/39427ab6-825c-4285-90a7-f2aee1a5e06e/2022-05-03-spraakmakers>)

Hieronder is een transcript van het radiofragment te downloaden.

Downloads

In de media Transcript fragment Spraakmakers Illya Soffer (pdf - 82 KB) (Fried: zie:

<https://iederin.nl/wp-content/uploads/2022/05/In-de-media-Transcript-fragment-Spraakmakers-Illya-Soffer.pdf>)

6) Tijdelijke woningen voor Oekraïners lossen in Schagen ook de woningnood op

Binnenlands Bestuur 6 mei 2022

Noodwoningen? 'Niets zo permanent als tijdelijk, hè'

Tijdelijke woningen voor Oekraïners lossen in Schagen ook de woningnood op. 'Misschien zegt de raad straks wel: we laten ze lekker staan.'

Martijn Delaere 06 mei 2022 Schagen wil in noodtempo 300 prefabwoningen voor Oekraïense vluchtelingen neerzetten. Deze zomer staan de eerste dertig er al. Het moet en het kan, aldus scheidend wethouder Jelle Beemsterboer. 'Als bijvangst lossen we de woningnood op.'

De wethouder neemt dit voorjaar de telefoon op als lokale bouwondernemers hem bellen over bouwen voor Oekraïners. 'Jelle, als je snel iets wilt, dan kunnen we helpen.' Beemsterboer: 'Er is hier een grote betrokkenheid met het lot van Oekraïne. Zo'n 150 Oekraïners zitten bij mensen thuis. Wij moedigen dat ook aan. Je mag in Schagen een tijdelijk onderkomen in je tuin zetten om daar Oekraïners in te huisvesten. Ze mogen in stacaravans wonen. Maar als er meer komen, dan kom je toch aan de bestaande woningvoorraad. In Schagen belandt iedere maand iemand bij de daklozenopvang omdat er na de scheiding geen woning is. Ik wil niet dat mensen zo tegen elkaar worden opgezet.'

Momentum De telefoontjes van de bouwondernemers zijn daarom een geschenk uit de hemel. Ze willen belangeloos prefabwoningen neerzetten voor Oekraïense vluchtelingen. De gemeente scheidt het kaf een beetje

van het (commerciële) koren en gaat met de bouwers in de slag. 'Je moet niet lang gaan zitten nadenken om vervolgens te bedenken waarom het allemaal niet zou kunnen. Je wilt juist een vlucht vooruit maken', zegt Beemsterboer. Want, wat nooit kon, kan nu wel. 'Een paar jaar geleden wilden

we in de strijd tegen de woningnood tijdelijke woningen neerzetten. Toen liepen we helemaal vast. Je loopt telkens tegen dezelfde muren aan. In mijn geval zijn dat de muren in het provinciehuis. Dus als het rijk én de provincie berichtjes naar je toe gaan sturen dat je versneld woningruimte moet creëren voor vluchtelingen, dan pak je het momentum.'

Twintig jaar Dat doet Schagen dus door wijkjes voor vluchtelingen uit de grond te stampen. Deze zomer al moeten er dertig prefabwoningen in de gemeente staan, waarna de rest binnen een jaar volgt. Beemsterboer: 'Als je iets wilt betekenen voor de vluchtelingen en óók wilt dat het rijk gaat meedenken, dan moet je denken aan driehonderd woningen.'

Via de Crisis- en herstelwet kan de tijdelijke vergunning straks worden opgerekt van tien naar twintig jaar, waarmee de businesscase eindelijk rondkomt. 'Over twintig jaar gaan mensen het heel jammer vinden dat de woningen aan de Laan van de Oekraïense Helden weg moeten. Misschien zegt de raad dan wel: we laten ze lekker staan. In de ruimtelijke ordening is niets zo permanent als tijdelijk, hè?' De snelheid waarmee dezer dagen beslissingen over (tijdelijke) woningbouw genomen kunnen worden, is een verademing. 'Heerlijk, dat ben je niet gewend bij de overheid', zegt Beemsterboer. 'Als je iets nieuws wilt, en een wijk van driehonderd woningen voor vluchtelingen is écht nieuw, dan is het erg verleidelijk om de risico's toch te groot te vinden. "We weten niet of we deze zomer al waterleiding hebben aangelegd", wordt er dan gezegd. Dan bezorg je iedere dag toch een pallet water? "We weten nog niet of we een riool kunnen aanleggen." Dan leggen we toch een septic tank aan?" Dat is wennen, want zo werkt een gemeente doorgaans niet. We zijn heel goed in het optellen van de risico's. Nu zoeken we ze op, en dat vinden ze op het gemeentehuis erg leuk', zegt hij.

Investeerders

De prefabwoningen gaan tussen de 120.000 en 160.000 euro kosten. 'Fantastische huizen met een woonkamer en keuken, badkamer en twee of drie slaapkamers.' En een tuintje, 'want ze staan op gemeentegrond'. Beemsterboer: 'Het liefst voor de helft gefinancierd door de woningbouwvereniging en voor de andere helft door investeerders. Het zou mooi zijn als wij het private deel kunnen huren en daarna verkopen. De combinatie van sociale huur en koop maakt iedere wijk sterker.'

Volgens de wethouder zouden bij de woningen idealiter later ook een paar kaveltjes moeten komen voor grotere woningen. 'De balans die we nu een beetje kromtrekken naar goedkoop, wordt daarmee rechtgetrokken.'

7) Voor SRO vormt het Wmo-werkpakket een waardevolle aanvulling

Google melding Wmo: Binnenlands Bestuur 6 mei 2022

Dankbaar werk Maatschappelijke relevantie van Wmo-woningaanpassingen telt.

Een traplift, een drempelhulp, een inloopdouche... inwoners kunnen deze woningaanpassingen aanvragen in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Bij de gemeente Amersfoort hadden de Wmo-consulenten er de handen vol aan. Toen ze het hele werkpakket wilden uitbesteden, kwamen ze bij SRO (Fried: zie: <https://sro.nl/>) terecht. Peter de Wilde, manager vastgoed regio Eemland: 'We willen maatschappelijk relevant zijn en het Wmo-werkpakket biedt toegevoegde waarde.'

Sinds 2019 verwerkt SRO jaarlijks zo'n 300 aanvragen, variërend van het plaatsen van een douchebeugel tot gelijkvloerse aanbouw. De Wmo-consulenten van de gemeenten deden de coördinatie ervan aanvankelijk zelf, maar dat was niet hun expertise en kostte veel tijd. 'Wij konden de gemeente ontzorgen van aanvraag tot en met realisatie,' vertelt Peter de Wilde.

Dankbaar SRO beheert en exploiteert gemeentelijk vastgoed in de regio Eemland en de regio Kennemerland. Daaronder vallen onder andere zwembaden, gemeentehuizen, sporthallen,

multifunctionele accommodaties, rioolgemalen en monumenten. De Wilde: 'Om dit beheer goed uit te voeren, beschikken we over een omvangrijke technische dienst met alle disciplines in eigen huis, waaronder timmerlieden, schilders, elektriciens en loodgieters.' Voor SRO vormt het Wmo-werkpakket een waardevolle aanvulling. De Wilde: 'Het werk sluit goed aan bij onze portefeuille en onze wens om maatschappelijk relevant te zijn. En het is dankbaar werk dat we met veel plezier doen. Met een woningaanpassing kunnen we zorgen dat mensen zich beter kunnen bewegen in hun eigen woning en misschien weer jaren zelfstandig kunnen wonen.' 'Dat maakt het werk extra leuk voor onze medewerkers, die niet voor niets bij SRO werken. Ze zijn vaak meer op de mensen gericht en herkennen het belang van hun werk. Dat waarderen bewoners en dat horen we ook terug van de Wmo-consulenten die bewoners nabellen om te vragen of alles goed is gegaan. Zo geeft deze opdracht een stukje voldoening aan alle partijen: gemeente, bewoners en onszelf.'

Alles in eigen huis De samenwerking kwam op organische wijze tot stand. De Wilde: 'De afdeling Wmo was eigenlijk op zoek naar een aannemer. Maar toen ze bij de afdeling vastgoed informeerde over een geschikte partner, kregen ze het advies om contact met ons op te nemen.' Na drie proefopdrachten werd de zaak beklonken. 'SRO komt voort uit de gemeente Amersfoort. De gemeente Amersfoort is aandeelhouder, samen met de gemeente Haarlem. Door de opdracht bij SRO neer te leggen, kon de gemeente een duur en tijdrovend aanbestedingstraject voorkomen. Alleen dat al werkte in ons voordeel. En doordat wij alle disciplines in eigen huis hebben, kunnen we ook nog eens goedkoper en sneller werken dan de meeste aannemers. Een win-winsituatie.'

8) Uithuisplaatsingen van kinderen, mede naar aanleiding van de toeslagenaffaire

Eigen Kracht Centrale 6 mei 2022

Een plan voor terug naar huis

Op 12 mei '22 vindt in de Tweede Kamer een debat plaats over uithuisplaatsingen van kinderen, mede naar aanleiding van de toeslagenaffaire. Wij hopen dat alle kennis en ervaring over het belang van kringen rondom kinderen in dit debat wordt meegenomen. Er zijn zoveel mogelijkheden voor kinderen om terug te komen in hun eigen netwerk, zolang we aandacht hebben voor de verbindingen met familie, vrienden en burens. Gisteren vertelde een Eigen Kracht-coördinator nog over een situatie die laat zien hoe dat kan. "Het had eigenlijk veel eerder kunnen gebeuren", vertelt ze. "Dan was de uithuisplaatsing niet gebeurd, maar nu konden de kinderen in ieder geval terug."

Noodkreet Een alleenstaande moeder van vier kinderen had in de kerstvakantie een noodkreet geuit bij de jeugdbeschermer. Een jaar eerder was haar man overleden en in de moeilijke periode die volgde waren de kinderen onder toezicht gesteld. De Eigen Kracht-coördinator vertelt: "Het ging lang goed, maar in aanloop naar deze vakantie was het teveel geworden. Schulden, verdriet, moeilijk gedrag. De vrouw vroeg hulp, maar de jeugdbeschermer had vakantie. De vervanger kwam langs en schrok van de situatie. Ze vond het niet veilig voor de kinderen, overlegde met haar team en er werd besloten de kinderen uit huis te plaatsen. Ze kwamen terecht in vier verschillende pleeggezinnen."

Geen idee Na de vakantie ontdekten vrienden van het gezin wat er gebeurd was en zij kwamen in actie. Ze zeiden: "Wij zijn er ook nog, als het nu thuis niet lukt, dan kunnen ze bij ons komen." Er werd een Eigen Kracht-conferentie aangevraagd. "Er kwamen vijfentwintig mensen", vertelt de coördinator. "Vrienden, burens, ouders van de basisschool, twee zussen van de vader en een broer van de moeder. De burens hadden gezorgd dat de ouders van de moeder, die in Ghana wonen, online aanwezig konden zijn. Ze spreken geen Nederlands, maar het was belangrijk dat ze er waren voor hun dochter en kleinkinderen. De kinderen heetten iedereen welkom en het was mooi dat ze mee mochten beslissen. Ze wilden terug naar hun moeder, maar snapten ook dat het niet meteen kon. De twee oudsten waren welkom bij vrienden in de buurt, de andere twee bij burens. Zo konden ze altijd even bij hun moeder langs. Er kwam ook steun voor de moeder, uit de kring en van professionals."

De jeugdbeschermers zeiden na afloop: "We hadden geen idee dat deze kring er was, we hebben er niet aan gedacht." Doordat de verbindingen weer gelegd werden, wonen de kinderen sinds vorige week weer thuis.

Animatiefilm voor kinderen Deze week verscheen de Nederlandse vertaling van een Noorse animatiefilm, waarin aan de hand van de Eigen Kracht-conferentie van een meisje, voor kinderen wordt uitgelegd wat een Eigen Kracht-conferentie is.

De Eigen Kracht-conferentie van Mina (Fried: zie:

<https://www.youtube.com/watch?v=V3SkOB9hNxA>)

Een sterk verhaal op vrijdag

Voor mij is vrijdag altijd een dag om even stil te staan bij de verhalen uit de dagelijkse praktijk van mijn collega's en mij. Bijzondere verhalen, omdat uitzichtloze situaties soms 180 graden draaien. Sterke verhalen, omdat ze de kracht tonen van mensen die hun vragen durven delen met de mensen om hen heen en zo met vereende kracht tot oplossingen komen. Ze zijn het delen waard.

Ik wens u en de uwen een goede gezondheid en veel verbinding.

Hedda van Lieshout

9) Preventief controleren van zorgaanbieders sociaal domein in de Leidse regio

Google melding Wmo: Unity.nu 7 mei 2022

Controle van zorgaanbieders sociaal domein in Leidse regio

REGIO - De eerste indrukken van de nieuwe methode om zorgaanbieders in het sociaal domein te controleren zijn positief. Het Team Toezicht wil de inwoners binnen de Leids regio die gebruik maken van de Wmo of Jeugdwet, meer betrekken bij de onderzoeken. Hiervoor wordt een Cliënt Scan ingezet. De eerste indrukken van deze nieuwe methode zijn positief. Dit jaar wordt de Cliënt Scan verder uitgebreid.

In 2021 is een start gemaakt met het preventief controleren van zorgaanbieders sociaal domein in de Leidse regio. De controles worden uitgevoerd door de toezichthouders rechtmatigheid Wmo en Jeugdwet van het Team Toezicht. De toezichthouders controleren of de zorgaanbieders daadwerkelijk de ondersteuning leveren zoals is afgesproken. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een QuickScan. Dit is een onderzoeksmethode waarbij de bedrijfsstructuur en de financiële huishouding van de zorgaanbieders worden onderzocht. De QuickScan wordt ook dit jaar ingezet om zorgaanbieders preventief te onderzoeken.

10) Het is hier net een klein Oekraïne, maar dan in Nederland

Leidsch Dagblad 7 mei 2022

In Woubrugge staat een minidorp van caravans voor vluchtelingen: 'Het is net een klein Oekraïne'

Anne de Vries 7 mei 2022 WOUBRUGGE Moeders, kinderen en heel veel speelgoed: het pand aan de Kerkstraat in Woubrugge is drukbezet. Oekraïense én Nederlandse vrouwen lopen af en aan om in de voormalige showroom voor motoren een tijdelijk thuis te creëren.

Negen caravans staan tegenover elkaar in een overdekte hal, ieder met een eigen 'huisnummer' en naambordje. In een ervan woont de 24-jarige Daira Kobylko en haar acht maanden oude zoontje Davyd. De caravan is smal, maar biedt plaats aan een bank, een bed en een gekleurd speelkleed op de vloer. Twee caravans verder staat die van Daira's schoonmoeder, Olena Kobylko.

Moeder, schoondochter en kleinzoon zijn amper een week in Nederland. Bijna een maand geleden vluchtten ze met hun eigen auto uit Charkov. Toen ze Polen bereikten kwam de keuze: ze konden naar Denemarken, Finland, Engeland of Nederland. In de media hadden ze gezien en gelezen dat

Nederlanders aardig waren en het landschap mooi, vooral de tulpen. En het is voorjaar, dachten de vrouwen, dus die tulpen zijn er vast. „De televisie en de krant hadden gelijk”, lacht Daira, zittend in de eetzaal in Woubrugge, haar zoontje op schoot met een geel minionpoppetje in de hand. „Nederlanders zijn gastvrij en de natuur is mooi, vooral de bloemen.”

Bombardementen De natuur helpt ze een beetje om te helen, vertellen de vrouwen. Hoewel ze zelf veilig zijn, zijn ze nog niet helemaal tot rust gekomen. Hun 26-jarige zoon, man en vader is achtergebleven om met het Oekraïense leger te vechten, tussen de bombardementen. Net als die van de andere vrouwen en kinderen in de Woubrugse opvang. „Er zijn hier veel mensen met dezelfde gedachten. We kunnen elkaar ondersteunen. Het is hier net een klein Oekraïne, maar dan in Nederland”, zegt Olena, zittend aan een van de tafels in de grote gezamenlijke eetzaal. Maar ze zijn ook heel dankbaar voor hun individuele caravans. „Soms wil je even alleen met je gedachten zijn.” In de voormalige showroom voor motoren is nu plek voor iets meer dan vijftig vluchtelingen. Gaan er twee weg, dan staan er minstens acht op de wachtlijst om een plek in te nemen, vertelt Corry van der Eijk, een vrijwilliger ‘van het eerste uur’. Zij was een van de eersten die begin maart ‘om half acht ‘s ochtends’ gebeld werd met de vraag of ze wilde helpen. „Ik heb een locatie, voor jullie de rest”, zei pandeigenaar Ruud van Eldik door de telefoon.

Het idee om de ruimte te vullen met caravans kwam al snel. Zo hebben de gezinnen toch een beetje privacy, maar kunnen ze ook met elkaar optrekken. Op de bovenste verdieping zijn extra slaapkamers ingericht. Het pand fungeert als een dorpje an sich. Sommigen roken samen buiten op het terras een sigaretje, anderen wandelen naar de kerk of zamelen plastic flessen in om met het statiegeld een pak suiker te kopen. In de eetzaal kunnen ze samen eten en koken. De kinderen kunnen schommelen of tafeltennissen. Overal ligt speelgoed en er hangen veel slingers, voor de sfeer.

Alles in de ruimte is gedoneerd. Van de caravans die door dorpsbewoners in bruikleen zijn gegeven, tot de brandblussers, douches en wc's en de vele fietsen. In de entree van het pand staan stellages en kledingrekken volgeladen met kledingstukken, waterkokers en maandverband. „Dat is onze voorraadkamer. Sommige mensen kwamen met twee tasjes aan, daar zat dan hun hele leven in. Wij hebben hier alles voor ze”, zegt Van der Eijk. „Afgelopen week kwam er zelfs een kapper kosteloos langs.”

Van der Eijk en de andere vrijwilligers van Stichting Vluchtelingen Woubrugge doneren ook hun tijd. Ze draaien om beurten diensten van vijf uur. Ze schrijven zelf in. Sommigen zijn er overdag, anderen draaien een nachtdienst. In het kantoortje staat een slaapbank. In totaal zijn er vijftig toezichthouders. „Zodat er altijd iemand is.”

Tranen De vrijwilligers nemen ook de tijd om met de bewoners te praten. Van der Eijk krijgt weer tranen in haar ogen als ze eraan denkt. „Ze hebben zo veel gezien. Als zij vertellen zitten we zo tien minuten te huilen.” Olena en Daira knikken: „We spreken geen Nederlands, maar de Nederlandse vrouwen laten zoveel emotie zien dat we elkaar goed snappen.”

„We helpen ze ook voornamelijk met de papierwinkel”, vertelt vrijwilliger Henk Houtman. De Oekraïners willen graag werken, wat via het uitzendbureau wordt geregeld, maar daarvoor is wel een bankrekening nodig. Voor die bankrekening dan weer een Burgerservicenummer, en om die te krijgen moeten de vluchtelingen alle identiteitsbewijzen kunnen tonen, die voor sommigen zijn achtergebleven in Oekraïne.

Zelfstandigheid Olena gaat 's middags met een vrijwilliger haar bankpasje ophalen in het dorp. Ze is begonnen met werken bij de bloementeler en ze kijkt ernaar uit om weer een stukje zelfstandigheid terug te krijgen. Daira is vooral benieuwd naar de Nederlandse producten in de supermarkt en wil graag zelf de luiers voor haar baby kunnen betalen.

„Ze zijn zelf heel ondernemend, maar we willen er ook voor zorgen dat het ze aan niets ontbreekt”, zegt Van der Eijk. Maar op de gemeente hoeven ze tot nu toe niet te rekenen. „Tot nu toe hebben we nog geen bijdrage gekregen, maar dat zal wel moeten”, zegt Houtman. „Dit hoest je een poosje op, maar de energiekosten gaan richting de tweeduizend euro. Dat kan niet veel langer.” Houtman is wel

trots op wat Woubrugge heeft bewerkstelligd. „Alles is door particulieren bekostigd, we worden door het hele dorpje gedragen. Waar een klein dorpje groot in kan zijn, zeg ik dan.”

11) Het begrip diploma is te groot geworden

Zorgvisie 10 mei 2022

's Heeren Loo pakt personeelskrapte aan door radicaal anders naar diploma's te kijken

In het voorjaar van 2022 verscheen het FWG Trendrapport *De maatschappij, dat zijn zij* (Fried: zie: <https://fwg.nl/trendrapport-gehandicaptenzorg-2022/>) waarin de gehandicaptenzorg centraal staat. De sector gaat creatief om met de grote trends: een groeiende zorgvraag door een steeds complexere samenleving en hoge verwachtingen van zelfredzaamheid tegenover een steeds krappere arbeidsmarkt. De belangrijkste oplossingsrichtingen worden belicht in deze vierdelige serie. Vandaag het antwoord van 's Heeren Loo op de rigide opleidingen in de sector. 'Het begrip diploma is te groot geworden.'

Op een congres van 's Heeren Loo over de steeds krappere arbeidsmarkt sprak onlangs een begeleider die met een maatwerkroute in dienst is gekomen. Ze had een hbo-opleiding Sportkunde gedaan, met een minor gehandicaptenzorg. Een behoorlijke rugzak, maar niet de 'officiële' kwalificatie voor de gehandicaptenzorg. Eigenlijk had ze een opleiding van drie jaar moeten doen. Dat zag ze niet zitten. 's Heeren Loo zag wat ze in haar mars had en gaf haar op basis daarvan een scholingsadvies op maat. Het werken met mbo-certificaten maakt het mogelijk om met een relatief kort leertraject de juiste kennis en kunde op te doen.

Maatwerk Een lang en standaard leertraject – ongeacht iemands werk- en levenservaring – past niet meer bij deze tijd, zo betoogt Ramon de Groot, manager 's Heeren Loo Academie, in het FWG-rapport. Al jaren werkt hij aan manieren die opleiden op maat mogelijk moet maken, samen met ActiZ en Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN). Eerst door te werken met branche-eenheden en nu met mbo-certificaten. 'Er is grote behoefte om recht te doen aan wat mensen al kunnen én we willen recht doen aan het werk dat ze gaan doen', zegt De Groot. 'Dat kan niet door alleen naar de systemen te kijken zoals diplomakaders. Met het onderwijsconcept *Praktijkgestuurd Leren* (Fried: zie: <https://onderwijsgezondheidszorg.nl/jaargangen/2021/3-apr/opleiden-in-de-gehandicaptenzorg-start-bij-de-vraag-van-de-clie-nt.html>) hebben we al een stap gezet. Het werken met mbo-certificaten is door de coronacrisis in een stroomversnelling gekomen. De coronabanensubsidie en de Nationale Zorgklas hebben daarin een grote rol gespeeld. Nu kunnen we echt maatwerk aanbieden.'

Snelheid Het was in het begin experimenteren en puzzelen, vertelt Monique Beem, specialist Praktijkleren bij 's Heeren Loo. 'We moesten eerst ontdekken wat de waarde van die mbo-certificaten was in relatie tot wat mensen al aan kennis en ervaring hadden. Maar ook welke tijd en begeleiding nodig is om een maatwerktraject te begeleiden. En er waren nog veel meer vragen. Beem: 'We moesten op allerlei vlakken tegelijk ontwikkelen: aansluiting vinden op het functiehuis, met opleiders om tafel, anders kijken naar roosters en teamsamenstellingen, aansluiting vinden met de BIG-commissie, het opstellen van profielen en in kaart brengen van competenties. En dat allemaal tegelijkertijd.' 's Heeren Loo koos daarom voor een integrale aanpak, leggen Beem en De Groot uit. Toen kwam de snelheid erin.

Casuïstiek 'We hebben een projectgroep opgericht en die haalde wekelijks casuïstiek op uit alle onderdelen van 's Heeren Loo', vertelt De Groot. 'Iedere keer hebben we gekeken hoe we maatwerk konden bieden en welke adviezen daarbij hoorden. Zo hebben we een bestand van bijna

tweehonderd adviezen opgebouwd, met bijbehorende leerpunten voor onszelf. Daar kunnen we nu nog steeds uit putten.' Ondanks de grootte van de organisatie lukt het zo om naar elk individu te kijken en alle uitzonderingen in beeld te brengen, vult Beem aan. 'We kijken bij iedereen naar de combinatie opleiding, werkervaring, leerbaarheid en motivatie. Daarover gaan we in gesprek en vervolgens brengen wij een gedetailleerd scholingsadvies uit dat aansluit bij het individu en het werk.' Dat 's Heeren Loo dat doet, is soms wel een punt van discussie, merkt De Groot daarbij op. 'Hiermee vragen we ook maatwerk aan opleiders.'

Locatiespecifiek Deze nieuwe manier van praktijkleren wil 's Heeren Loo nog breder trekken. Het moet integraal deel gaan maken van ieders carrière binnen de gehandicaptenzorg. 'Een leven lang leren', zegt De Groot enthousiast. Dat maatwerk nu centraal staat, heeft nog een veel belangrijker implicatie voor de medewerkers en de organisatie. 'We willen iemand niet meer breed opleiden voor de gehele branche, maar specifiek voor de locatie waar hij of zij gaat werken', legt Beem uit. 'En als je verandert of doorstroomt, leer je een stukje bij. Precies dat wat je nodig hebt om de zorgvraag van de cliënt te kunnen beantwoorden.'

Leerpunten Het belangrijkste leerpunt uit dit implementatietraject? 'Dat je lef moet hebben', zeggen Beem en De Groot in koor. Durf te experimenteren. Weet dat je er niet meteen bent. 'Er zijn nog belangrijke punten waar we aan moeten werken', zegt De Groot. 'Een van de essentiële dingen is het werk- en leerklimate op de groepen. Hoe bied je goede begeleiding aan studenten terwijl het werk toch al zo druk is. Het is aan ons om daarin de teams optimaal te ondersteunen. Zij moeten het uiteindelijk met elkaar doen.'

Een ander punt waarnaar gekeken moet worden is salariëring, zo betogen Beem en De Groot. Deze nieuwe manier van leren en werken is een paradigmashift, maar het salarisgebouw en de cao zijn hier niet op ingesteld. Die zijn nog gebaseerd op diploma's en functies en hebben niet veel speelruimte. De Groot: 'Daar moeten we goede oplossingen voor vinden, anders kan het voor veel mensen een *deal breaker* worden.'

leendertduma

12) Woubrugge: een particulier initiatief voor opvang van vluchtelingen uit Oekraïne

Leidsch Dagblad 10 mei 2022

Opvang Oekraïners in Woubrugge wint bokaal: 'Prachtig voorbeeld van gemeenschapszin en medemenselijkheid'

Paul van der Kooij 10 mei 2022 WOUBRUGGE De opvanglocatie voor Oekraïense vluchtelingen in Woubrugge heeft de PRO Goed voor elkaar bokaal 2022 en het bijbehorende prijzengeld van 500 euro gewonnen.

Met de bokaal wil de lokale partij Pro Kaag en Braassem initiatieven belonen die de gemeente leuker, beter, duurzamer of gezonder maken. Naast de opvang nomineerden leden dit jaar nog acht initiatieven waarop alle inwoners mochten stemmen: Fietsmaatjes Kaag en Braassem, Zwembad De Kleine Oase in Leimuiden, IKC Het Woud in Rijnsaterwoude, Werkgroep Zwemstrandje Roelofarendsveen, Natuurbelevingstuin De Bult in Nieuwe Wetering, Vakantiespelen Alkemade, Stichting Vakantie Kinderweek '77 in Leimuiden en Stichting Groen Licht.

Uiteindelijk gingen 144 van de 313 uitgebrachte stemmen naar het minidorpje in de oude showroom van Jan Keessen die als volgt was genomineerd: „Nog voordat de gemeente iets georganiseerd had, ontstond er in Woubrugge een particulier initiatief voor opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Met hulp van heel veel lokale vrijwilligers en schenkingen van particulieren en bedrijven is een opvanglocatie ingericht. Een prachtig voorbeeld van gemeenschapszin en medemenselijkheid.”

„De stichting Vluchtelingen Woubrugge voelt zich vereerd en trots met deze prijs”, reageert bestuurslid Jan Uit den Boogaard. „Het feit dat we, buiten ons om, voorgedragen zijn en dan ook met

afstand winnen is een mooie opsteker voor de grote groep vrijwilligers die de opvang draaiende houden. Erkenning en waardering ervaren wij als een goede *boost* bij ons werk. Ook is het geld zeer welkom. De exploitatiekosten van het pand zijn vrij hoog.”

De tweede plaats was voor de fietsmaatjes, derde werd De Kleine Oase. De bokaal werd eerder gewonnen door Basisschool Ter Does, de Swiffers Hoeve, Daniek de Groot en JS Meddle.

13) Professionals onterecht bang om gegevens uit te wisselen

Zorg+welzijn 11 mei 2022

‘Sociaal werkers onterecht terughoudend om persoonsgegevens uit te wisselen’

De politie heeft op 22 november 2021 wettelijk toestemming gekregen om persoonsgegevens van verwarde personen te verstrekken aan meldpunten. Een nuttige aanvulling op de wet, want de invoering van de AVG – Algemene Verordening Gegevensbescherming – had als bijkomend effect ‘dat professionals onterecht bang waren om gegevens uit te wisselen’, zegt juriste Jolanda van Boven. ‘Dat is lastig als je aan kwetsbare mensen tijdig hulp wilt bieden.’

Met de decentralisatie heeft de gemeente de taak gekregen om het domein overstijgend werken” van professionals te organiseren. Voor zorgmijders en mensen met een psychische kwetsbaarheid zijn daarom bijvoorbeeld OGGZ-teams bij uitstek geschikt om de hulpverlening aan deze groep te verbeteren. Ook zijn er meldpunten niet-acute zorg, waar hulpverleners meldingen kunnen doen van zorgwekkende situaties. Het doel is dat hulpverleners integraal samenwerken. ‘En toen kwam de AVG – de Algemene Verordening Gegevensbescherming – die de vrees voor privacy schending bij professionals stimuleerde’, zegt jurist Jolanda van Boven, deskundige op het gebied van de AVG. Het gevolg is dat uitwisseling van persoonsgegevens in de hulpverlening stopt. Inclusief de uitwisseling van gegevens door de politie, die meestal als eerste wordt ingeschakeld bij een melding van overlast door een persoon. Die terughoudendheid vanwege de AVG is totaal onterecht, betoogt Jolanda van Boven.

Wat is de verandering nu de politie wettelijk toestemming heeft om politiegegevens te delen ten behoeve van meldpunten niet-acute zorg?

‘Er is nu een wettelijke grondslag voor de politie om gegevens over personen met verward gedrag te delen – bijvoorbeeld bij een Meldpunt- met hulpverleners. Daarmee wordt de mogelijkheid om persoonsgegevens van onder meer zorgmijders te delen in de hulpverlening meer expliciet gemaakt. Het was al mogelijk onder de AVG, maar dat werd door hulpverleners en ook door de politie niet gebruikt omdat men dus vreesde voor de privacy van cliënten. Je zag na de invoering van de AVG een terugtrekkende beweging in de hulpverlening en in het domein overstijgend samenwerken. Het weghalen van de schotten tussen de verschillende sectoren stokte. Professionals kregen de idee dat ze persoonsgegevens alleen met toestemming van de cliënt mochten delen. Hulpverleners zakten regelmatig weer een eindje terug in hun ‘koker’. De politie kwam dan wel als eerste bij een melding van overlast, maar wilde over de persoon geen gegevens uitwisselen, want ze gingen ervan uit dat daar geen wettelijke grondslag voor was.’

Geeft de AVG wél de mogelijkheid om gegevens te delen van mensen met een psychiatrische kwetsbaarheid? ‘Zeker! De terughoudendheid om persoonsgegevens uit te wisselen tussen hulpverleners – en de handelingsverlegenheid die daarop volgt – is een misinterpretatie van de AVG. En dat is zonde. In de 173 overwegingen die in de AVG staan vóór de wetsartikelen, staat duidelijk in overweging 41 en 45 dat niet voor elke verwerking van

persoonsgegevens specifieke wetgeving nodig is. (zie kader) Dat betekent dat hulpverleners, ook de politie, de mogelijkheid hebben (mits ook voldaan wordt aan een heel stel zorgvuldigheidseisen) om gegevens te delen als het doel is dat de persoon toegang krijgt tot hulpverlening. Met de huidige nieuwe maatregel in het Wpg-machtigingsbesluit meldpunten niet-acute zorg krijgt de politie expliciet een wettelijke grondslag hiervoor. Als een persoon in de wijk bijvoorbeeld voortdurend 's nachts de muziek keihard afspeelt, dan komt er eerst een melding bij de politie. Die moet dan bepalen of het gaat om, wat ik noem: een "rakker" of een "stakker". De eerste wil gewoon hard muziek draaien en trekt zich nergens iets van aan. De laatste lijdt mogelijk onder een verstoord dag- en nachtritme, is ernstig depressief of vervuild of andere problemen. Dan kun je niet zeggen: "Je stopt hiermee of je krijgt een bekeuring". In zo'n geval kan de politie een melding doen bij een meldpunt niet-acute zorg en kunnen hulpverleners met de informatie van de politie proberen bij de persoon binnen te komen en hulp te bieden.'

Uit de AVG:

Overweging 41: Wanneer in deze verordening naar een rechtsgrond of een wetgevingsmaatregel wordt verwezen, vereist dit niet noodzakelijkerwijs dat een door een parlement vastgestelde wetgevingshandeling nodig is [...]

Overweging 45: [...]Deze verordening schrijft niet voor dat voor elke afzonderlijke verwerking specifieke wetgeving vereist is. Er kan worden volstaan met wetgeving die als basis fungeert voor verscheidene verwerkingen op grond van een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust, of voor verwerking die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang dan wel voor een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag.[...]

Waar zijn hulpverleners bang voor als het gaat om uitwisseling van

persoonsgegevens? 'Ze zijn bang dat ze onrechtmatig informatie delen en de privacy van hun cliënten schenden. Ze denken: "Voor je het weet heb ik een klacht aan mijn broek". Dan moeten organisaties hoge boetes betalen. Veel hulpverleners denken dat ze schriftelijke toestemming moeten hebben van hun cliënt. Dat is niet nodig om informatie met collega's te delen. En een zorgmijder gaat echt geen handtekening zetten voor toestemming. Dit alles leidt tot handelingsverlegenheid bij professionals en dat is niet terecht.'

Beperkt zo'n machtigingsbesluit om gegevens te delen niet de rechten van

personen met zorgwekkend gedrag? 'Nee juist niet. De politie heeft de mogelijkheid een signaal neer te leggen: hier moeten we iets mee doen. Als er niets gebeurt volgt er op termijn een huisuitzetting en dat is het laatste wat je wilt voor kwetsbare personen. Met zo'n melding van de politie kun je tijdig hulp bieden. Vervolgens komt de vraag wie gaat die hulp gaan aanbieden. Hulpverleners denken vaak ook dat ze toestemming nodig hebben van de cliënt. Maar het is inherent aan zorgmijders dat ze niets te maken willen hebben met hulpverlening, om verschillende redenen. Hulpverleners hebben juist de wijkagent hard nodig om contact te leggen met mensen die zorg mijden. Of om contact te leggen met mensen die door een onverlaat erin geluisd worden om bijvoorbeeld wiet te kweken in huis. Of meisjes die in de val van een loverboy lokken.'

U zegt dat de uitwisseling van persoonsgegevens juist een versterking is van

de rechten van zorgmijders? 'Zeker. Omdat je mensen toegang geeft tot het recht op hulp. Je geeft mensen de mogelijkheid om duurzaam mee te doen aan de samenleving omdat je hulpverlening in kunt zetten naar aanleiding van informatie van bijvoorbeeld de politie. Deze mensen zullen vaak afhankelijk blijven van hulp en soms een leven lang moeten "fietsen met zijwieltjes"'

Wat betekent verbetering van informatie delen door politie voor het werk

van sociaal werkers? 'Meer werk, dat is zeker. Maar ik hoop ook dat, doordat hulpverleners eerder bij zijn, bij veel personen met een psychiatrische beperking minder ingrijpende maatregelen nodig zijn. De hulp wordt dan lichter doordat je tijdig met "wrap around hulp" kunt komen. Voor

wijkteams zal er meer werk aan de winkel zijn. Binnen deze teams is de specifieke ggz-kennis verdampt toen de toenmalige oggz-teams jaren geleden opgingen in de wijkteams. Het credo van de wijkteams nu is dat ze uitgaan van de hulpvraag van de burger. Maar de groep zorgmijders heeft vaak geen hulpvraag, dus is er ook geen multidisciplinaire samenwerking mogelijk in de hulpverlening. Behalve als je dus de ruimte neemt die de AVG biedt om gegevens uit te wisselen.'

Carolien Stam Redacteur Zorg+Welzijn

14) Er moet meer industrieel gebouwd worden

Binnenlands Bestuur 12 mei 2022

Gemeenten mogen straks geen strengere eisen stellen aan nieuwbouw

Minister De Jonge is van plan de beleidsvrijheid van gemeenten om strengere eisen te stellen aan nieuwbouw te schrappen uit de Omgevingswet.

Harry Perrée 11 mei 2022 Er moet meer industrieel gebouwd worden, vindt minister Hugo de Jonge (CDA) van Binnenlandse Zaken. Daarmee valt de woningbouw te versnellen en zijn energie- en milieuprestaties van gebouwen te verbeteren. De beleidsvrijheid voor gemeenten om strengere eisen te stellen op dit gebied, zoals voorzien in de Omgevingswet, wil hij daarom schrappen. Dat schrijft de minister in antwoord op Kamervragen over een landelijk toetsingskader voor prefabwoningen.

Bouwbesluit Op dit moment toetst elke gemeente of een fabriekswoning voldoet aan de eisen van het Bouwbesluit 2012, ook al is precies dezelfde woning eerder in een andere gemeente al getoetst aan datzelfde Bouwbesluit. Aedes, koepelorganisatie van woningcorporaties, [pleitte eerder](https://fd.nl/samenleving/1436991/aedes-wil-landelijke-toets-voor-fabriekswoningen) (Fried: zie: <https://fd.nl/samenleving/1436991/aedes-wil-landelijke-toets-voor-fabriekswoningen>) voor een landelijke toets voor fabriekswoningen. Volgens Aedes-voorzitter Martin van Rijn kan er daardoor sneller worden gebouwd. Minister De Jonge zegt nu dat de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) het landelijk goedkeuren van fabriekswoningen 'grotendeels mogelijk' maakt. De Wkb zou op 1 januari 2023 in werking moeten treden.

Stuk voor stuk 'Onder de Wkb is het niet langer de gemeente die ieder bouwplan stuk voor stuk moet beoordelen en goedkeuren. Kwaliteitsborgers beoordelen bouwplannen en zien toe op de uitvoering van de bouwtechnische regels', schrijft de minister. Fabriekswoningen 'en andere vormen van conceptuele woningen' kunnen dan vooraf beoordeeld en goedgekeurd worden. Als bouwers daarbij zorgen voor een 'goed kwaliteitszorgsysteem' kan dat leiden tot 'het nog verder beperken van de externe controle op bouw', zo stelt de minister. De minister wijst op het Netwerk Conceptueel Bouwen waarin proefprojecten plaatsvinden om te oefenen met deze aanpak.

Circulair Het eerder dit jaar verschenen [Programma Woningbouw](https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/03/11/programma-woningbouw) (Fried: zie: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/03/11/programma-woningbouw>) mikt op meer circulair en industrieel bouwen. De Jonge ziet hierin een 'effectieve, duurzame en snelle oplossing' voor de woningbouwopgave. Het biedt volgens hem een kans de kwaliteit te verhogen, de milieubelasting te verlagen en afvalstromen te verminderen. In 2030 zou, zo staat in het Programma Woningbouw, de helft van de woningbouwproductie via circulair en industrieel bouwen gerealiseerd moeten worden.

15) Aan Wmo recht van mijn moeder kan geen uitvoering worden gegeven: gebrek aan personeel

Google melding Wmo: het Parool 12 mei 2022

Opinie: 'Mijn moeder is een 'stille' held, maar wordt door de overheid genegeerd'

Ingezonden brief *Het Parool* 11 mei 2022, 'Mijn moeder is een 'stille' held, maar wordt door de overheid genegeerd'

Mijn moeder is geboren in 1938 en behoort daarmee tot 'de stille generatie'. U weet wel: de generatie die kind was tijdens de Tweede Wereldoorlog en daarna bijdroeg aan de wederopbouw. Op haar 14de begon mijn moeder met werken. In die tijd werd aan de educatie van meisjes uit een arbeidersmilieu nagenoeg geen aandacht besteed. Dat ze haar steentje aan dit 'gave landje' heeft bijgedragen, me dunkt!

Nu is zij in haar tachtiger jaren en heeft zij bij het voeren van haar huishouden ondersteuning nodig. Na het nodige papier- en regelwerk is vastgesteld dat zij vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) recht heeft op 2 uur thuishulp per week. Door de WMO moeten burgers zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Maar helaas, aan het recht van mijn moeder kan geen uitvoering worden gegeven omdat er gebrek aan personeel is.

Zie hier: het land waar inkomen uit arbeid zwaarder wordt belast dan inkomen uit vermogen. Waar zorg voor onze ouderen in het sociale domein is afgebouwd en is overgeheveld naar de particuliere sector. Ik schaam mij en voel mij schuldig, omdat ik zelf ook behoor tot de werkende massa en vaak tekortschiet in mijn aandacht voor mijn moeder. Maar ik ben ook boos, mijn moeder is een 'stille' held die als dank voor bewezen diensten door de overheid wordt genegeerd.

Madelon Schipper, Amsterdam

16) 'Misschien kun je mijn opa en oma vragen.'

Eigen Kracht Centrale 13 mei 2022

Sleutelrol voor opa

"We kregen een vraag voor een jongen van 16 jaar, maar uiteindelijk ging het over het hele gezin", vertelt een Eigen Kracht-coördinator. De jongen woonde in een jeugdinstituut, maar daar moest hij weg. Zijn begeleider stelde een Eigen Kracht-conferentie voor om te kijken waar hij heen zou kunnen. De ouders vonden het een goed idee en de jongen wilde het wel proberen, dus de Eigen Kracht-coördinator ging langs: "Toen ik bij de jongen kwam, wilde hij niets. Hij wist dat hij daar niet kon blijven, maar had geen idee wat dan. Eigenlijk wilde hij wel naar huis, maar hij wist niet hoe dat kon. Ik moest maar eerst met zijn ouders praten."

Geen aanknopingspunten "Toen ik bij de ouders kwam, bleek er veel aan de hand te zijn. De ouders hadden vaak ruzie en er dreigde een uithuisplaatsing van de twee zusjes van de jongen vanwege mogelijk huiselijk geweld. De ouders wilden graag meewerken aan een plan, maar ze konden niemand bedenken die mee zou kunnen denken. Ze gingen er over nadenken. Ook na dit gesprek ging ik weg zonder aanknopingspunten om verder te gaan. Twee dagen later kreeg ik een appje van de jongen: 'Misschien kun je mijn opa en oma vragen.' Ik belde hem en hij vertelde dat ze ruzie met elkaar hadden, maar dat hij vroeger heel vaak bij zijn opa was en dat zijn opa had gezegd dat hij altijd mocht langskomen. 'Ik wilde eigenlijk niets meer met hen te maken hebben, maar misschien moet dat toch wel', zei de jongen."

Regels "Ik belde en de opa zei meteen: 'Het is een goede jongen. Er is daar thuis veel gebeurd en hij is op het verkeerde pad gekomen. Maar het blijft onze oudste kleinzoon, natuurlijk komen we.' De oma belde haar dochters en die namen contact op met de ouders. De vader had twee neven gevraagd. Deze kring maakte een plan voor de jongen, de meisjes en de ouders. De jongen mocht bij

opa en oma wonen, 'maar wel met mijn regels', zei opa erbij. Hij benoemde de regels en de jongen ging akkoord. De meisjes zouden thuis blijven wonen, maar de twee tantes gingen veel steun bieden aan de moeder. De ouders zochten samen hulp voor hun problemen en een neef ging de vader helpen. Opa speelde een sleutelrol in de hele bijeenkomst. Hij was blij weer betrokken te zijn. En dat waren de jeugdbeschermers ook die het plan goedkeurden."

Een sterk verhaal op vrijdag

*Voor mij is vrijdag altijd een dag om even stil te staan bij de verhalen uit de dagelijkse praktijk van mijn collega's en mij. Bijzondere verhalen, omdat uitzichtloze situaties soms 180 graden draaien. Sterke verhalen, omdat ze de kracht tonen van mensen die hun vragen durven delen met de mensen om hen heen en zo met vereende kracht tot oplossingen komen. Ze zijn het delen waard. Ik wens u en de uwen veel verbinding en een prettig weekend,
Hedda van Lieshout*

17) Hoeveel dak valt er in Nederland te beleggen en wat levert dat de natuur op ?

De Volkskrant 14 mei 2022

Groene daken zouden mens en natuur veel voordelen bieden. Waarom zijn dan niet allang alle daken vergroend?

De natuur in Nederland zit in de verdrukking en het wemelt van de kale platte daken, op de vele bedrijventerreinen, op schuren en garages. Je zou zeggen: maak al die daken groen. Pure winst, toch?

Jean-Pierre Geelen 13 mei 2022 De predikers verkondigen de vele voordelen van groene daken. Een laag begroeiing beschermt je dakbedekking tegen licht, warmte en uv-straling, waardoor die langer meegaat. Een groendak is geluiddempend; wel zo prettig in een omgeving waar motorlawaai en achtergrondruis van airco's steeds gewoner zijn geworden. Een groendak isoleert tegen warmte in de zomer: waar de temperatuur van een zwart dak 's zomers kan oplopen tot 85 graden, wordt die door een groen dak soms teruggebracht tot 35. Een aanzienlijke winst in steden die bij gebrek aan groen 's zomers kunnen omtoveren tot steenovens, het 'Urban Heat Island Effect'. Wie op zijn groendak ook nog zonnepanelen plaatst, boekt door die lagere temperaturen tot zo'n 6 procent hoger rendement, blijkt uit berekeningen.

Het houdt niet op: een groendak neemt water op, wat wateroverlast vermindert. De dakplanten nemen fijnstof, cadmium, koper, lood en zink op en zetten CO₂ om in zuurstof.

Groendaken dragen bij aan de biodiversiteit: vogels en insecten profiteren van nectar en stuifmeel. Ook kunnen groendaken als een soort 'stapstenen' zorgen voor verbinding tussen de versnipperde natuur.

En tot slot: een groendak kan de vlag zijn op de modderschuit die het gemiddelde bedrijvenpark is. Waarom zijn niet allang alle daken vergroend? Daarvoor bestaan diverse redenen. De aanleg ervan kost geld, dat je maar net moet hebben en willen neertellen. Er bestaan subsidies voor, maar die verschillen per gemeente. Lang niet iedereen is doordrongen van nut en noodzaak. Los daarvan is de werkelijkheid achter groendaken weer eens complexer en gelaagder dan het lijkt.

'Ruimte voor zeker 21 miljoen vierkante meter aan groene daken'

Eerst maar eens de vraag hoeveel dak er in Nederland te beleggen valt en wat dat de natuur zou opleveren. 'Nederlandse schuren, garages en uitbouwjes hebben ruimte voor zeker 21 miljoen vierkante meter aan groene daken op zo'n twee miljoen plekken', maakte onder andere de organisatie Natuur & Milieu vorig jaar bekend. (Fried: zie: <https://natuurenmilieu.nl/nieuws-artikel/groene-daken-belangrijk-bij-het-bestrijden-van-wateroverlast/>) Het cijfer – ruim anderhalf keer de provincie Utrecht – was afkomstig van het bedrijf Readar (Fried: zie: <https://readar.com/groene-daken-in-kaart/>). Dat tracht 'met data de wereld verder te helpen', in dit

geval door het bekijken van luchtfoto's. Met technieken als *remote sensing* en *machine learning* leest het onder meer af waar beschikbare daken liggen en wat het oppervlak is.

Ook had Readar een inventarisatie per gemeente gemaakt van het aantal grijze daken. De gemeenten Tilburg (481 duizend vierkante meter), Eindhoven (476 duizend), Enschede (321 duizend), Breda (318 duizend) en Rotterdam (312 duizend) gingen op kop. Bij die gemeenten was het 'vergroeningspotentieel' het grootst, zo stelde het onderzoeksbureau.

Intussen schrijdt de 'verdozing' van het landschap gestaag voort. Eind 2020 beschikte Nederland over ruim 40 miljoen vierkante meter vloeroppervlak aan logistiek vastgoed. In totaal ging het om 2.455 van die welbekende grijze gebouwen, veelal in de buurt van snelwegen. Vastgoedonderneming Savills sprak in 2020 de verwachting uit dat het totale oppervlak van logistiek vastgoed in Nederland, mede door de coronapandemie die de thuisbestelrang nog eens opzweeptte, richting 2050 zal verdubbelen.

Zeeën van ruimte dus voor groendaken, zou de argeloze toeschouwer zeggen. Nederland zou een bloeiende oase kunnen zijn.

Een complicatie bij die zonnige cijfers is dat niet elke dakconstructie voldoende draagkracht heeft om een groendak te torsen. Wat op de luchtfoto oogt als grijs dak op een bedrijventerrein, kan niet meer dan een golfplaten geval zijn of een andere lichtgewicht constructie, die zou bezwijken onder de last van begroeiing en de vele liters water die het groendak soms vasthoudt. En dus hebben de vaak steviger en kleinere schuurtjes en garages van particulieren vaak meer kans van slagen.

Moeilijk is het niet, een groendak aanleggen. Op internet staan vele instructiefilmpjes, bij leveranciers zijn voor luttele tientjes per vierkante meter complete pakketten te bestellen. Men neme een drainagemat, een steenwolmat en een mat met plantjes. Uitrollen maar en klaar – een kind kan de was doen.

Mooi. Maar om wat voor plantjes gaat het? Dat blijkt vaak behoorlijk onduidelijk; lang niet elke leverancier vermeldt het erbij.

De meest gebruikte zijn sedums, een soort lage vetplantjes die goed tegen droogte kunnen en (dus) weinig verzorging nodig hebben, zodat de eigenaar niet elke week het dak op hoeft om de boel te besproeien of te bemesten. Van sedum bestaan vele soorten, in Nederland worden er zo'n 250 geleverd voor groendaken.

Heeft de natuur daar wat aan? 'De toegevoegde waarde van een sedumdak voor bestuivers als bijen en vlinders is niet bijzonder groot', zegt Robbert Snep, senior onderzoeker Groene Steden aan Wageningen University & Research (WUR) en zelf tevreden bezitter van een groendak. Hij noemt het fenomeen een mooie ontwikkeling, maar er valt nog veel te winnen als het gaat om de natuurwaarde ervan. De isolerende of koelende werking van die daken is volgens hem beperkt. Desondanks: een laag sedum op je schuur of garage is voor de natuur beter dan het gitzwarte en 's zomers gloeiendhete bitumen.

Monocultuur met kort bloeiseizoen Een standaard groendak bestaat volgens Snep uit één type planten: sedum. Zo'n monocultuur heeft doorgaans een vrij kort bloeiseizoen, er komen vrij weinig insecten op af. Vandaar dat het volgens hem beter zou zijn wanneer samenstellers en consumenten zouden letten op meer diversiteit. Verschillende soorten planten, die niet allemaal tegelijk bloeien, verlengen het bloeiseizoen en leveren dus langer nectar en stuifmeel op voor bestuivers en andere insecten.

Nog een puntje van aandacht: de productie van het sedum. De planten worden grotendeels gekweekt, het circuit van telers en tuincentra is uitgegroeid tot een ware industrie. 'Helaas wordt in veel kwekerijen en tuincentra nog gewerkt met chemische bestrijdingsmiddelen, die vaak ook op wilde bijen en andere insecten een negatief effect hebben', constateerden in 2019 (Fried: zie: <https://www.bijenlandschap.nl/wp-content/uploads/2020/03/GC-Bijenhulpdesk-Advies-Groendaken-op-Leidse-bioscopen-2018.pdf>) twee onderzoekers (van de WUR en van EIS Kenniscentrum Insecten) die de mogelijkheden bekeken voor groendaken voor wilde bijen op Leidse bioscopen. Met bestrijdingsmiddelen komen insecten geen steek verder. Daarom hun tip aan

afnemers en verwerkers van groendaken: 'Probeer zoveel mogelijk te werken met plantenmateriaal dat gifvrij gekweekt is.'

Het is niet de enige bedenking op het dak. Baudewijn Odé, exoten-expert van [Floron](https://www.floron.nl/), (Fried: zie: <https://www.floron.nl/>) dat onderzoek naar wilde planten coördineert, ziet de ontwikkeling van sedumdaken 'met zorg' tegemoet. 'Vooral in stedelijk gebied, waar dit soort daken het meest worden toegepast, zien we in de natuur plantensoorten opduiken die daar helemaal niet thuishoren. Vaak nog in de buurt van de daken waar ze vandaan komen, maar je kunt erop wachten dat ze grotere afstanden gaan afleggen.'

Zaden waaien alle kanten op, vogels verspreiden ze ook, al is het maar via hun poep. Het is de florist een doorn in het oog. Want hoewel sommige sedumsoorten inheems zijn, komen de meest gebruikte uit Zuid- en Oost-Europa. Exoten dus, waarvan sommige in het wild de concurrentie zullen aangaan met inheemse planten. Het gevaar dreigt van 'invasieve exoten', waarvan er al vele bestaan in de natuur: de reuzenberenklauw en Japanse duizendknoop zijn bekende voorbeelden.

Inheemse soorten mogelijk verdreven Odé vreest voor de met basaltstenen bezaaide dijken en oevers bij waterwegen, die een vruchtbare bodem kunnen zijn voor sommige sedumsoorten die het groendak hebben verlaten. Ook zouden sommige sedumsoorten op de schrale graslanden inheemse soorten kunnen verdrijven, zegt hij. Odé en consorten hebben de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), die gaat over het beleid rond exoten, gewezen op het dreigende gevaar.

Zoals dat gaat met vreemdelingen, heeft de organisatie een 'exotenpaspoort' aangemaakt voor de *Sedum Pallidum*, waarvoor nog geen Nederlandse naam bestaat. De plant komt uit Midden-Europa en werd in 2017 voor het eerst in het wild gezien. 'Potentieel invasief', luidt het stempel in dat paspoort. (Fried: zie:

https://www.nederlandsesoorten.nl/linnaeus_ng/app/views/species/nsr_taxon.php?id=180361)

En, niet minder streng: 'Type introductie: Opzettelijk'. Hetzelfde geldt voor het klein spinraghuislook, (Fried: zie:

https://www.nederlandsesoorten.nl/linnaeus_ng/app/views/species/nsr_taxon.php?id=187941)

eveneens een sedum. Afkomstig uit Centraal-Europa weet de plant zich te vestigen op muren. Door de verspreiding vanaf groendaken dus.

Odé is niet tegen groendaken, maar: 'De claims in die branche over biodiversiteit gaan vaak over de bijtjes en andere insecten die er wat nectar en stuifmeel halen, maar zelden over de natuurlijke plantenbiodiversiteit. Dat is een heel ander verhaal.'

Wat doet een groendak wel? Onderzoeker Robbert Snep overlegt een handvol onderzoeken uit de afgelopen tien jaar naar het nut en de effecten van groendaken in vooral grote steden. Steeds werden enkele daken enige tijd gemonitord en geïnventariseerd op alle vormen van leven. De conclusie is in grote lijnen steeds gelijk: leuk, maar het kan beter.

Na een studie (Fried: zie: https://www.bureaustadsnatuur.nl/fileadmin/user_upload/documents-bsr/rapporten/2011/bSR-rapport_170_Groene_daken_2011.pdf) van bureau Stadsnatuur

Rotterdam naar drie groendaken (twee sedumdaken en een dak waarop spontane begroeiing was ontstaan) bleek dat de diversiteit op de sedumdaken totaal afweek van het 'natuurlijke dak'. Op dat laatste werden twee zeldzame 'rodeltsoorten' gezien: de fijngeribde grasslak en de sikkelsprinkhaan. Op de sedumdaken werden de langwerpige barnsteenslak en wantsen van het geslacht *chlamydatum* aangetroffen, maar die waren slechts meegelift met de aangebrachte sedummatten.

Conclusies: 'Groene daken, ook sedumdaken, zijn een verrijking voor het stedelijk groen, maar diversiteit aan vegetatietypen is wel wenselijk.' En: 'Een dak met vetkruid vergt weinig onderhoud, maar is in ecologische zin weinig interessant.' Desondanks besloten de onderzoekers: 'Benadrukt moet worden dat groene daken, ook sedumdaken, van grotere ecologische waarde zijn dan reguliere daken.'

Biodiversiteit veel hoger op kruidendaken Hoe kan het beter? Het

tijdschrift *Straatgras*, uitgegeven door het Natuurhistorisch museum Rotterdam, inventariseerde eens (Fried: zie: https://www.volkskrant.nl/wetenschap/groene-daken-zouden-mens-en-natuur-veel-voordelen-bieden-waarom-zijn-dan-niet-allang-alle-daken-vergroend~bf82b5eb/?utm_source=VK&utm_medium=email&utm_campaign=20220514%7Cochten_d&utm_content=Groene%20daken%20zouden%20mens%20en%20natuur%20veel%20voordelen%20bieden.%20Waarom%20zijn%20dan%20niet%20allang%20alle%20daken%20vergroend%3F%20&utm_term=215636&utm_ctid=d2346f7b9c0aa8bbd5aa2c2fc0e1e1b7) de uitkomst van onderzoeken naar het voorkomen van insecten op 25 groene daken van diverse typen in Amsterdam, Rotterdam, Hellevoetsluis, Den Haag, Voorburg, Wageningen, Helmond en Eindhoven. Daaronder naast sedumdaken ook kruidendaken en daktuinen, waarin veel gevarieerder beplant wordt (tot wel 70 meter hoogte).

Zoals verwacht blijken sedumdaken het minst interessant voor dierenleven. De biodiversiteit bleek al veel hoger op kruidendaken, waar meer bestuivers (zoals bijen) en cicaden werden aangetroffen. Dat zijn daken met vrij ondiep substraat, een beplanting van kruiden en vaak ook elementen als boomstammen, stukjes open grond of heuveltjes. Daktuinen, waarop soms ook struiken en bomen staan, bleken het meest geschikt voor bijen, zweefvliegen en cicaden.

Niet dat sedumdaken waardeloos zijn voor de biodiversiteit, benadrukken alle onderzoekers steeds: zowel in het centrum van Rotterdam als in Amsterdam werden bijvoorbeeld wel populaties van de zeldzame glimmende smaragdbij gevonden.

Dat komt vaker voor: in Amsterdam werd de zeer zeldzame kleine muurspinnendoder gevonden, elders nog 'interessante soorten' als het zuidelijk spitskopje, de blinde bij, icarusblauwtjes, akkerhommels en vele soorten wantsen, rupsen en slakken. Conclusie: 'Op veel daken kan een dynamisch ecosysteem ontstaan, met prooien en predatoren, gastheren en parasitoïden.'

Goed voor wie de natuur een opkontje wil geven. Maar het kan veel beter, zeggen de deskundigen.

Robbert Snep van de WUR vestigt zijn hoop op een nieuw fenomeen, (Fried: zie: <https://www.projectsmaartroof.nl/>) het 'Smartroof 2.0'.

In plaats van een dikke en zware laag substraat om water vast te houden, werkt dit nieuwe type groendak met een dunne laag die met buisjes vochtig wordt gehouden door een waterbergende laag eronder. Substraat en regenwater worden dus gescheiden. Resultaat: een vrij lichtgewicht groendak (dus op veel daken toepasbaar) waarbij de begroeiing minder snel uitdroogt en waar ook andere planten dan sedum kunnen groeien. Optimale isolatiewerking, een verbeterd regenwaterbeheer, de hitte-eilanden in de stad koelen en 'een positief effect op mens, gezondheid en biodiversiteit'. Op het Marineterrein in Amsterdam werd dit nieuwe concept onderzocht. 'De eerste resultaten zijn goed, het wordt al op meer plaatsen toegepast', zegt Snep.

'Er wordt nog te weinig om kwaliteit en biodiversiteit gevraagd' Ook de particulier kan wat doen, zegt Snep: 'Sedumdaken zijn op veel plekken te koop, maar maak de juiste keuze. De goedkoopste bedrijven in die industrie leveren daken met maar één soort sedum. Dat is te monotoon om de biodiversiteit te stimuleren. Wanneer je meerdere soorten mengt, kun je het bloeiseizoen verlengen, zodat insecten langer profiteren van nectar en stuifmeel', aldus Snep. De meeste consumenten zijn leek, leert de ervaring. Goede leveranciers hebben adviseurs die de klant op de juiste weg helpen, zegt Snep: 'De industrie kan alles leveren, de technieken voor goede groendaken zijn er, maar aan de vraag- en subsidiekant wordt nog te weinig om kwaliteit en biodiversiteit gevraagd. De meeste particulieren die een groendak aanleggen, willen het allemaal niet te moeilijk en niet te duur.'

Wanneer levert een groendak nu het meeste op voor de biodiversiteit? In een omgeving met weinig ecologisch groen kan een natuurlijk groendak een oase zijn voor vliegende soorten als vogels en insecten. Grondgebonden soorten als muizen, egels en amfibieën hebben er logischerwijs niets aan. Een natuurlijk groendak aanleggen als je toch al in een groene omgeving woont, is ecologisch gezien van minder betekenis, volgens Snep. Wat niet wil zeggen dat de waarde nihil is. Snep verwijst

liefhebbers graag naar de *Handreiking Natuurdaken*, (Fried: zie: https://www.greendegroenedaken.nl/wp-content/uploads/2019/04/GDGD_2019_Handreiking-Natuurdaken.pdf) te vinden op internet. 'Zelfs als de toegevoegde natuurwaarde niet groot is, kan een groendak je natuurbeleving vergroten. Er vliegen al snel meer vlinders om je huis. Kauwtjes en merels komen al snel plukjes mos uittrekken voor hun nesten. Net als de nestkast en de vetbol heb je zo toch meer lol in je eigen biotoopje. Maar het beste is toch te kijken of je niet nog een of twee stapjes extra kunt zetten.'

18) Moedernetwerk kan een belangrijke rol spelen in gezinnen met een kind met een beperking

Zorg+welzijn 16 mei 2022

Hoe moeders van kinderen met een beperking experts worden in de zorg

Moedernetwerk, een informele zorgorganisatie in Amsterdam, kan een belangrijke rol spelen in gezinnen waarin sprake is van een kind met een beperking. In dat gezin worden de ouders, vaak met een hoofdrol voor de moeder de experts in de zorg. In een magazine van kenniswerkplaats het Ben Sajet Centrum over hoe de zorg beter kan aansluiten bij het dagelijks leven werd een reportage erover gepubliceerd.

Als in een gezin een kind geboren wordt met een beperking, veranderen de dynamiek, de sfeer en het leven in dat gezin acuut en ingrijpend. En permanent. Valt op enig moment het besluit om het kind uit huis te laten gaan en dus toe te vertrouwen aan een zorginstelling, dan blijft de aandacht voor dat kind onverminderd groot. De zorgen over de vraag of de zorg voor het kind in de complexe zorgsituatie wel toereikend is, blijven dan aanwezig bij de ouders. Hetzelfde geldt voor het schuldgevoel over het 'uit handen geven'.

Maar vaak nemen de ouders de beslissing tot uithuisplaatsing van het kind niet. Gebrek aan vertrouwen in de zorg en slechte ervaringen hiermee zorgen voor een kloof tussen de zorg en de leefwereld van mensen. Daarnaast speelt een migratieachtergrond een rol, maar bovenal de sociaal-economische positie van gezinnen.

Geboorte met gevolgen Een voorbeeld ter verduidelijking. Een gezin woont met een dochter van drie in een huurappartement op twee hoog in een van de buitenwijken van Amsterdam. De man heeft een fulltime baan bij een bedrijf in een ander stadsdeel. De vrouw is verantwoordelijk voor het huishouden en doet vrijwilligerswerk. De moskee is dichtbij huis en de buurt biedt scholen en ruimte voor kinderen om buiten te spelen. Het gezin verwacht een tweede kindje.

De twintig weken echo toont aan dat er sprake is van spina bifida. De ouders krijgen uitleg over welke gevolgen dit heeft, maar dit heeft geen invloed op hun beslissing het kind ter wereld te laten komen. Het blijkt om spina bifida aperta te gaan, een zichtbare 'open rug' dus. Snel na de geboorte vindt een operatie plaats om de rug te sluiten en ook het waterhoofd dat kort na de geboorte ontstaat wordt met succes behandeld. Andere gevolgen, zoals urologische problemen, beperkte spierontwikkeling in de benen en voetafwijkingen, zijn blijvend.

Intensieve zorg nodig In de volgende jaren ontwikkelt het kind epilepsie en scoliose.

Vanwege een leerachterstand is speciaal onderwijs aangewezen. De gevolgen hiervan zijn immens en spelen zich op meerdere terreinen tegelijk af. In de eerste plaats natuurlijk binnen het gezin. De ouders willen hun oudste kind niet laten lijden onder de aandacht die hun zoon nodig heeft.

Tegelijkertijd vereist de zoon dag en nacht intensieve aandacht, wat bij beide ouders voor ernstige vermoeidheid zorgt en daarmee voor onderlinge spanningen. De intensieve medische zorg direct na de geboorte slokt lange tijd alle aandacht en energie op. In de jaren daarna zijn op gezette tijden operaties nodig. Die zorgen niet alleen voor spanning over de afloop daarvan, maar ook voor ontwrichting van het gezinsleven.

Zorg op de voorgrond In dit gezin speelt zorg van de ene op de andere dag een grote en vaak zelfs alles overheersende rol. De ouders krijgen te maken met een oerwoud aan zorgverleners en gemeentelijke instanties die hen voor de geboorte van hun zoon grotendeels volstrekt onbekend waren.

Vaak weten ze ook niet welke instanties hen precies kunnen helpen, hoe ze die moeten vinden en met welke vraag ze hen kunnen benaderen. In de zorg die aan huis wordt geboden is steeds sprake van andere gezichten. Dit zorgt ervoor dat ouders steeds opnieuw de specifieke situatie van hun kind moeten uitleggen en aan een vertrouwensband moet worden gewerkt.

Vragen Dat werkt verwarrend en uitputtend voor zowel ouders, zorgverleners en bovenal vaak voor het kind. Maar het begint natuurlijk al met de vraag hoe je die zorg aan huis regelt. En veel meer: Hoe vraag je een persoonsgebonden budget aan? Waar vind je een overzicht van de hulpmiddelen die voor je kind nodig zijn? En hulpmiddelen om als ouders voor je ouder wordende kind te kunnen blijven zorgen, zoals een tillift, een traplift of een aangepaste doucheruimte? Hoe kom je aan een geschikte rolstoel? En hoe kom je er überhaupt achter wat specifiek voor jouw kind de meest geschikte rolstoel is? Hoe weet je wat de passende school is voor het bijzonder onderwijs? Hoe weet je dat je je kind kunt toevertrouwen aan een aanbieder voor dagbesteding of een weekend als de personele bezetting daar steeds wisselt?

Formulieren Voor alles moeten formulieren worden ingevuld. Daarna volgt wachten op de beslissing van de gemeente of andere partij die dit formulier vereist als basis om zorg of hulpmiddelen aan te bieden. Als het formulier onvolledig of onjuist is ingevuld, begint dit proces opnieuw. En wanneer wel volledig en juist ingevuld, zodra er maar een geringe wijziging plaatsvindt in het type zorg beginnen ouders vaak weer vooraan in de molen van formulieren invullen. Steeds vaker wordt gevraagd zulke formulieren online in te vullen. Daarmee is niet iedereen even vertrouwd. En hoe zet je een handtekening op een online formulier? Bellen om dat te vragen leidt vaak tot bandjes met keuzemenu's of pauzemuziekjes. Terwijl deze zaken zich afspelen, dreigen thuissituaties te escaleren. In het ene gezin dreigt de moeder om te vallen van vermoeidheid terwijl in het andere gezin het kind niet meer mee mag met het busje naar de dagbesteding want haar rolstoel voldoet niet aan de nieuwe voorwaarden voor vervoer. De juiste rolstoel laat op zich wachten.

Druk en negatieve labelling De context waarin deze mensen terechtgekomen zijn, is belangrijk in de relatie tussen de zorg en het gezin. De zorgprofessionals zien hoe het gezin worstelt met de situatie waarin het gezin terechtgekomen is. Een vraag als "Hebt u al gedacht aan een huis waar ze goed voor uw kind kunnen zorgen?" kan dan goed bedoeld zijn, maar heel verkeerd vallen. De zorg? Breek deze mensen de bek niet open. Ze ervaren bijna dagelijks hoe moeizaam het proces is om de zorg te regelen die ze nodig hebben. Nee dank u, ze doen het liever zelf.

Wachten geen optie Zelfs in die gevallen waarin het uiteindelijk toch tot opname van het kind in een intramurale setting of een begeleid wonen traject komt, kunnen ouders hierin heel ver gaan. Bijvoorbeeld door zelf te willen verhuizen naar een woning dichtbij die nieuwe woonlocatie van hun kind, om toch zo dichtbij mogelijk te kunnen blijven. Dat brengt dan weer nieuwe uitdagingen met zich mee. Woningruil is niet één-twee-drie geregeld. En gemeenten kennen ook niet altijd soepele regels om zo'n proces te faciliteren. Dan is het wachten in een situatie waarin wachten eigenlijk geen optie is.

Allemaal zaken die niet werken om vertrouwen te krijgen in de zorg en 'de instanties'. Hierdoor groeit het gevoel niet afhankelijk te willen zijn van de zorg. De ouders worden zelf de experts. In veel gevallen primair de moeder. De zorg voor hun meervoudig beperkte kind blijft natuurlijk wel onverminderd zwaar.

Breuklijnen tussen ouders en zorg Dit zien de zorgprofessionals ook en zij blijven een rol blijven spelen voor het gezin. Niet alleen door de zorg te verlenen waarin ze gespecialiseerd zijn, maar ook door vragen te stellen. Maar een vraag als 'Wat is uw zorgvraag?' is te abstract

geformuleerd, en ‘Redt u het nog wel?’ zet vaak teveel druk. De ouders kunnen zich bovendien op een negatieve manier gelabeld voelen door de taal die wordt gebruikt: patiënt, depressief, migratieachtergrond. En ouders kunnen zich gepusht voelen door voorstellen om het kind eens uit logeren te laten gaan of uit huis te laten gaan.

Zo ontstaan breuklijnen tussen de ouders en de zorg die steeds moeilijker te overbruggen zijn. Ze zijn in ieder geval niet te dichten door steeds dezelfde vragen te blijven stellen. Dit neemt niet weg dat er nog steeds ruimte is om te blijven werken aan de relatie en aan nieuw vertrouwen. Vertrouwen dat de ouders kan leren dat niet willen loslaten nog iets anders is dan erkennen en aanvaarden dat mogelijkheden voor hulp bestaan die wél van waarde zijn.

De rol van Moedernetwerk Die ruimte om te werken aan de relaties, het vertrouwen en de kennisoverdracht van de moeder naar de professionals begint met luisteren naar de moeder. Juist in deze situatie kan Moedernetwerk een belangrijke rol spelen. Moedernetwerk is een netwerk voor en door moeders met een kind met een lichamelijke en/of geestelijke beperking. Het is in 2007 opgericht door Leila Badaou, met ondersteuning van Cordaan waar zij als intercultureel consulent werkte. Inmiddels is sprake van tien moeders. Zij vormen samen de kerngroep.

Ervaringsdeskundigheid Het contact kan ontstaan doordat de moeder er via een bekende over hoort. Of een zorgprofessional kan zelf contact zoeken met Moedernetwerk (“Ik maak mij zorgen...”), waarna een van de leden van het kernteam contact opneemt met de moeder in kwestie. Moedernetwerk is er niet om de zorg over te nemen van de moeder, maar is er in eerste instantie om naar het verhaal van de moeder te luisteren. Als ervaringsdeskundige, als iemand die het verhaal kent en begrijpt omdat ze het zelf heeft meegemaakt.

Hiermee wordt de basis gelegd om een concreet beeld krijgen van de hulp en ondersteuning die de moeder nodig heeft in de verzorging van haar kind. Hierbij spant Moedernetwerk zich ook in om te werken aan herstel en versterking van de band tussen de moeder en de zorgverlening, zodat die weer aanvaard wordt om de zorg te bieden die nodig is. Het feit dat de moeder van Moedernetwerk kan zeggen: “Ik heb hetzelfde meegemaakt”, speelt hierbij een belangrijke rol. Ze luistert niet alleen naar wat de moeder te vertellen heeft, maar zet diens kennis en opgedane ervaring actief in. Op deze manier wordt de ervaringsdeskundigheid van de moeders gelegitimeerd.

Uitgangspunt Het is belangrijk dat de zorgprofessional die ervaringsdeskundigheid niet ziet als minderwaardig aan diens eigen deskundigheid, maar juist als uitgangspunt om er met de formele zorg op aan te sluiten op die punten waar dit nodig is. De zorgprofessional kan belangrijke waarde ontlenen aan de kennis die de ervaringsdeskundige ‘achter de voordeur’ heeft. De wederzijdse kennisontwikkeling tussen beide partijen kan ervoor zorgen dat de kloof tussen de informele en de formele zorg wordt gedicht en dat de moeder met vertrouwen de hulp kan aanvaarden die het formele circuit kan bieden.

De breuklijnen tussen het zorgsysteem en de leefwereld van de gezinnen worden weer (deels) hersteld. Er kan weer ruimte ontstaan om een draaglijke situatie thuis te creëren, waarin zorgen onvermijdelijk is maar niet in een continue staat van crisis. En waarin het vertrouwen kan worden opgebouwd – van informeel naar formeel – om meer los te laten, bijvoorbeeld naar een dagbesteding of indien mogelijk of noodzakelijk een interne leefomgeving.

Dit artikel is gebaseerd op onderzoek van Sanne Boersma. Zij werkte als senior onderzoeker bij het Ben Sajet Centrum in het onderzoeksproject ‘De Crisis voor zijn’. In haar onderzoekslijn richtte zij zich op het voeren van groepsgesprekken bij informele zorgorganisaties. Belangrijke pijlers in haar onderzoek waren de expertrol van zorgende ouders, vaak moeders, en de legitimering en overdracht van hun kennis naar formele zorg.

Frank van Wijck

19) 5 tips om zonder hoge druk spuit van je groene aanslag af te komen.

HetKanWel 17 mei 2022

5 tips tegen groene aanslag. En waarom je geen hogedrukspuit wilt gebruiken.

Geplaatst door Wyke Potjer 11 mei 2022 Uren waren ze bezig, de burens. Met hun hogedrukspuit gingen ze elke millimeter van hun kleine stadstuin te lijf waardoor de middag zich vulde met een monotoon gedreun dat weerkaatste tegen de huizen achter ons. Het was vooral dit geluid dat voor ergernis zorgde. Maar ik vroeg me ook af of zo'n hogedrukspuit eigenlijk wel zo'n goed idee is voor je tuin. Spoiler alert: nee, dat is het niet. Daarom 5 tips om op een andere manier van je groene aanslag af te komen.

1. Vervang je tegels door groen Eerlijk is eerlijk: een hogedrukspuit gebruiken we vooral om de groene aanslag op tegels te lijf te gaan. Hoe minder tegels in je tuin, hoe minder groene aanslag dus. Ook omdat tegels voor een slechte afwatering zorgen en groene aanslag (die bestaat uit algen, mossen, gisten en bacteriën) vooral groeit op vochtige plekken. Vandaar dat de tuin na een natte herfst en milde winter veel meer groene aanslag heeft dan na een hete zomer. Voorkomen is dus nog altijd beter dan genezen. Zorg er dus voor dat niet meer dan 40% van je tuin uit tegels bestaat. Dat scheelt een hoop werk (echt!).

2. Zorg voor een goede afwatering Als er water op je tegels blijft staan, schep je een goed klimaat voor groene aanslag en dat is precies wat je niet wilt. Zorg er dus voor dat het water makkelijk weg kan stromen en vervang zoveel mogelijk tegels door slimme bodembedekkers, (Fried: zie: <https://www.milieucentraal.nl/huis-en-tuin/tuinonderhoud/onkruid-verwijderen/#voorkom-onkruid-bedeck-de-bodem>) gras en ander groen. Dan heb je niet alleen de afwatering goed geregeld, maar krijgt ook onkruid en overlast van mieren minder kans. Dat scheelt een hoop werk dus, want bij duurzaam tuinieren (Fried: zie: <https://www.hetkanwel.nl/duurzaam-tuinieren/>) -zo schreven we eerder al eens- moet je de boel vooral met rust laten. Terwijl je met tegels maar blijft schrobben en onkruid blijft wieden.

3. Veeg je stoepje regelmatig Dat je een paar tegels houdt, snappen we, want waar moet je anders die luie stoel neerzetten van waaruit je van je tuin kan genieten. Om te voorkomen dat je bij de eerste zonnestralen een groot groen probleem constateert, is het handig om regelmatig met de bezem over je tegels te gaan. Ook in de herfst en de winter! Zo voorkom je namelijk dat de mossen en algen zich aan je stoepje hechten. Persoonlijk vind ik de groene aanslag nog niet eens zo heel lelijk, maar het veroorzaakt wel vaak gladheid en niemand wil op de eerste tuindag een lelijke smakkerd maken natuurlijk. Bezemen dus, het hele jaar door.

Mos, groene aanslag en onkruid gaat natuurlijk ook tussen de tegels zitten. Een deel hiervan bezem je misschien al weg, maar een deel zal blijven zitten. Dit kan je gewoon met een krabbertje verwijderen. Het makkelijkst is om dit te doen als het onkruid nog klein is, zodat de wortels nog niet zo gesetteld zijn. Hoe groter je terras, hoe meer werk natuurlijk (zoals ik al zei bij tip 1: planten in je tuin zorgen voor minder werk dan tegels).

4. Heet water tegen groene aanslag Goed, met al ons goede gedrag komt het natuurlijk toch voor dat er groene aanslag op die tegels komt die we daar niet willen. Dan lijkt een hogedrukspuit de makkelijkste manier om dit te lijf te gaan, maar schijn bedriegt. Niet alleen verwijdert die harde straal het zand tussen je tegels, waardoor die los(er) komen te liggen, maar het verwijdert ook de toplaag van je tegels. Die wordt daardoor poreus waardoor de groene aanslag zich nog makkelijker en dieper kan hechten en zo kom je terecht in een vicieuze cirkel van 'kwaad' tot erger. Bovendien kan je met een hogedrukspuit kleine plantjes aantasten, die net waren begonnen met groeien en dat is ook niet wat je wilt.

Wat dan wel? Heet water. Simpel. Giet het uit over de groene aanslag en schrob het daarna weg (met een bezem met een harde borstel). Een paar dagen daarna kan je eventueel achtergebleven

resten nog een keer wegvegen, als alles weer droog is, of het hete water ritueel nog eens herhalen. Een kind kan de was doen (al is dat met heet water misschien niet zo slim).

5. Gebruik groene zeep Jarenlang was de tip om natuurazijn te gebruiken om je groene tegels mooi schoon te krijgen en tegelijkertijd het onkruid aan te pakken dat door de voegen de kop opstak. Maar dat – zo zijn experts het er inmiddels over eens- is niet zo’n goed idee. Het zuur van de azijn tast namelijk, net als de hogedrukspuit, de toplaag van je tegels aan. En, belangrijker nog, blijft niet netjes op de tegels liggen, maar lekt de bodem in. En dat is niet goed voor het bodemleven, (Fried: zie: <https://www.hetkanwel.nl/gezonde-bodem-eigen-tuin/>) die voor een gezonde tuin en de biodiversiteit juist zo van belang is. Daarom is het middel dan ook niet toegestaan, zegt het RIVM (Fried: zie: <https://www.rivm.nl/nieuws/risicos-van-azijn-bij-bestrijding-van-onkruid-en-groene-aanslag-in-kaart-gebracht>).

Pas ook op met biociden, want die kunnen potentieel gevaarlijk zijn voor huisdieren. Zo kunnen katten hun tong eraan verbranden, meldt MilieuCentraal. (Fried: zie:

<https://www.milieucentraal.nl/huis-en-tuin/tuinonderhoud/groene-aanslag-en-onkruid-op-tegels/>)

Wat dan wel? Een beetje warm water met groene zeep werkt prima om bijvoorbeeld groene aanslag van je (houten) tuinmeubelen te schrobben. Even laten intrekken en daarna met een harde borstel schrobben en afspoelen met water. Groene zeep is biologisch afbreekbaar. Gebruik géén soda (Fried: zie: <https://www.bnnvara.nl/kassa/artikelen/last-van-groene-aanslag-op-tegels-en-tuinmeubilair-dit-helpt>), want dat is net als natuurazijn, niet goed voor planten, dieren en insecten.

20) Bijna dagelijks Nederlandse records gebroken met de opwekking van zonne-energie

De Volkskrant 17 mei 2022

Nederland is een rijzende ster op het gebied van zonnestroom

Nu de zon veelvuldig schijnt, worden bijna dagelijks Nederlandse records gebroken met de opwekking van zonne-energie. Op de wereldranglijst staat Nederland inmiddels in de toptien. Hoe groot is het aandeel zonnestroom precies, en hoe is de toename te verklaren?

Semina Ajrovic, Thijs Balder en Bard van de Weijer 17 mei 2022,

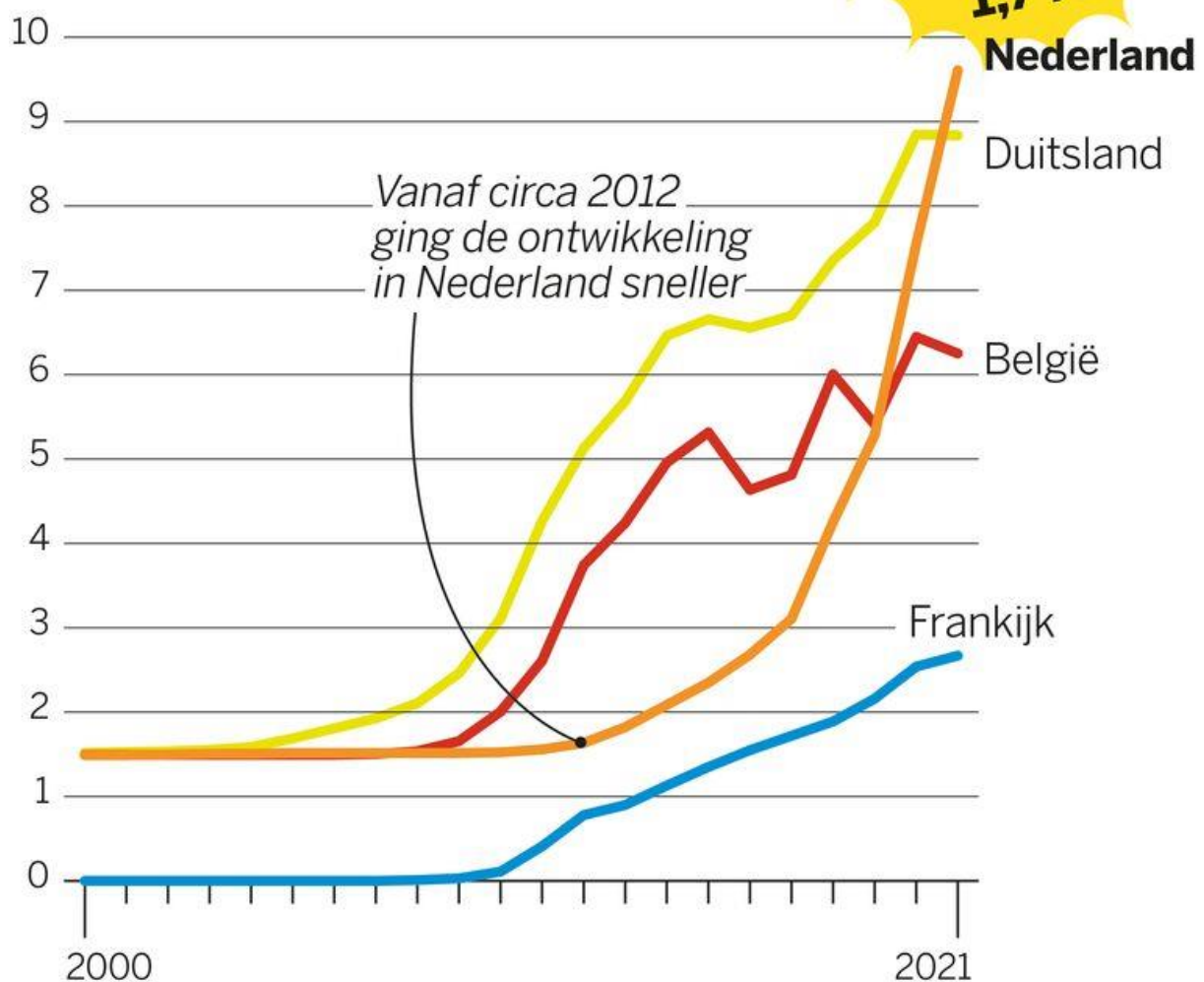

Een zonnepark in Hengelo. De groei van de opwekking van zonne-stroom komt in Nederland voornamelijk van bedrijven.Beeld foto Raymond Rutting / de Volkskrant

Jarenlang bungelde Nederland onderaan de Europese ranglijsten als het gaat om zonne-energie. Achter landen als Jemen, Australië en Spanje, waar de zon onbarmhartig schijnt. Maar nu prijkt Nederland, ver verwijderd van de evenaar, op de wereldranglijst in de toptien van het hoogste aandeel zonnestroom in de elektriciteitsmix. Bijna 10 procent van alle stroom komt hier uit zonnepanelen. En nu in de maanden april en mei de zon veelvuldig schijnt, worden bijna dagelijks nieuwe records gebroken.

Jaargemiddelden gaan omhoog

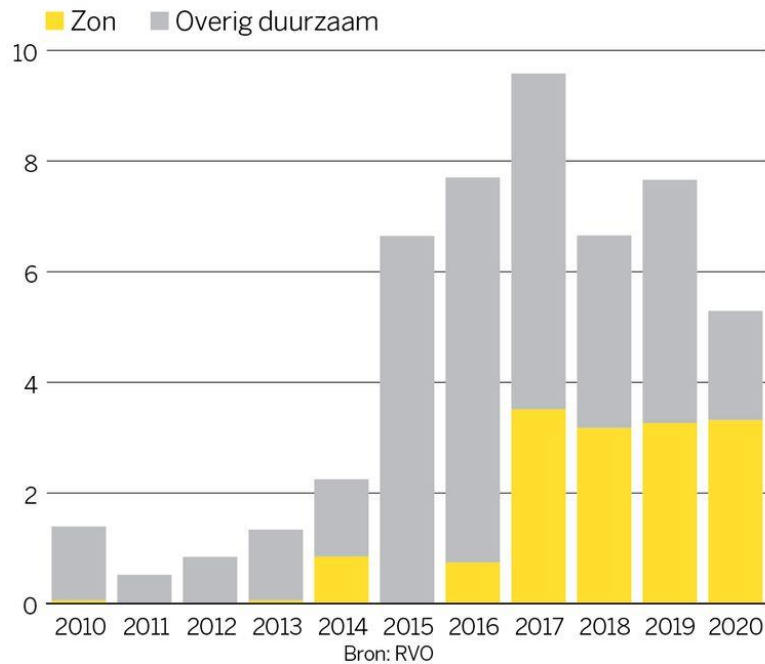
Gemiddeld percentage elektriciteit
Opgewekt met zonne-energie per jaar

De Nederlandse achterstand kon sinds 2017 worden ingehaald dankzij spectaculair lagere prijzen van panelen en ruimhartige subsidies. Nederland passeerde eerst Frankrijk, daarna het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Italië en verkeert inmiddels samen met Spanje op eenzame hoogte.

Sinds 2017 veel subsidie voor zonnestroom

Hoogte subsidieaanvragen duurzame energie via de regelingen SDE(++), in miljarden euro's

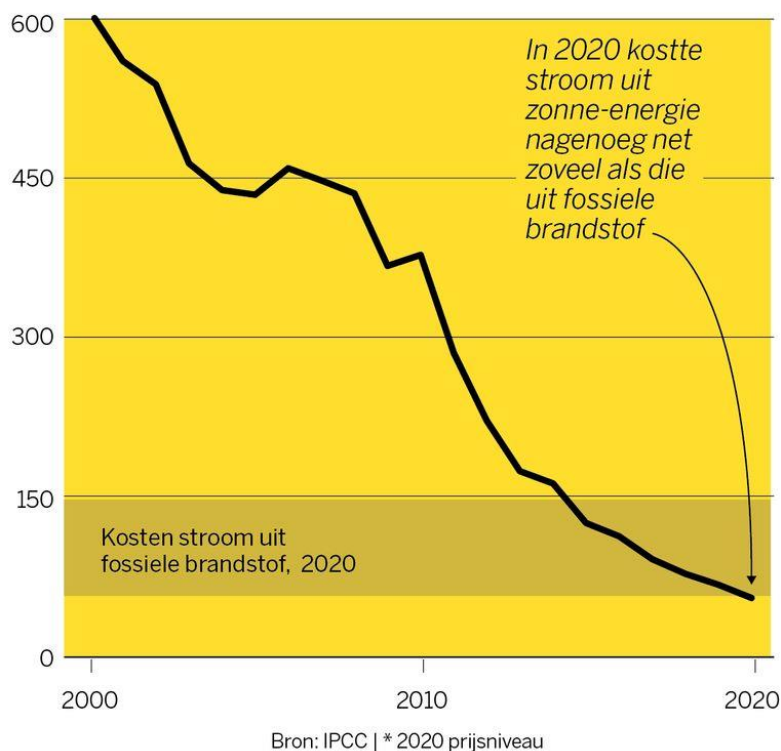

Daarnaast gingen ook de prijzen van panelen hard omlaag

Forse prijsdaling zonnepanelen

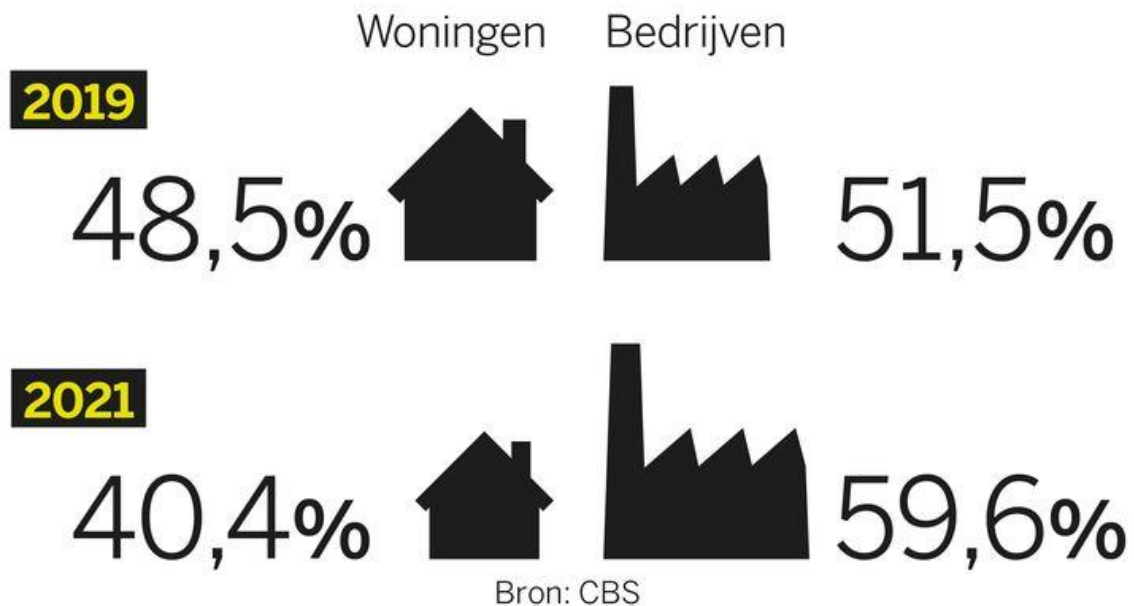
Dollars* per MWh opbrengst

De groei komt vooral van bedrijven (78 procent toename 2020 ten opzichte van 2019). Huishoudens groeiden met 45 procent minder snel. Sinds 2019 wordt het grootste deel van de zonnestroom commercieel opgewekt en dit aandeel neemt elk jaar toe. Per hoofd van de bevolking liggen de meeste zonnepanelen op huizen in Limburg en Drenthe.

Steeds meer zonnestroom geproduceerd door bedrijven

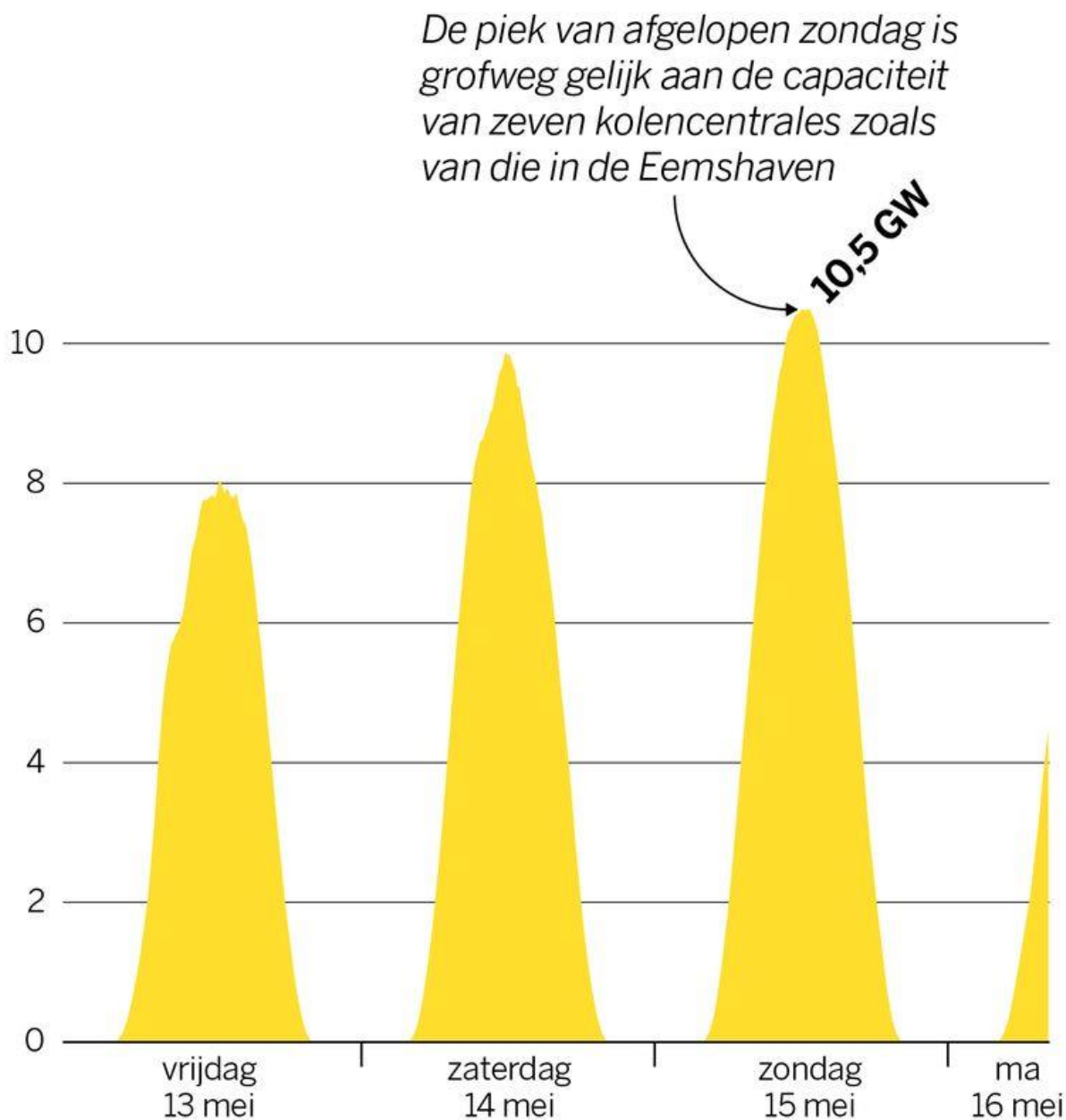
Verdeling productie van zonnestroom

De groei is goed zichtbaar in de jaarlijks steeds hogere pieken; deze grafiek oogt als een aanzwellende zuidwester die de golven steeds harder op de kust laat beuken. Recentelijk waren er zelfs dagen dat Nederland volledig draaide op duurzame stroom (ook van wind) en het gebeurt steeds vaker dat overdag een overvloed aan elektriciteit dreigt, waardoor afnemers zelfs betaald krijgen om stroom te gebruiken.

Dagopbrengst laatste dagen

Inschatting van de opbrengst (het vermogen)
uit zonnepanelen in GW

Bron: Energieopwek/NetAnders

Dit is niet alleen maar goed nieuws, weten we inmiddels: het elektriciteitsnet zucht onder de zonnevloed. Het probleem is dat de zon het grootste deel van de tijd maar weinig levert (in de winter, als het bewolkt is), of zelfs helemaal niets ('s nachts), terwijl het elektriciteitsnet aangelegd moet worden op de maximale piek – zonnige dagen in het voorjaar en de zomer waarbij rond het middaguur zomaar het vermogen van twintig Amercentrales op het net komt. Om al die zonne-energie af te voeren is het alsof je een achtbaansnelweg aanlegt louter om het vakantieverkeer op Zwarte Zaterdag in goede banen te leiden. Dat is niet verstandig.

Daarom worden maatregelen genomen om de aanwas in betere banen te leiden. Met veel aanbieders van zonneparken was al afgesproken dat ze tot 70 procent van het maximumvermogen

mogen leveren. Dit betekent kostenvoordelen voor de aanbieder (er is een minder zware aansluiting nodig en wachttijden worden mogelijk korter), terwijl de maatregel de totale opbrengst op jaarbasis met slechts 3 procent verlaagt.

Klimaatminister Jetten deed er onlangs nog een schepje bovenop: nieuwe grote zonneparken die dit jaar aanspraak willen maken op subsidie, mogen maximaal de helft van het maximumvermogen op het net kwijt. Zij moeten de hoogste stroomgolven opvangen in accu's, om ze later af te geven, of genoeg nemen met een lagere opbrengst.

De maatregel is nodig om het stroomnet enigszins te ontlasten, zeker omdat volgens de plannen uit het klimaatakkoord nog eens ruim tien gigawatt vermogen aan zon onderweg is.

Nu ook wind op zee een steeds belangrijker energiebron wordt, is Nederland bezig uit te groeien tot een koploper op het gebied van duurzame energie. Al is er nog een lange weg te gaan: in het totale energieverbruik is de opmars van zon net zichtbaar. Fossiel is nog altijd dominant; van alle energie die we verbruiken komt bijna 90 procent uit niet-duurzame bronnen.

21) De kwaliteit van delen van jeugdzorg en ggz in Nederland is onder de minimumnorm gezakt

Zorgvisie 17 mei 2022

WRR-expert: 'Kwaliteit jeugdzorg en ggz onder minimumnorm gezakt'

'De kwaliteit van delen van de jeugdzorg en de ggz in Nederland is onder de minimumnorm gezakt.' Dat zegt Marianne de Visser, voorzitter van de projectgroep die een halfjaar geleden het WRR-rapport 'Kiezen voor houdbare zorg' heeft geschreven.

'Het niveau is onvoldoende', vindt De Visser. 'Zowel als het gaat om de inhoudelijke kwaliteit van deze zorg als de mate van toegankelijkheid.' Daarmee doelt ze op de lange wachtlijsten voor met name de zwaardere jeugdzorg en de gespecialiseerde ggz: 'Het ministerie van VWS moet heel snel actie ondernemen.'

Afbakenen jeugdzorg De Visser put hoop uit de brief (Fried: zie:

https://www.skijpr.nl/nieuws/jeugdwet-op-de-schop-geen-hulp-bij-opvoeding-en-grens-aan-winsten/?_ga=2.255459592.160953552.1660835537-622674014.1660124976) die staatssecretaris

Van Ooijen van VWS vrijdag stuurde naar de Tweede Kamer. Daarin schrijft hij onder andere dat de zorg aan jongeren met zware complexe problemen absolute prioriteit heeft. Onder meer door de jeugdzorg af te bakenen en alleen die zorg te vergoeden waarvan de effectiviteit bewezen is. 'Dat zijn goede stappen die aansluiten bij ons WRR-advies', (Fried: zie:

<https://www.wrr.nl/publicaties/rapporten/2021/09/15/kiezen-voor-houdbare-zorg>) aldus De Visser.

De vraag naar lichtere jeugdzorg is 'ongelofelijk' gestegen, zegt De Visser. 'Dat is ten koste gegaan van zwaardere zorg.' In 2000 maakte een op de twintig jongeren gebruik van jeugdzorg – dat is nu een op de acht: meer dan het tweevoudige. 'Er wordt veel zorg gegeven waarvan je je moet afvragen of dit met publiek geld moet worden betaald.'

Strikter afbakenen De Visser wijst op jeugdzorg voor onder andere huiswerkbegeleiding, examenstress en dyslexie. 'We moeten veel strikter afbakenen waarvoor jeugdhulp of ggz wordt aangeboden. De zorgverzekeraars kunnen niet weigeren lichte ggz-behandelingen te vergoeden, want dan gaan ze op de stoel van de behandelaar zitten. Daar zit niet de oplossing. Deze afbakening is een taak voor de psychologen en psychiaters, maar die pakken dat niet op.'

Ze vindt dat de overheid nu moet ingrijpen: 'Het probleem wordt alleen maar erger. De wachtlijsten voor een psychiater blijven oplopen. Mensen wachten maandenlang of zelfs langer. De Treeknormen

worden behoorlijk overschreden. Dat er onlangs is aangekondigd dat psychiatrische instellingen sluiten, juist voor mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen: dat is natuurlijk onbegrijpelijk.'

Jeugdbescherming Ze vindt het onverteerbaar dat de vele 'lichte jeugdzorg' ten koste gaat van echte zorgvragen, zoals voor jongeren met zware problemen uit onder meer de jeugdreclassering en jeugdbescherming. Ook in de ggz speelt dit. De Visser verwijst naar psychiater Damiaan Denys van Amsterdam UMC, die van mening is dat ggz bij lichte tegenslagen niet bekostigd zou moeten worden uit publieke middelen, omdat tegenslagen 'bij het leven horen'.

De Visser leest wel urgentie in de Kamerbrief. De staatssecretaris schrijft dat de jeugdbescherming onder druk staat. Dit maakt dat er ook verbeteringen nodig zijn op korte termijn, stelt Van Ooijen. Voor de zomer zullen de belangrijkste knelpunten en benodigde verbeteracties voor de korte termijn per jeugdbeschermingsregio inzichtelijk zijn, laat hij weten.

De Visser benadrukt dat die urgentie bittere noodzaak is: 'Het is onbestaanbaar dat in een welvarend land als Nederland de kwetsbaarsten in onze samenleving niet de zorg krijgen die broodnodig is.'

Frits Baltesen Redacteur

22) Hotspotlijst 2022 gemeente Kaag en Braassem

Overheid.nl 17 mei 2022

Hotspotlijst 2022 gemeente Kaag en Braassem

verordeningen en reglementen | Gemeente Kaag en Braassem | 16-05-2022

Roelofarendsveen, 22 maart 2022

Het college van burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,

De gemeentesecretaris,
R. van Zijl

De Burgemeester,
A.Heijstee-Bolt

Externe bijlagen

exb-2022-27663

Hotspotlijst 2022 gemeente Kaag en Braassem (Fried: zie: <https://repository.officiële-overheidspublicaties.nl/externebijlagen/exb-2022-27663/1/bijlage/exb-2022-27663.pdf>)

Geconsolideerde regelgeving

Externe link:Regeling CVDR676680_1

Toon geconsolideerde versie in de CVDR (Fried: zie: <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR676680/1>)

23) Regio Holland Rijnland behoefte aan standplaatsen: er zijn er nog zo'n 55 nodig

Leidsch Dagblad 17 mei 2022

Leiden probeert impasse rond woonwagens te doorbreken: allemaal twaalf erbij en binnen vier jaar

Binnert Glastra 17 mei 2022 LEIDEN De drie regio's binnen Holland Rijnland moeten binnen vier jaar allemaal twaalf extra standplaatsen voor woonwagens regelen. Het rechte trekken van de ongelijke verspreiding in de regio is van later zorg. Dat stelt het Leidse college van burgemeester en wethouders in een brief voor aan het regiobestuur.

Sinds uitspraken van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens over de culturele identiteit van woonwagencentra en daaruit voortvloeiend beleid, liet de regio Holland Rijnland uitzoeken hoe het hier met de behoefte aan standplaatsen zit. De conclusie: er zijn er nog zo'n 55 nodig.

Maar dat was eind 2020. Sindsdien schiet het niet zo op met het regelen van die extra plekken. Het Leidse stadsbestuur probeert die impasse nu te doorbreken met het voorstel dat iedere subregio (Leidse regio, Duin en Bollenstreek, Rijn en Veenstreek) er nu eerst maar eens twaalf aanlegt. Zonder verdere discussie over verdeelsleutels. Met die 36 extra standplaatsen zou Holland Rijnland genoeg standplaatsen hebben om te voldoen aan het landelijk gemiddelde - dat als een soort norm wordt gebruikt - van 1,2 per duizend inwoners.

Burgemeester en wethouders willen graag dat de nieuwe plekken er uiterlijk 2026 zijn. Dan valt het mooi binnen de nieuwe raadsperiode en is de wachttijd van woonwagenvoerders ongeveer dezelfde als die van andere woningzoekenden (gemiddeld 6,1 jaar).

Evenredig Daarna kan gekeken worden waar de resterende standplaatsen moeten komen. Het Leidse stadsbestuur merkt wel op, dat het op dat moment wel wenselijk is een evenrediger verdeling te hebben door de regio en wil dat ook graag vastgelegd zien. Als te zijner tijd dezelfde 'norm' gebruikt wordt, betekent dit dat de dan nog benodigde plekken vooral in de Duin en Bollenstreek komen, want die regio loopt sterk achter. Volgens de berekening nu zijn daar 66 standplaatsen nodig, terwijl er 36 zijn.

De Leidse regio heeft er volgens de 'norm' veel te veel en dat komt volledig door Leiden.

Burgemeester en wethouders stellen voor dat Voorschoten vier van de twaalf standplaatsen voor zijn rekening neemt omdat die gemeente het meest achterloopt (er is daar momenteel één woonwagen). Leiderdorp, Oegstgeest, Zoeterwoude en Katwijk (dat voor dit onderwerp bij de Leidse regio meetelt) pakken er dan ieder twee.

Leiden wil wel vijf ongebruikte plekken bij de Trien Semlerstraat opknappen om ze weer geschikt te maken voor bewoning. Dat verandert aan de cijfers niets - want ze zijn al meegeteld - maar het helpt in de praktijk wel bij het verkorten van de wachttijd.

24) Aantal concrete voorstellen, zoals een eigen bijdrage voor de jeugdzorg, vallen slecht

Zorgvisie 18 mei 2022

'Gereedschapskist voor hervorming jeugdzorg is niet scherp gevuld'

Staatssecretaris Van Ooijen presenteerde afgelopen vrijdag zijn plannen om de jeugdzorg te hervormen. De betrokken branchepartijen zien positieve bedoelingen, maar een aantal concrete voorstellen, zoals een eigen bijdrage voor de jeugdzorg, vallen slecht. 'De gereedschapskist is niet scherp genoeg gevuld', zegt Frank Bluiminck namens de veldpartijen.

De plannen van Van Ooijen komen op een belangrijk moment. Deze week praten de Eerste en Tweede Kamer over de grote problemen in de jeugdhulp. De gesprekken in het veld over de hervormingsagenda voor de jeugd zijn pas weer opgestart na een maandenlange stagnatie. Het voornemen van het kabinet om 500 miljoen euro extra te bezuinigen deed de gemeenten van de overlegtafel weglopen.

Bezuiniging van gemeenten naar Rijk Gemeenten hoeven de komende jaren niet die 500 miljoen te bezuinigen, blijkt uit de Kamerbrief waarin Van Ooijen zijn plannen bekend maakte. Helemaal van tafel is de bezuiniging daarmee niet. Het Rijk moet hem uit zijn eigen zak gaan halen en overweegt onder meer een eigen bijdrage voor de jeugdzorg. ‘Gemeente of Rijk, voor zorgaanbieders maakt het niet uit wie er moet bezuinigen’, zegt Bluiminck. ‘We zien dat die eigen bijdrage eigenlijk de enige manier is waarop er concreet invulling aan wordt gegeven. Wij vrezen dat de rekening zo juist bij de meest kwetsbare gezinnen terecht komt.’ Bluiminck, directeur van Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN), spreekt namens alle brancheorganisaties die bij de jeugdhulp betrokken zijn als hij zijn twijfels verwoordt. Samen uitten ze hun zorgen over de plannen van Van Ooijen in een brief aan de Tweede Kamer. Voor de veldpartijen, die zorgaanbieders, cliënten en professionals vertegenwoordigen, is een eigen bijdrage onacceptabel. Een eigen bijdrage maakt de zorg minder toegankelijk en zal ertoe leiden dat mensen zorg gaan mijden, stellen zij.

Eigen bijdrage en normeren zorg De eigen bijdrage lijkt ook bedoeld om een drempel op te werpen en ervoor te zorgen dat minder mensen een beroep doen op de jeugdzorg. Volgens de staatssecretaris kloppen mensen namelijk voor te veel dingen bij jeugdhulp aan die ze zelf zouden moeten kunnen oplossen. ‘Strubbelingen bij opvoeden en opgroeien horen bij het normale leven’, schrijft hij. Deze moeten in eerste instantie thuis of op school worden opgelost. Die grenzen worden in de Jeugdwet vastgelegd. ‘Het blijft de vraag welke gezinnen nou geholpen zijn met een eigen bijdrage’, zegt Bluiminck hierop. ‘Of een kind nu een eetstoornis heeft, of een levenslange beperking of gedragsproblemen, hoe helpt een eigen bijdrage nou?’

‘Nu wordt gedaan alsof er te veel ouders te snel naar jeugdzorg gaan’, vervolgt hij. ‘Maar het was toch juist de bedoeling van de vorige hervorming dat er meer en eerder gebruik zou worden gemaakt van lichtere vormen van zorg om erger te voorkomen? Het probleem lijkt eerder dat gemeenten geen idee hebben waar al het geld blijft dat ze aan jeugdzorg uitgeven. Er zijn duizenden aanbieders van juist lichtere vormen van zorg bijgekomen, die heel goede resultaten behalen, soms excessieve winsten. De wet integriteit van zorg moet daaraan paal en perk gaan stellen. Maar ook hier kun je je afvragen wat een excessieve winst is en hoeveel geld je hiermee nou terug haalt.’

Een tweede manier waarop Van Ooijen de 500 miljoen wil besparen is door de zorg te normeren, ofwel door de duur van behandelingen te beperken. Volgens Bluiminck een idee dat niet nieuw is en waar in het veld al een tijd aan wordt gewerkt. Het is ook onderdeel van de uitspraak van de commissie van wijzen en de opbrengst is daar al ingeboekt. ‘Maar de dekking voor 500 miljoen aan bezuinigingen zien wij hier dus niet in.’

Hervormingen gepaard met ‘ombuigingen’ De veldpartijen zien ook veel goeds in de voornemens van het kabinet. Ze zijn voor de vermindering van het aantal regio’s waarin de jeugdzorg wordt verdeeld en voor een versteviging van de samenwerking binnen die regio’s en de gezamenlijke inkoop van zorg. Betrokkenen bij de jeugdzorg zien ook het nut in van de voorgenomen wijzigingen van de Jeugdwet. Een wet die volgens Bluiminck veel kinderziektes bleek te hebben. De instelling van een Jeugdautoriteit die strakker toezicht kan houden, is in lijn met de wensen vanuit het zorgveld. Zorgaanbieders zijn ook blij dat de staatssecretaris prioriteit wil geven aan de gespecialiseerde jeugdzorg. ‘We weten dat die in ieder geval tot nu toe niets heeft gezien van al het extra geld dat gemeenten hebben uitgegeven’, tekent Bluiminck aan. ‘We zien in de woorden van de staatssecretaris een erkenning van ons pleidooi om meer aandacht aan die gespecialiseerde jeugdzorg te geven’, zegt hij. ‘Maar we vragen ons echt af hoe de plannen nu gaan helpen. De positieve elementen kunnen niet camoufleren dat er in totaal de komende jaren 1,5 miljard euro af moet in de jeugdzorg. Opnieuw ziet het ernaar uit dat grote hervormingen hand in hand moeten gaan met grote ombuigingen, zoals dat eufemistisch heet. De woorden van de staatssecretaris zijn op veel vlakken een erkenning van de pleidooien uit het veld, maar de gereedschapskist om het voor elkaar te krijgen, lijkt niet scherp genoeg gevuld.’

Samira Ahli In februari 2015 begon ik als redacteur bij Skipr. Zorgvisie was toen nog de grote concurrent. Sinds 2019 maken we met één redactie deze twee titels én Qruux, ons platform over waardegedreven zorg. Nog altijd schrijf ik met veel interesse over de organisatie van de Nederlandse gezondheidszorg, van vastgoed en finance tot de belangen van patiënten en zorgmedewerkers. Daarnaast ben ik nu adjunct-hoofredacteur. Met veel trots draai ik als spil in de goed geoliede machine die onze redactie

25) Hoe gemotiveerder een cliënt is, hoe groter de kans dat een schuldenvrije toekomst in zicht is

Schulinck 19 mei 2022

Goede motivatie is de basis voor succesvolle schuldhulp

Meten is weten

18 mei 2022 - Jenny Vlemmings *Hoe gemotiveerder een cliënt is, hoe groter de kans dat een schuldenvrije toekomst in zicht is. Toch ligt het soms gevoelig om te benoemen dat een cliënt nog niet gemotiveerd genoeg is. Dat kan het gevoel geven van een veroordeling. Terwijl een goede meting van de motivatie geen oordeel velt, maar juist helpt bij het vinden en inzetten van de best passende schuldhulp voor je cliënt. Er zijn namelijk in de meeste gevallen oorzaken voor zo'n verminderde motivatie, zoals eerdere ervaringen met hulpverlening. Door daar aandacht voor te hebben, vergroot je de kans dat de schuldhulp lukt. En daar doe je het uiteindelijk voor. Hoe pak je dat aan?*

In deze opinie bespreek ik hoe je in drie eenvoudige stappen de best passende hulp bepaalt om je cliënt te activeren.

Een gemotiveerde cliënt is de basis voor effectieve schuldhulp

De hulp die je aanbiedt is natuurlijk gebaseerd op de achterliggende hulpvraag. Daar heeft je cliënt hulp bij nodig want het formuleren van een hulpvraag is erg lastig. De cliënt komt binnen met alleen het einddoel voor ogen: "Ik wil van mijn schulden af". Omdat een schuldhulptraject vaak lang duurt, kan het voor je cliënt met alleen deze hulpvraag moeilijk zijn om gemotiveerd te blijven. Zelfs de meest gemotiveerde cliënt heeft tijdens een traject af en toe momenten waarop hij niet meer weet waarvoor hij het doet. Juist daarom ga je al vanaf aanvang van het traject samen op zoek naar de motivatie om niet alleen het einddoel te bereiken, maar ook de weg daar naartoe vol te houden. Een goed geformuleerde hulpvraag zal daar dan ook op gericht zijn.

Tijd om snel de drie eenvoudige stappen te bekijken.

Stap 1: Meet de motivatie Schuldhulpverlening verbeteren met een focus op motivatie, begint met het meten van de beginsituatie. Hoe gemotiveerd is je cliënt?

Als je het rechtstreeks vraagt, zal je in de meeste gevallen te horen krijgen dat je cliënt zeer gemotiveerd is. Hij wil tenslotte van zijn schulden af. Toch betekent alleen een bepaald eindresultaat willen bereiken, nog niet direct iets over de mate van motivatie. Om écht gemotiveerd te zijn, is meer nodig.

Meet de motivatie daarom door indirectere vragen. Zoals bijvoorbeeld: Wat is je cliënt bereid om voor het eindresultaat te doen en laten? Ziet hij zelf een actieve rol voor zich in het traject?

De intaketool In-Take Schuldhulp (Fried: zie: <https://www.schulinck.nl/software/in-take-schuldhulp/>) kan je hierbij helpen. Hiermee wordt op een objectieve manier bepaald waar je cliënt op dit moment staat, o.a. op het gebied van motivatie.

*Schuldhulpverlening verbeteren met een focus op motivatie,
begint met het meten van de beginsituatie.*

Stap 2: Kijk naar de oorzaken Een hoge of lage motivatie: het komt altijd ergens vandaan. Misschien heeft je cliënt eerdere ervaringen met schuldhulpverlening, die niet succesvol waren. Dat komt de motivatie niet ten goede. Of misschien is je cliënt juist net vader geworden en is dat de reden dat hij nu alles op alles wil zetten om de schulden aan te pakken, om schuldenvrij te zijn zodra

zijn dochter naar de basisschool gaat. Door samen met je cliënt op zoek te gaan naar de oorzaak van de motivatie krijg je meer inzicht en maak je het ook bespreekbaar. En juist die aandacht voor de oorzaken en het durven bespreken helpt je om je cliënt zijn motivatie te laten behouden en waar nodig te vergroten.

Stap 3: Sluit aan met een passend hulpaanbod De kans op succesvolle schuldhulpverlening wordt vergroot als je aansluit bij wat je cliënt aankan. Door je cliënt en zijn motivatie snel en volledig in beeld te hebben, kan je tijdens de uitvoering goed aansluiten bij het tempo van je cliënt, zonder tijd te verliezen in het voortraject. Want de druk van de schulden zorgt ervoor dat er niet veel tijd is. De schuldeisers willen nu betaald worden en de cliënt wil zo snel mogelijk – op een tempo dat vaak veel hoger ligt dan hij aankan – aan de slag met een definitieve oplossing. Een goed plan van aanpak met een passend tempo en passende hulp is dus belangrijk. En het is ook belangrijk om daar niet te lang mee te wachten omdat de motivatie van je cliënt afneemt als dit proces te lang duurt.

Ook hierbij kan In-Take Schuldhelp (Fried: zie: <https://www.schulinck.nl/software/in-take-schuldhelp/>) jou als schuldhulpverlener ondersteunen. Met deze tool heb je gemiddeld binnen 2 weken een passend plan van aanpak. Daarbij wordt ondersteuning voor je cliënt ingezet waar het moet, maar wordt je cliënt ook gemotiveerd om dingen zelf te doen waar het kan. Zo kan je snel en effectief aan de slag.

Snel aan de slag Aandacht voor de hoeveelheid motivatie en de achterliggende oorzaken daarvan, helpt je om snel effectieve schuldhulp in te zetten. Samen met je cliënt ga je op zoek naar wat bij hem past. Als schuldhulpverlener gebruik je hiervoor je expertise en vraag je door. Met jouw kennis en ervaring signaleer je wat er speelt. En daarbij geldt: meten is weten. Het is ook belangrijk om in dit proces geen tijd te verspillen, en om juist in de beginfase snel in beeld te hebben wat je cliënt echt nodig heeft.

26) Wie wil er nu niet in een rustige omgeving wonen?

Schulinck 19 mei 2022

De rumoerige woonomgeving aangepakt

16 mei 2022 - mr. Bo Geurts

Wie wil er nu niet in een rustige omgeving wonen? Inderdaad, je mag aannemen dat vrijwel iedereen daar de voorkeur aan geeft. Een verstoring van deze rust door het geluid afkomstig van een warmtepomp is daarom, zoals gebleken, niet gewenst. Om toch een leefbare situatie te creëren, gelden vanaf 1 april 2021 nieuwe geluidseisen voor installaties voor warmte- of koudeopwekking. Deze eisen gelden echter niet voor alle installaties. Ook in die gevallen bestaat de wens om een rustige woonomgeving te creëren. Welke mogelijkheden heeft de gemeente hiervoor en waar moet de gemeente in dat kader rekening mee houden? Dat weet je na het lezen van deze opinie.

Stappenplan

1. Bepaal of je te maken hebt met een nog te bouwen bouwwerk, een bestaande woning of een nog te plaatsen installatie voor warmte- of koudeopwekking. Heb je met geen van de drie opties te maken, ga dan naar stap 2.
2. Gaat het om een bestaande installatie? Pak eventuele geluidsoverlast door de installatie dan aan door het opleggen van een verplichting tot het treffen van voorzieningen (artikel 13 Woningwet) of door handhavend op te treden vanwege overmatige hinder (artikel 7.22 Bouwbesluit 2012).

Hieronder volgt de toelichting op het stappenplan.

Nieuwe geluidseisen voor installaties voor warmte- of koudeopwekking

De geluidseisen voor installaties voor warmte- of koudeopwekking zijn gewijzigd en per 1 april 2021 in werking getreden (Stb. 2020, 189) (Fried: zie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2020-189>)

Wat betekent deze wijziging voor de praktijk?

1. Een installatie voor warmte- of koudeopwekking mag maximaal 40 dB(A) veroorzaken op de perceelgrens met het aangrenzend perceel waar een woonbestemming geldt (artikel 3.8 lid 2 Bouwbesluit 2012). Met deze eis wordt vooral beoogd om de buitenruimten van woningen (tuin/balkon) op aangrenzende percelen te beschermen tegen geluid in de zomermaanden. Deze eis heeft geen betrekking op de installatie zelf, maar op de toepassing ervan (denk aan het omkassen van de installatie).
2. Een installatie voor warmte- of koudeopwekking mag op hetzelfde perceel ter plaatse van een nog te openen raam of deur van een naastgelegen woonfunctie maximaal 40 dB(A) veroorzaken (artikel 3.9 lid 3 Bouwbesluit 2012). Met deze eis wordt niet alleen beoogd om een buitenruimte (balkon) te beschermen tegen geluid, maar ook een eventueel te openen raam. Deze eis heeft betrekking op de installatie zelf.

De regels gelden dus voor:

- nog te bouwen bouwwerken;
- bestaande woningen; en
- nog te plaatsen installaties.

Voor de bepaling van het geluidniveau wordt de Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai (HMRI) aangewezen (artikel 3.8 lid 2 en artikel 3.9 lid 3 Bouwbesluit 2012). In de Regeling Bouwbesluit worden aanvullende bepalingen opgenomen voor het gebruik van deze handleiding (artikel 1.5 Bouwbesluit 2012).

Bestaan er mogelijkheden om op te treden tegen geluidsoverlast afkomstig van bestaande installaties voor warmte- of koudeopwekking? Ja, die zijn er!

Uit het voorgaande volgt dat de nieuwe geluidseisen geen betrekking hebben op installaties die vóór 1 april 2021 zijn geplaatst. Bestaan er mogelijkheden om ook tegen deze (bestaande) installaties op te treden? Ja, die zijn er!

Woningwet Op grond van artikel 13 Woningwet kan het college de eigenaar van een gebouw of een bouwwerk verplichten voorzieningen te treffen om de staat van het bouwwerk op een niveau te krijgen dat hoger is dan het niveau neergelegd in de voorschriften in het Bouwbesluit 2012. Deze eisen mogen echter niet hoger zijn dan de eisen die in het Bouwbesluit 2012 voor nieuwbouw gelden. Aangezien het Bouwbesluit 2012 niets regelt over bestaande installaties, kan deze bepaling uitkomst bieden.

Als de voorzieningen geen onderdeel zijn van een onderhoudsplan voor een gebouw (artikel 13 sub a Woningwet jo. artikel 12d lid 1 Woningwet), dan moet het college motiveren dat de voorzieningen noodzakelijk zijn (artikel 13 sub b Woningwet). Deze motivering moet uit het volgende bestaan:

- Waarom het door het Bouwbesluit 2012 voorgeschreven kwaliteitsniveau voor het betreffende bestaande bouwwerk in de concrete situatie niet toereikend is. In dit geval gelden de strenge geluidseisen niet voor bestaande installaties.
- Waarom het noodzakelijk is om aanvullende voorzieningen te treffen. In dit geval zal de motivering kunnen zijn dat zonder de aanvullende voorzieningen, geen sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Het bevoegd gezag zou dit kunnen vastleggen in beleidsregels.

Een aanvullende voorziening zou in dit geval kunnen zijn dat de eigenaar van de bestaande installatie een omkasting rondom de installatie moet maken. Mocht deze verplichting niet worden uitgevoerd, dan is sprake van een overtreding en is het college bevoegd een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom op te leggen (artikel 125 Gemw jo. artikel 5:32 lid 1 Awb).

Bouwbesluit 2012 Naast artikel 13 Woningwet bevat artikel 7.22 Bouwbesluit 2012 ook een mogelijkheid om op te treden tegen bestaande installaties. Het gaat hier om een restbepaling en het

kan alleen worden toegepast als de andere bepalingen uit het Bouwbesluit 2012 geen soelaas bieden.

Het artikel biedt een grondslag om handhavend op te treden als naar het oordeel van het college, optreden tegen het plaatsen van voorwerpen of het gebruiken van werktuigen in, op of aan een bouwwerk, open erf of terrein vanwege gevaarzetting, dreigende aantasting van de volksgezondheid of overmatige hinder noodzakelijk is. In het geval van geluid afkomstig van installaties voor warmte- of koudopwekking zal het gaan om overmatige hinder. Dat hiervan sprake is, moet het college vaststellen (zie o.m. [ECLI:NL:RVS:2020:3005](https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@123608/201905304-1-r3/#highlight=ECLI%3aNL%3aRVS%3a2020%3a3005%27)). (Fried: zie: <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@123608/201905304-1-r3/#highlight=ECLI%3aNL%3aRVS%3a2020%3a3005%27>)

Als overmatige hinder is vastgesteld, dan is sprake van een overtreding en is het college bevoegd een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom op te leggen (artikel 125 Gemw jo. artikel 5:32 lid 1 Awb).

Aanvulling Bouwbesluit 2012 door APV In dit geval is sprake van hogere regelgeving dat optreden tegen geluidsoverlast afkomstig van installaties voor warmte- of koudopwekking regelt. De gemeenteraad heeft dus niet de bevoegdheid (artikel 149 jo. artikel 108 lid 1 Gemw) om bij verordening hierover regels te stellen die vervolgens verder worden uitgewerkt in beleid(sregels). Dit is in strijd met de hogere regelgeving waarin dezelfde rechtsbelangen worden beschermd.

Illegaal geplaatste installatie Het is mogelijk dat de installatie voor warmte- of koudopwekking voorheen illegaal is geplaatst. Mocht dit het geval zijn, dan zal de eigenaar van de installatie een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de installatie moeten indienen. In dat geval zal het college in ieder geval moeten toetsen of aan de nieuwe geluidseisen voor installaties wordt voldaan. Het optreden op grond van artikel 13 Woningwet of artikel 7.22 Bouwbesluit 2012 is dan niet meer direct aangewezen.

Let bij het beoordelen van de aanvraag wel op dat de nieuwe geluidseisen alleen zien op de geluidbelasting op de perceelsgrens van het naastgelegen perceel met een woonbestemming. Het ziet niet op het geluid op de gevel. Het is daarom van belang dat bij de beoordeling of sprake is van een goed woon- en leefklimaat, ook rekening wordt gehouden met het geluidniveau op de gevel van de desbetreffende woning.

Conclusie De nieuwe geluidseisen in het Bouwbesluit 2012 gelden niet voor bestaande installaties voor warmte- of koudopwekking. Gelukkig ben je er nu achter gekomen dat er ook in dat geval mogelijkheden zijn om op te treden tegen geluidsoverlast afkomstig van deze installatie. Bij het niet voldoen aan een opgelegde verplichting (artikel 13 Woningwet) of als sprake is van overmatige hinder (artikel 7.22 Bouwbesluit 2012), is sprake van een overtreding waartegen handhavend kan worden opgetreden.

27) Een verhuizing van een oudere leidt in totaal tot vijf verhuizingen

Binnenlands Bestuur 20 mei 2022

Bouwen voor senioren helpt starters

Gemeenten bouwen graag voor starters, maar bouwen voor senioren werkt veel beter om de woningnood te bestrijden. Ook voor starters.

Harry Perrée 20 mei 2022 Tik-tok-tik-tok doet de pendule in de met eikenhouten meubels gevulde woonkamer van Gerda Sanders (79). Sanders woont sinds vorig jaar in een van de tien levensloopbestendige nieuwbouwhuisjes aan een doodlopend straatje in het Noord-Limburgse dorpje Heijen. 'Het zijn mooie huuskes', vindt ze en haar overbuurvrouw Bets Vinck (80), aangeschoven aan de keukentafel, knikt instemmend. Sanders woonde 50 jaar in een eengezinswoning een paar honderd meter verderop, waar haar twee dochters opgroeiden. Vinck woonde 56 jaar in een soortgelijk rijtjeshuis. De twee senioren kenden elkaar niet toen ze de

nieuwbouwwoningen betrokken. 'We moesten maar afwachten of het klikte. Maar het klikte', zegt Sanders.

Sleutel Senioren als Gerda Sanders en Bets Vinck hebben met doorstroming naar een andere woning een sleutel in handen om het schrijnende tekort op de woningmarkt efficiënt te verminderen. Die woningmarkt kookt momenteel droog; de wachtlijsten voor sociale huurwoningen zijn zó lang, de prijzen voor koopwoningen zó hoog, dat talloze woningzoekenden misgrijpen in de zoektocht naar een betaalbaar huis.

Gouden driehoek Eerst even over dat tekort. Het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening stelt dat er op dit moment 279.000 woningen te weinig zijn. Volgens Esther Geuting, directeur innovatie van adviesbureau Stec, is het tekort eigenlijk kleiner dan 279.000. 'De woningmarkt wordt sterk beïnvloed doordat mensen denken: ik moet nu instappen; er is een waardeperspectief. Dat maakt dat je een andere woning wil', relativeert ze de nood. Wat onverlet laat dat er veel meer gebouwd moet worden, benadrukt ze. En dan bij voorkeur in de 'gouden driehoek' van de woningmarkt: sociale huur, middenhuur en betaalbare koop.

Starters of gezin Naast snel bouwen, wat in de praktijk lastig blijkt, kan de woningnood gelenigd worden door senioren te stimuleren te verhuizen naar een geschiktere woning. 'Nog geen 15% van de verhuisde personen in Nederland is ouder dan 55 jaar, terwijl de 55-plussers samen een derde van de bevolking zijn', constateert Platform31 in de uitgave *Beter benutten bestaande woningbouw* (2021). En dat terwijl veel senioren in een te grote woning wonen, die prima geschikt zou zijn voor starters of een gezin. Doorstromende senioren zouden jaarlijks 5.000 tot 10.000 woningen kunnen opleveren.

'Iedereen kan een stukje doorschuiven en dus kunnen meer mensen kiezen in wat voor huis ze wonen en wordt de huidige woningvoorraad efficiënter gebruikt.'

Esther Geuting (Stec)

Stukje doorschuiven Volgens Stec leidt een verhuizing van een oudere in totaal tot vijf verhuizingen: naast de oudere zelf zijn er in zijn of haar spoor gemiddeld vier huishoudens die vervolgens ook verhuizen. 'Iedereen kan een stukje doorschuiven en dus kunnen meer mensen kiezen in wat voor huis ze wonen en wordt de huidige woningvoorraad efficiënter gebruikt', legt Geuting uit.

Blinde vlek Als het zo simpel is, waarom bouwen gemeenten dan niet meer seniorenwoningen? Geuting: 'De eerste beer op de weg is dat de gemeenteraad zegt: "We willen vooral bouwen voor jongeren, want dat is goed voor de vitaliteit van de kernen; ouderen wonen toch al prima en willen nooit verhuizen." Dat is onjuist. Ouderen willen verhuizen als er een goed aanbod is.' Nieuwbouw voor ouderen voegt via doorstroming starterswoningen toe. 'Dat is een blinde vlek. Gemeenteraadsleden, zeker in kleine kernen, denken: we jagen die laatste jongeren weg omdat er geen betaalbare woningen zijn.'

Leuk hofje Daar komt bij dat het gemeentelijk grondbedrijf liever andere woningen bouwt dan levensloopgeschikte, want die laatste brengen minder op. 'Zeker als het grondgebonden is kost dat relatief veel meters en denken ze: ik kan daar efficiënter appartementen van maken of rijtjes', vertelt Geuting. Het leidt tot gedrag dat *pennywise maar poundfoolish* is, aldus de directeur innovatie. 'Ze hebben misschien een hogere opbrengst met andere woningen in plaats van levensloopgeschikte. Maar aan de andere kant vliegt dat geld er weer heel snel uit: gemeenten moeten bestaande woningen levensloopgeschikt maken met Wmo-gelden en zorgkosten hangen samen met wonen in je eigen woning. Terwijl in een leuk hofje ouderen meer voor elkaar doen. Dat scheelt enorm veel investering voor de gemeente.'

'Tot een paar jaar geleden was het beleid om woningen geschikt te maken met een traplift en steunen. Daar stappen we vanaf.'

Diana Geene (Destion)

Traplift en steunen Woningcorporatie Destion doet haar best om senioren in een passende woning te krijgen, legt manager *Mens en omgeving* Diana Geene uit in het Destionkantoor in Gennep. 'Tot een paar jaar geleden was het beleid om woningen geschikt te maken voor senioren. Met een traplift en steunen en zo. Daar stappen we vanaf. We willen ze beschikbaar maken voor gezinnen.' Makkelijk is dat niet. De kleine woningcorporatie, met 2.500 woningen in de gemeenten Gennep, Bergen en Mook & Middelaar, richt zich vooral op bewoners die meer dan dertig jaar een eengezinswoning van de woningcorporatie huren. 100 tot 200 daarvan wonen in een te grote woning, schat Geene.

3.500 euro Maar krijg die maar eens aan het verhuizen ... Verhuizen vraagt een hoop administratief geregeld en dan staat ook nog eens de zolder vol spullen die uitgezocht moeten worden. 'Dat vinden ze lastig. Maar het grootste probleem is dat mensen er tegenop kijken om uit hun vertrouwde buurt te vertrekken.' Met voorrang voor senioren en een verhuisvergoeding van 3.500 euro als ze doorstromen naar een seniorenwoning probeert Destion de doorstroming op gang te krijgen.

Heimwee Gerda Sanders en Bets Vinck zijn zeer content met hun nieuwe huis van Destion. Wel hadden ze veel moeite hun oude woning, waar ze zo lang gewoond hadden, achter te laten. 'Die plek, hè', verklaart Vinck. Ook al vertrokken haar burens een voor een of gingen ze dood, 'ik heb daar heel veel herinneringen. In de eerste weken hier kreeg ik last van heimwee. Ik had wel terug kunnen kruipen.' Sanders had zo mogelijk nog méér moeite met de omschakeling. 'Ik heb drie keer gezegd: schrap mij maar van de lijst, ik ga toch niet.' Vervolgens had Destion contact met Sanders' dochter, die haar moeder overtuigde om de stap toch te nemen.

Expliciet motief Voor Vinck was plaats maken een expliciet motief om te verhuizen. 'Ja, je moet anderen een kans geven. Ze zitten zo om eengezinswoningen te springen.' Ze betreurt het dat zoveel seniore dorpsgenoten die in een eengezinswoning wonen in Heijen het hebben laten afweten. 'Er werd heel lang gezegd: er worden geen seniorenwoningen gebouwd. Nu worden ze gebouwd en komen ze niet.'

Harry Perrée

28) Einddatum op Wmo-indicatie voor regiotaxi, blijkt moeilijk te begrijpen voor cliënten

Google melding Wmo: Binnenlands Bestuur 20 mei 2022

'Geblokkeerd'

Dat er een einddatum kan zitten op de Wmo-indicatie voor regiotaxi, blijkt moeilijk te begrijpen voor cliënten.

Stimulansz 19 mei 2022 Een grijze maandagochtend, telefoondienst bij Wmo. Eén minuut over negen de eerste beller. De oude dame vraagt hoe het kan dat haar regiotaxipas geblokkeerd is. Er klinkt paniek in haar stem. Dit is wat de medewerker van de regiotaxi haar verteld heeft. Ze heeft er twee nachten niet van kunnen slapen.

Ik, Wmo-consulent en degene die in dit geval de telefoon opneemt, leg mevrouw rustig uit dat haar indicatie verlopen is, informatief maar ook in de hoop dat mijn rust een beetje op haar afstraalt. Toch heeft het woord 'geblokkeerd' meer los gemaakt dan ik zo even kan repareren. 'Wat heb ik gedaan? Heb ik me niet goed gedragen in de taxi?' Haar stem trilt ervan.

'Geblokkeerd' klinkt inderdaad alsof er een sanctie is opgelegd, streng en met een opgeheven vingertje. Ik vraag me af waarom de medewerkers bij regiotaxi dit woord blijven gebruiken. Zij moeten toch ook merken dat de persoon aan de andere kant van de lijn ervan in een kramp schiet. Dat er een einddatum kan zitten op de Wmo-indicatie voor regiotaxi, blijkt moeilijk te begrijpen voor cliënten. Helemaal omdat het in hun ogen zo willekeurig is. De even oude buurman,

ook niet goed ter been, heeft per slot van rekening de afgelopen tien jaar nog nooit te horen gekregen dat zijn pas 'geblokkeerd' is.

De gemoedstoestand van mevrouw slaat bij het horen van de einddatum terstond om van paniekerig naar verontwaardigd. Waarom heeft de afdeling Wmo haar niet op de hoogte gebracht van het aflopen van haar indicatie? Nu kon ze niet naar de verjaardag van haar bejaarde zuster een dorp verderop.

Bij het toekennen van een pasje voor de regiotaxi, krijgt de aanvrager een beschikking van de gemeente. Als er sprake is van een einddatum, dan staat die in deze beschikking. Het is aan de aanvrager zelf deze in de gaten te houden. Of de indicatie over één of vijf jaar afloopt, doet er daarbij niet toe. Onze gemeente ziet dit als eigen verantwoordelijkheid. Lastig te verkopen aan een dame van boven de tachtig dat ze dit vijf jaar geleden in haar agenda had moeten zetten.

Het argument dat iedereen te allen tijde tegen normaal tarief gebruik kan maken van regiotaxi, mevrouw afgelopen weekend dus ook, krijgt ook de handen niet op elkaar. Ze deelt me mee dat het geld haar niet op de rug groeit.

Afgelopen weekend kan ik voor haar niet ongedaan maken maar de 'blokkade' hef ik op en mevrouw gaat teruggebeld worden voor een verlenging van haar indicatie. Helemaal begrijpen doet mevrouw het niet, ook al leg ik het haar nog eens uit. Toch hoor ik opluchting in haar stem als ze nog licht naspuiterend ophangt.

29) Eigen Kracht Centrale betrekken bij ondersteuning van ouders van uithuisgeplaatste kinderen

Eigen Kracht Centrale 20 mei 2022

Moties rondom het familiegroepsplan

Tijdens het debat in de Tweede Kamer over problemen bij uithuisgeplaatste kinderen was ook aandacht voor het belang van netwerken van kinderen. Als er zorgen zijn over kinderen en er wordt gedacht aan uithuisplaatsing, dan zou gevraagd moeten worden wie het belangrijk vinden dat het goed gaat met de kinderen en deze mensen zouden moeten meedenken over een plan. Maar ook bij kinderen die al uithuisgeplaatst zijn, is het belangrijk om te kijken wie er bij hen horen. Er zijn twee moties aangenomen met algemene stemmen om de Eigen Kracht Centrale te betrekken bij de ondersteuning van ouders van uithuisgeplaatste kinderen om een plan te maken.

Waterdicht plan Een collega vertelt over een recente situatie: "We werden gebeld door een jeugdbeschermer. Haar zorgen over een zwangere vrouw waren zo groot dat ze van plan was om de baby na geboorte direct uit huis te plaatsen. Het bleek dat de vrouw nog twee kinderen had, die bij pleeggezinnen woonden. Er was sprake van een alcoholverslaving bij beide ouders, wat had geleid tot veel spanning en financiële problemen. Inmiddels waren de ouders uit elkaar en de moeder gaf aan dat ze niet meer dronk. De jeugdbeschermer zei: 'Ik geloof dat wel, maar om het vol te houden en om een veilige plek te kunnen bieden aan kinderen, moet er een waterdicht plan liggen.' Wat ze hieronder verstond, beschreef ze in haar voorwaarden voor het plan en ze legde dit heel goed uit aan alle betrokkenen."

Toetsen "Binnen twee weken kwam een kring bij elkaar. De vader was opgenomen en was er niet bij. Zijn hele familie was er en ook de familie van de moeder en twee buurvrouwen. Deze grote kring maakte een zeer gedetailleerd plan, met een rooster voor zeven dagen, dagelijks van 7.00 tot 21.00 uur: wie helpt met opstaan, ontbijt, verschenken, fruithapje, lunch, buiten spelen, afspraken maken, eten koken, naar bed brengen. Maar ook steun aan de moeder bij de opvoeding en bij haar eigen problemen. En steun om het contact met de vader te herstellen. De moeder wilde ook graag hulp van een professional die haar eerder had begeleid bij de opvoeding. De jeugdbeschermer vond dat goed, onder de voorwaarde dat zij kon controleren. Er werden evaluatiemomenten afgesproken, zodat de jeugdbescherming kan toetsen of het echt goed blijft gaan. De jeugdbeschermer keurde het

plan goed, de baby mocht blijven en de andere kinderen konden een week later terug naar hun moeder en de familie.”

Lees hier de moties:

*Motie van de leden Peters en Van der Staaij over het ondersteuningsteam en gemeenten gebruik laten maken van de Stichting Eigen Kracht Centrale (Fried: zie:

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2022Z09286&did=2022D18741>)

*Motie van het lid Maeijer over mogelijkheden om de Eigen Kracht Centrale te betrekken bij het opstellen van een familieplan voor gedupeerden (toeslagenaffaire) (Fried: zie:

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2022Z09280&did=2022D18735>)

Een sterk verhaal op vrijdag

*Voor mij is vrijdag altijd een dag om even stil te staan bij de verhalen uit de dagelijkse praktijk van mijn collega's en mij. Bijzondere verhalen, omdat uitzichtloze situaties soms 180 graden draaien. Sterke verhalen, omdat ze de kracht tonen van mensen die hun vragen durven delen met de mensen om hen heen en zo met vereende kracht tot oplossingen komen. Ze zijn het delen waard. Ik wens u en de uwen veel verbinding en een prettig weekend,
Hedda van Lieshout*

30) Gemeente Voorschoten past regels aan omdat de Wmo een steeds grotere kostenpost is

Leidsch Dagblad 20 mei 2022

Goedkoop huishoudelijke hulp via de Wmo? Voorschoten scherpt regels aan: 'We willen niet alles toekennen'

Marlies Vording 20 mei 2022 VOORSCHOTEN Hoe onomkeerbaar is onomkeerbaar? En wanneer is iemand zelfredzaam? Een debat over aanpassingen in de verordening over de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verzandde in Voorschoten in een discussie over terminologie. Het doel van het vast te stellen document is wel duidelijk: kosten besparen

In de verordening staan de wettelijke kaders voor de toekenning en afwijzing van voorzieningen uit de Wmo, zoals tegemoetkoming voor huishoudelijke hulp of de aanschaf van een scooter. Die zijn jaren geleden al vastgesteld, maar de gemeente past de regels aan omdat de Wmo een steeds grotere kostenpost is. Raadsleden hebben daar nog een hoop vragen over, zo bleek tijdens de commissievergadering Mens & Samenleving.

Het college stelt in de aangepaste verordening een zorgbehoefte van minimaal zes maanden als eis voor Wmo-aanvragen. Heeft een inwoner korter dan dat zorg nodig, dan kan dat aanleiding zijn om een aanvraag te weigeren. „Waar is die termijn op gebaseerd?“, vraagt Marja Nell (GroenLinks) zich af. De SP is bang dat de maatregel een te grote druk op mantelzorgers legt. „Is het niet veiliger om met een kortere periode te beginnen?“, aldus Remco van Riet (SP).

Het woord 'onomkeerbaar' zien meerdere raadsleden liever niet terug in de verordening. Het college stelt in de verordening dat alleen inwoners die 'onomkeerbaar' hulpbehoevend zijn, aanspraak kunnen maken op de Wmo. „Wat als een aanvrager vanuit ziekenhuis komt en een aantal maanden ondersteuning nodig heeft?“, wil SP'er Van Riet weten.

Ook de term 'zelfredzaamheid' speelt een sleutelrol in de gewijzigde verordening. Raadsleden zijn bang dat inwoners hierdoor onterecht worden uitgesloten. De zelfredzaamheid van een hulpbehoevende is immers lastig te meten.

De toekenning van een Wmo-voorziening is bovendien niet gebonden aan inkomen. Sterker nog: de gemeente mag wettelijk gezien geen inkomenstoets laten uitvoeren bij inwoners die een hulpvraag doen. Het college kan slechts een 'moreel appel' doen op zorgbehoevenden met een flinke

portemonnee. Wat inwoners doen met dat verzoek, is aan hen. „Een juridische schemerzone”, noemt Bas van Benschop (CDA) de kwestie. „Gaaf het om een verzoek aan een cliënt, of toch om meer?”

Volgens wethouder Paul de Bruijn en een van zijn ambtenaren blijft maatwerk bij Wmo-aanvragen van groot belang, ook met de nieuwe verordening. De term 'onomkeerbaar' heeft de gemeente van een juridische website geplukt en is 'vermoedelijk' afkomstig uit jurisprudentie. „We zetten het juridisch stevig neer omdat je anders alles moet toekennen”, licht het duo toe. Het gesprek tussen cliënt en medewerker is echter allesbepalend. „Het verslag daarvan is de basis voor het toekennen van een aanvraag.” Hoe zelfredzaam iemand is, komt daarin onder meer naar voren. Het moreel appel heeft volgens De Bruijn niets meer dan de status van een verzoek.

31) De zorgen die jongeren hebben over hun toekomst

Binnenlands Bestuur 23 mei 2022

'Positie van jongeren staat onder druk'

Veertien adviesraden bogen zich over de zorgen die jongeren hebben over hun toekomst.

Om vraagstukken als klimaatverandering en ongelijkheid het hoofd te bieden, moeten beleidsmakers de stem van jongeren serieuzer nemen. Jongeren maken zich grote zorgen over hun toekomst, maar hebben nog te weinig mogelijkheden om die toekomst zelf vorm te geven.

Inspireren

Die boodschap klinkt door in de publicatie 'Jongeren en het zorgen voor hun morgen', een gebundelde uitgave van maar liefst veertien adviesraden samen. De raden – waaronder de Raad voor Openbaar Bestuur (ROB), de Sociaal-Economische Raad (SER) en de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) – willen daarmee 'de politiek en beleidsmakers inspireren en laten zien dat het niet alleen anders moet, maar ook anders kan.'

'Veel jongeren willen graag hun steentje bijdragen aan de wereld van morgen, maar dan moeten ze daar wel de kans voor krijgen.'

Maurice Knijnenburg, voorzitter Nationale Jeugdraad

Uitgesteld leven De positie van Nederlandse jongeren staat onder druk, constateren de raden. Dat wordt onder meer zichtbaar in het onderwijs, op de arbeidsmarkt en op de woningmarkt. Bovendien neemt de mentale gezondheid van jongeren af. Jongeren ervaren 'een stapeling van knelpunten en risico's' op hun weg naar een zelfstandig leven, schrijft de SER, waardoor ze 'een uitgesteld leven leiden en een hoge mentale druk ervaren'.

Ongelijk Dat zorgt voor een scheidslijn tussen jongere en oudere generaties, maar ook tussen jongeren onderling. Kansen in het onderwijs en op de arbeids- en woningmarkt zijn immers niet gelijk verdeeld. Jongeren met een chronische aandoening, een migratieachtergrond of een lage sociaaleconomische achtergrond hebben het zwaarder dan hun meer gefortuneerde leeftijdsgenoten. Zo ontstaan er steeds grotere verschillen tussen jongeren, ziet voorzitter van de Nationale Jeugdraad (NJR) Maurice Knijnenburg. 'De coronapandemie heeft die verschillen alleen maar zichtbaarder gemaakt en in een aantal gevallen bovendien versterkt.'

Steentje bijdragen Daar komt bij dat jongeren een aantal grote maatschappelijke vraagstukken te wachten staat, zoals vergrijzing, de betaalbaarheid van de zorg en klimaatverandering. Tegelijkertijd voelen jongeren zich vaak niet gehoord als het gaat om de aanpak van die vraagstukken. Knijnenburg: 'Veel jongeren willen graag hun steentje bijdragen aan de wereld van morgen, maar dan moeten ze daar wel de kans voor krijgen.'

Aan tafel 'De afgelopen jaren heeft de regering onvoldoende laten zien in staat te zijn de problemen van jongeren aan te pakken', stelt de SER. 'Het huidige kabinetsbeleid is te veel gericht op incidentele in plaats van structurele oplossingen voor jongeren. Alleen met elkaar aan tafel zitten is niet genoeg. We vinden dat er meer moet worden gedaan om jongerenparticipatie te organiseren en te bestendigen.'

Vliegwiel De ROB doet een concreet voorstel om de democratische deelname van jongeren te versterken: het loslaten van de ondergrens van 18 jaar voor kiesgerechtigden. Door te experimenteren met stemrecht vanaf 16 jaar zouden jongeren eerder leren wat het betekent om deel te nemen aan een democratie. Dat soort experimenten zouden als vliegwiel kunnen dienen om de stem van jongeren in het democratische proces te versterken.

Adriaan de Jonge Redacteur

32) Maatregelen om kwetsbare groepen sneller aan een betaalbare woning te helpen

Ieder(in) 24 mei 2022

Meer kans op een woning voor kwetsbare groepen

Minister de Jonge van Volkshuisvesting heeft op 11 mei de nota 'Een thuis voor iedereen' gepubliceerd. Daarin staan maatregelen om kwetsbare groepen sneller aan een betaalbare woning te helpen. Ook mensen met een beperking of chronische ziekte worden in de nota genoemd. Ieder(in) staat achter de maatregelen die de minister voorstelt maar vindt ook dat hij de ambities voor toegankelijk bouwen verder moet aanscherpen.

Een thuis voor iedereen Met het programma 'Een thuis voor iedereen' erkent minister de Jonge dat wonen een recht is voor iedereen. Hij zegt: "Iedereen verdient een thuis. Voor mensen die extra zorg en aandacht nodig hebben is het vaak lastig om een geschikte woning te vinden. Elke gemeente heeft de verantwoordelijkheid om haar eerlijke deel te nemen en te zorgen voor voldoende woningen voor deze groepen."

Om voldoende betaalbare woningen te realiseren, moeten alle gemeenten minimaal 30% sociale huurwoningen in hun gemeente hebben. Verreweg de meeste gemeenten halen dit percentage nu nog niet. Een andere maatregel is de verplichting voor gemeenten om een woonzorgvisie op te stellen. De woonzorgvisie moet aangeven wat er nodig is om voldoende huisvesting en maatschappelijke ondersteuning te bieden en de juiste zorg te regelen.

Ook de huisvesting- of urgentieverordening voor gemeenten wordt verplicht. Met zo'n verordening gaan gemeenten met voorrang woningen toewijzen aan bijvoorbeeld dak- en thuisloze mensen, mensen die uitstromen uit intramurale (zorg)instellingen of detentie en mensen met een sociale of medische urgentie.

Aantal toegankelijke woningen moet toenemen Uit een recente meldactie van Ieder(in) in samenwerking met de Woonbond kwam naar voren, dat er een groot tekort is aan toegankelijke woningen voor mensen met een beperking, in het bijzonder voor jongeren en voor gezinnen. Ieder(in) heeft bij de totstandkoming van het programma 'Een thuis voor iedereen' bepleit dat er ook meer toegankelijke, betaalbare woningen gebouwd worden. In de gemeentelijke woonzorgvisies, die verplicht worden, kunnen afspraken gemaakt worden over meer toegankelijke woningen. Er moet – met een monitor – wel goed gevolgd worden of dit daadwerkelijk gebeurt. En als dat niet het geval is, dan moet de minister een minimum percentage voor toegankelijke woningen vaststellen.

Ieder(in) heeft het ministerie gemeld dat we betrokken willen blijven bij het programma. Want ook wij willen natuurlijk dat de huidige woningnood onder mensen met een beperking wordt opgelost met een thuis voor iedereen.

*Lees hier het rapport van de Meldactie Wonen uit juni 2021 – Toegankelijke woningen: een verborgen wooncrisis (Fried: zie: <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fiederin.nl%2Fwp-content%2Fuploads%2F2021%2F07%2FRapportage-woononderzoek-juni-2021-definitief.docx&wdOrigin=BROWSELINK>)

*Lees hier meer over het programma ‘Een thuis voor iedereen’ (Fried: Zie: <https://www.volkshuisvestingnederland.nl/actueel/nieuws/2022/05/11/betere-landelijke-spreiding-streven-naar-30-sociale-huur-per-gemeente>)

33) Is de huidige generatie flexwoningen de uitstraling van een containerwoning ontstegen?

Platform 31 25 mei 2022

Flextour: Verplaatsbare flexwoningen bekijken in de praktijk

Terugblik op het werkbezoek aan flexwoningen in Den Bosch en de woningfabriek in Oirschot. Het staat hoog op de woningbouwagenda van de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en veel nieuwe colleges: elk jaar moeten er 15.000 flexwoningen worden geplaatst. Maar hoe werkt dat in de praktijk? Welke locaties komen in aanmerking en wat is de kwaliteit van tijdelijke huisvesting? Is de huidige generatie flexwoningen inderdaad de uitstraling van een containerwoning ontstegen? En waar komen die 15.000 woningen die jaarlijks geproduceerd moeten worden vandaan?

Werkbezoek Op 12 mei 2022 vond een werkbezoek plaats om antwoord te geven op deze vragen. We bezochten twee flexwoonprojecten van woningcorporatie Zayaz in Den Bosch en de woningfabriek van De Meeuw in Oirschot.

De ochtend begon met een welkom door Frank Wassenberg van Platform31 en Maarten Georgius van Aedes, gevolgd door presentaties van Jurgen Arts (ontwikkelaar en projectleider Zayaz), Cindy Roest (maatschappelijk ontwikkelaar Zayaz) en Ferry van Duijnhoven (wijkbeheerder Zayaz). Daarna brachten we een bezoek aan de flexwoonprojecten aan de Aartshertogenlaan (van Barli) en De Vliert (van De Meeuw) in Den Bosch. Hier staan in totaal 74 tijdelijke woningen voor verschillende doelgroepen.

In de middag namen we een kijkje in de keuken bij flexwoningproducent De Meeuw, die met het woonlabel De Meeuw Nezzt de modulaire woningmarkt bedient. Na een presentatie van Joziene van de Linde (commercieel directeur De Meeuw) was te zien hoe de woningen op een industriële manier worden vervaardigd; zowel nieuwe als hergebruikte. Op deze manier kon kennis gemaakt worden met modulaire bouw en de rol die deze circulaire en duurzame bouwmethode speelt bij het oplossen van de woningnood.

Meer weten over flexwonen? Platform31 werkt al langere tijd aan een programma over flexwonen: aanjaagprogramma's, en thema's als behoeftebepaling, kansen en mogelijkheden benutten, gebruik van leeg vastgoed, tijdelijke huurcontracten, nieuwe huisvesters, mengen van doelgroepen, etc. Meer informatie is te vinden via: [platform31.nl/flexwonen](https://www.platform31.nl/flexwonen). (Fried: zie: <https://www.platform31.nl/thema-s/wonen/flexibel-wonen>)

34) Een plan maken om eerder vrij te kunnen komen, met enkelband

Eigen Kracht Centrale 27 mei 2022

Onmogelijke voorwaarden aan het plan

“De voorwaarde leek onmogelijk”, vertelt een Eigen Kracht-coördinator naar aanleiding van een vraag vanuit een gevangenis. We waren gebeld door een casemanager van een gedetineerde. De man was 77 jaar. Zijn straf duurde nog een half jaar, maar hij zou eerder vrij kunnen komen met een enkelband. De voorwaarden daarvoor waren in dit geval onder andere: een goedgekeurd woonadres en de man moest minimaal 26 uur per week (vrijwilligers)werk hebben met een contract. Hij wilde vooral eerder naar huis omdat een van zijn kinderen ernstig ziek was. De Eigen Kracht-coördinator: “De casemanager en de man zeiden meteen dat de voorwaarde niet haalbaar was en we dus het plan maar moesten richten op het uitzitten van de tijd. Volhouden, hoe contact met zijn dochter mogelijk zou zijn en een plan voor terugkeer over zes maanden.”

Klussen “Tijdens de voorbereiding bleken veel mensen bereid om te komen naar een bijeenkomst. Zijn kinderen, hun partners, maar ook vrienden van de kinderen en twee oude vrienden van de man zelf. Een vriend van zijn zoon had een bouwbedrijf. Hij vertelde dat de man hem bij de start erg had geholpen. Het bedrijf liep goed en omdat iedereen steeds bij klanten was, had hij wel iemand nodig die kleine klussen kon doen op kantoor. Dus hij wilde hem een contract aanbieden en hij wilde naar de bijeenkomst komen. Toen de man dit hoorde, vroeg hij meteen of er dan toch een plan gemaakt kon worden om eerder vrij te kunnen komen, met enkelband.”

Enkelband “Het duurde nog een tijd voordat de bijeenkomst plaatsvond, want het moest georganiseerd worden in de gevangenis. Er kwamen negen mensen uit het netwerk en twee professionals. De man was ontroerd dat er zoveel mensen voor hem bij elkaar kwamen. Hij wist dat sommige mensen boos op hem waren en hij had zijn oude vrienden lang niet gezien. Toch wilden ze meedenken en ze gunden hem, ondanks alles, nog een goede tijd met zijn kinderen. Ze maakten een plan voor resocialisatie en voorbereiding op het werk en op terugkeer naar de samenleving. In het plan stelden ze voor om dit stap voor stap te doen: eerst een dag verlof en dan langzaam naar huis met enkelband. Het plan is, in overleg met de casemanager, als bijlage meegestuurd bij de aanvraag voor resocialisatie. We weten nog niet of het wordt goedgekeurd, maar voor de man is het hoe dan ook al geslaagd.”

Een sterk verhaal op vrijdag *Voor mij is vrijdag altijd een dag om even stil te staan bij de verhalen uit de dagelijkse praktijk van mijn collega's en mij. Bijzondere verhalen, omdat uitzichtloze situaties soms 180 graden draaien. Sterke verhalen, omdat ze de kracht tonen van mensen die hun vragen durven delen met de mensen om hen heen en zo met vereende kracht tot oplossingen komen. Ze zijn het delen waard.*

*Ik wens u en de uwen veel verbinding en een prettig weekend,
Hedda van Lieshout*

35) In de dorpsraad Kaag-Buitenkaag is door delegatie gepleit voor het opsplitsen van de raad

Witte Weekmail: NH nieuws 29 mei 2022

Bewoners Buitenkaag leggen bom onder 'oneerlijke' dorpsraad: "Tijd om uit elkaar te gaan"

19 mei 2022 Niels van Steijn Een delegatie van bewoners uit Buitenkaag heeft gisteravond tijdens een vergadering van de dorpsraad Kaag-Buitenkaag gepleit voor het opsplitsen van de raad. Volgens hen worden de belangen van de inwoners van Buitenkaag niet behartigd en wordt er niet naar de statuten gehandeld.

De dorpen liggen in verschillende provincies, maar hebben dus één raad. "Ons voorstel is een dorpsraad Buitenkaag die de belangen behartigt van het dorp", zegt Menno Hegeman, inwoner van Buitenkaag. "Juist wanneer deze niet in lijn zijn met de belangen op Kaageiland. Er moet vrij en open gesproken kunnen worden."

Uit een eerder uitgevoerde enquête onder Buitenkagers blijkt dat zij graag een eigen dorpsraad willen. Benita Verhoef, een van de initiatiefnemers van deze rondvraag, vertelt dat ongeveer 80 van de 131 ondervraagden heeft aangegeven een dorpsraad te willen.

Ringvaart als gemeente- en provinciegrens Buitenkaag ligt in het meest zuidelijke puntje van Haarlemmermeer en grenst daarmee aan het eiland 'Kaag' in de gemeente Kaag en Braassem. Maar ondanks dat de twee dorpen in verschillende gemeenten en dus zelfs provincies liggen, bestaat er al vijftig jaar een gezamenlijke dorpsraad.

De wijze waarop die dorpsraad handelt, zorgt voor onvrede bij inwoners uit Buitenkaag. Volgens hen richt die zich namelijk vooral op de belangen van de inwoners en ondernemers op het eiland. Met name scheepswerf Royal van Lent zorgt voor de nodige problemen in Buitenkaag.

Begin 2021 uitten bewoners van Buitenkaag nog hun frustraties over de **parkeerproblematiek** (Fried: zie: <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/278544/buitenkaag-hekelt-parkeerbeleid-we-zijn-een-parkeerterrein-met-woningen>) in het dorp. Werknemers van de scheepswerf parkeerden hun auto's in het dorp om vanaf daar met de pont gratis over te varen.

Daarnaast staan er regelmatig lange files van auto's die wél met de pont naar het eiland willen. "Dit zorgt voor gevaarlijke situaties", aldus Hegeman. Daarnaast gooien bewoners van het eiland hun afval weg in Buitenkaag en willen zij een pakketpunt bouwen in Buitenkaag.

Oplossing voor het parkeerprobleem

Voor het parkeerprobleem is het college van B&W van de gemeente Haarlemmermeer bezig met de uitbreiding van het al bestaande parkeerterrein, bedoeld voor de werknemers van Van Lent. In een voorstel aan de raad schreef het college eind maart dat zij het parkeerterrein willen vergroten met 220 parkeerplaatsen. Daarnaast moet er een aparte toegangsweg komen die verkeersdruk in Buitenkaag voorkomt en moet de huidige weg naar het terrein afgesloten worden.

Ondanks een oplossing voor het parkeerprobleem, lopen de gemoederen steeds hoger op en is het volgens Benita en Menno tijd om te scheiden: "Net als in een huwelijk is soms beter om uit elkaar te gaan, na vijftig jaar tijd lijkt dit het juiste moment. We zullen elkaar in de toekomst vinden waar dat zou moeten", aldus Benita.

Bestuur staat open voor opsplitsing Renée Smit, voorzitter van de dorpsraad Kaag-Buitenkaag, bevestigt dat de groep Buitenkagers het voorstel gisteravond heeft gedaan. "Het was een goed verhaal en er is van alles voor te zeggen om bij elkaar te blijven en er zijn argumenten om wel uit elkaar te gaan. Als bestuur zeggen wij: de leefomgeving van Kaag en Buitenkaag hoort bij elkaar. Wij proberen tijdens bijeenkomsten dan ook beide dorpen evenveel aandacht te geven." Renée laat weten dat het bestuur open staat voor het opsplitsen van de dorpsraad. "We hebben dan ook gevraagd om een concreet voorstel en er zou een representatief onderzoek moeten komen naar wat de Buitenkagers willen. We hebben het dus weer bij de groep Buitenkagers teruggelagd, zij kunnen aan de slag met een plan", besluit ze.

36) Woningbouw in de Alphen Gnephoekpolder lijkt weer een stap dichterbij

Witte Weekmail: Studio Alphen 29 mei 2022

Tweede Kamer zet provincie verder onder druk over woningbouw in Gnephoek

26 mei 2022 ALPHEN AAN DEN RIJN - Woningbouw in de Alphen Gnephoekpolder lijkt weer een stap dichterbij. Als het aan de Tweede Kamer ligt, wordt nog dit jaar de knoop doorgehakt en krijgen

de bouwplannen definitief groen licht. Daarmee wordt de druk verder opgevoerd richting de provincie Zuid-Holland.

Het college van Gedeputeerde Staten houdt huizenbouw in de Gnephhoek al jaren tegen. Die locatie zou volgens de provincie niet geschikt (Fried: zie:

<https://www.omroepwest.nl/nieuws/4564937/provincie-houdt-voet-bij-stuk-geen-woningbouw-in-gnephhoekpolder>) zijn voor de bouw van duizenden woningen, zo schreef Zuid-Holland eind april in een brief aan de Provinciale Staten.

In reactie daarop kwamen de Tweede Kamerfracties van regeringspartijen VVD en CDA vorige week met een motie. Strekking is dat de Gnephhoek als één van vijf buitenstedelijke locaties geldt die geschikt zijn voor woningbouw en daarover zou voor 31 december duidelijkheid moeten komen.

Geen genoeg De motie is dinsdag door een ruime Kamermeerderheid (107 stemmen voor, 40 tegen) aangenomen. 'Hiermee komt er nog meer druk op de provincie te liggen', stelt Peter de Groot (VVD), initiatiefnemer van de motie. Hij neemt geen genoeg met de brief van het provinciebestuur.

Al in maart vorig jaar sprak de Tweede Kamer zich uit voor het bouwen van huizen in de Gnephhoek. (Fried: zie: <https://www.omroepwest.nl/nieuws/4369589/stap-dichter-bij-woningbouw-in-polders-tweede-kamer-stemt-in-met-motie>) Nu wordt daar dus feitelijk een deadline aan gekoppeld. Dit volgt op een werkbezoek dat woonminister Hugo de Jonge (CDA) eerder deze maand naar de Gnephhoek bracht.

Ingrijpen in debat Op het uitkijkpunt van de controversiële Koningin Maximabrug moest hij ingrijpen toen de Alphense wethouder Gerard van As (Nieuw Elan) en provinciegedeputeerde Anne Koning (PvdA) met elkaar in debat gingen. De Jonge beloofde bij zijn bezoek dat er nog dit jaar een besluit wordt genomen. (Fried: zie: <https://www.studioalphen.nl/nieuws/wel-of-geen-duizenden-woningen-in-gnephhoek-minister-hakt-dit-jaar-knoop-door/>) Als mede-indiener van de motie noemt Jaco Geurts (CDA) dit een goed moment om aandacht voor het onderwerp te vragen. 'Er is veel meer snelheid bij geboden. De woningnood is hoog en we moeten alle zeilen bijzetten om daar iets aan te doen', zegt hij.

'Vrolijk wezen varen' 'We zijn sowieso een stap verder', reageert De Groot. 'De vorige minister (Kajsa Ollongren van D66, red.) is namelijk niet vrolijk wezen varen door de Gnephhoek. Wat mij betreft kan De Jonge hier ook niet omheen en moet hij daar gewoon aan de slag. Want er is heel wat werk te verzetten.'

37) Zorgen over alleenstaande statushouders tussen 18 en 21 jaar

Binnenlands Bestuur 30 mei 2022

'Laat jonge statushouders niet vallen na hun 18e'

De Nationale ombudsman en de Kinderombudsvrouw maken zich zorgen over alleenstaande statushouders tussen 18 en 21 jaar.

25 mei 2022 Jonge statushouders die zonder ouders naar Nederland zijn gevlucht worden vanaf hun 18e te veel aan hun lot overgelaten. Het rijk en gemeenten zouden ondersteuning moeten bieden tot 21 jaar, stellen de Nationale ombudsman en de Kinderombudsvrouw in een vandaag verschenen rapport.

Zelf regelen

Deze zogenaamde amv's (alleenstaande minderjarige vreemdelingen) worden tot hun 18e verjaardag opgevangen en begeleid, maar daarna moeten ze van de ene op de andere dag alles zelf regelen. Dat kan leiden tot een opeenstapeling van problemen, zien de ombudsman en -vrouw. Er ontstaan bijvoorbeeld schulden, ze zijn eenzaam en trauma's spelen op, ze hebben zorgen over achtergebleven familie, vallen uit op school en ze missen een toekomstperspectief.

'Het rijk kent dit probleem al jaren'

Margrite Kalverboer, Kinderombudsvrouw

Grote verschillen Gemeenten kunnen ervoor kiezen om de jongeren nog langer te ondersteunen, bijvoorbeeld op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) of de Participatiewet. Maar in de praktijk zijn er grote verschillen in de mate waarin gemeenten dat doen. Reële kans

'Het rijk kent dit probleem al jaren', meent Margrite Kalverboer, de Kinderombudsvrouw. 'De gevolgen voor het leven van deze groep jongeren is groot. Het is nu tijd voor een structurele oplossing, zodat zij een reële kans krijgen om mee te doen aan de Nederlandse samenleving.'

Langere tijd Theo Weterings, burgemeester van Tilburg, pleitte in *Binnenlands Bestuur* (Fried: zie: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/stop-met-het-harmonicamodel-bij-opvang-asielzoekers>) al eerder voor opvang en begeleiding van amv's tot 21 jaar. 'Je zou maar getraumatiseerd zijn, gevlucht uit je vaderland, en op je achttiende zelfstandig moeten gaan wonen en aan je lot worden overgelaten. Je moet er vanuit gaan dat deze jongeren een langere tijd nodig hebben om zelfstandig te worden', aldus de burgemeester.

Inkomen

De ombudsmannen vinden dat één ministerie de regie zou moeten nemen over de hulp en begeleiding voor deze jongeren tussen de 18 en 21 jaar. Gemeenten zouden op hun beurt met de jongeren een plan moeten maken voor een zelfstandige toekomst. Ook is het aan de lokale overheden om ervoor te zorgen dat deze groep voldoende inkomen heeft, door de bijstandsuitkering aan te vullen tot een leefbaar bedrag.

Adriaan de Jong

38) Robotstofzuigers worden nog niet of nauwelijks ingezet in de Wmo hulp bij het huishouden

Google melding Wmo: Binnenlands Bestuur 31 mei 2022

Robotstofzuiger vergroot zelfredzaamheid inwoner

Welke partij bezorgt de robotstofzuigers bij cliënten, wie repareert ze, wie betaalt ze? Is er een businesscase van te maken?

30 mei 2022 Robotstofzuigers worden nog niet of nauwelijks ingezet in de Wmo-voorziening hulp bij het huishouden (Hbh). Uit pilots blijkt dat er voldoende toegevoegde waarde is. Maar wie gaat het betalen en organiseren?

Sinds de robotstofzuiger voor consumenten in 2002 op de markt kwam, heeft ongeveer 7 procent (Fried: zie: <https://www.emerce.nl/nieuws/800000-huishoudens-robotstofzuiger>) van de Nederlandse huishoudens er één aangeschaft en de belangstelling is nog steeds groeiende. Toch zijn de Roomba en zijn soortgenoten nagenoeg afwezig in de Wmo-voorziening hulp bij het huishouden (Hbh). Dat komt onder meer omdat de prijs van robotstofzuigers voorheen hoog lag, zegt Annechien Cosijn, toezichthouder Wmo bij GGD Amsterdam.

'In 2018 lag de prijs van een robotstofzuiger binnen een pilot in Rotterdam nog op 800 euro. In onze pilot in Amsterdam in 2020 was de prijs al gedaald naar 215 euro per stuk. De verwachting is dat ze in de toekomst alleen maar goedkoper en technisch beter worden.'

Zelfredzaamheid Uit de pilot die Cosijn in opdracht van GGD Amsterdam en de gemeente uitvoerde, blijkt dat de zelfredzaamheid van Hbh-clieënten door de komst van de robotstofzuiger toenam. 15 van de 17 pilotdeelnemers gebruikten de robotstofzuiger zelf en bespaarden de zorgverleners daarmee tijd, die aan andere schoonmaakklassen dan stofzuigen kon worden besteed. 'Voor cliënten met een longaandoening verbetert een robotstofzuiger de kwaliteit van leven,' vertelt

Cosijn. 'Zij lieten hun robotstofzuiger dagelijks lopen. Ook voor mensen in een rolstoel, die vaak wonen in een huis zonder drempels, is een robotstofzuiger handig. Alleen voor vergeetachtige cliënten is het gebruik ervan moeizamer.'

Grootschalig onderzoek De Amsterdamse pilot krijgt een grootschalig vervolg. De gemeente Amsterdam en de gemeente Den Haag zetten 100 robotstofzuigers in bij cliënten van 3 zorgaanbieders, voor een periode van tenminste 9 maanden. Voornaamste doel is het onderzoeken van de toepasbaarheid van robotstofzuigers in de Hbh. Hogeschool Den Haag voert het onderzoek uit.

Cosijn zegt: 'Ten tijden van mijn verkenkend onderzoek (Fried: zie: [file:///C:/Users/Fried/Downloads/meegaan met de tijd robotstofzuigers bij hbh.pdf](file:///C:/Users/Fried/Downloads/meegaan%20met%20de%20tijd%20robotstofzuigers%20bij%20hbh.pdf)) waren veel gemeenten en zorgaanbieders nog niet op het idee gekomen om robotstofzuigers in te zetten. Een logistiek voor voorzieningen is er namelijk niet in de Hbh. De enige voorzieningen zijn schoonmaakmiddelen en die schaffen cliënten zelf aan.' Uit de nieuwe pilot moet blijken hoe dit het beste kan worden georganiseerd. Welke partij bezorgt de robotstofzuigers bij cliënten, wie repareert ze, wie betaalt ze? Is er een businesscase van te maken?

Onbekend maakt onbemind Het zijn enorme stappen voorwaarts in vergelijking met 2013. Toen liep een pilot met robotstofzuigers stuk op bezwaren van de Rotterdamse SP, die voorzag dat robots in de toekomst de plaats van zorgverleners zouden innemen. Zo ver is het nooit gekomen: met behulp van de robotstofzuigers wordt juist meer huishoudelijk werk verzet, zonder dat het ten koste gaat van het contact met de zorgverlener. Toch merkt Cosijn dat onbekend onbemind maakt. Een groot deel van de 80 Hbh-clients die Cosijn ondervroeg, stond afwijzend tegenover de inzet van robotstofzuigers.

Opvallend: waar zorgverleners bij aanvang van de pilot wel positief stonden tegenover robotstofzuigers, bleken juist zij in de praktijk moeite te hebben om hun schoonmaakk routines erop aan te passen. Gemeenten die overwegen om robotstofzuigers te gebruiken in de Hbh, raadt Cosijn dan ook aan om het proces zorgvuldig goed te begeleiden. 'Mentale en fysieke obstakels kun je samen opheffen. Heel praktisch door bijvoorbeeld een rondje door het huis te maken en kijken welke snoeren er omhoog moeten worden getild zodat de robotstofzuiger erbij kan.'

Marjolein van Trigt

39) Nieuw zorgconcept wil verpleeghuisopname voorkomen van kwetsbare thuiswonende ouderen

Zorgvisie 1 juni 2022

TanteLouise voorkomt verpleeghuisopnames met Dag- & Doe-centrum VanThuisUit

Zorgaanbieder tanteLouise in Noord-Brabant wil met het nieuwe zorgconcept VanThuisUit verpleeghuisopnames voorkomen van kwetsbare thuiswonende ouderen. Het Dag- & Doe-centrum VanThuisUit biedt ouderen de ruimte voor sociale activiteiten en biedt op individueel niveau maatwerk voor zelfredzaamheid en zingeving.

Het Dag- & Doe-centrum VanThuisUit in het Noord-Brabantse Steenberg is meer dan een buurthuis of een dagbehandelingscentrum. TanteLouise (Fried: zie: <https://www.zorgvisie.nl/deze-technologie-werkt-bij-tantelouise-als-arbeidsbesparend-tijdbommetje/>) heeft voor het nieuwe zorgconcept tussen thuiszorg en verpleeghuisopname het woonzorgcentrum 'Onze Stede' verbouwd. In het centrum biedt TanteLouise zeven dagen per week een uitgekiend aanbod aan activiteiten die de zelfstandigheid van de ouderen bevorderen. Denk aan het aanleren van dagelijkse handelingen als persoonlijke verzorging, koffiezetten of het bereiden van eenvoudige maaltijden. Verder kunnen ouderen er schilderen, tuinieren of elkaar leren helpen om te gaan met een iPad.

Activeren en zelfredzaamheid Het doel is om mensen met een lichte zorgvraag te activeren en zo zelfredzaamheid mogelijk te maken. ‘We willen de zorgvraag van de thuiswonende ouderen zo laag mogelijk houden en hun zelfredzaamheid bevorderen’, zegt Jan-Kees van Wijnen, bestuurder van TanteLouise. ‘Op individueel niveau bekijken zorgverleners vanuit meerdere disciplines wat de behoeftes zijn van ouderen. In het meest optimistische scenario voorkom je zo een zwaardere zorgvraag. In ieder geval stel je de zwaardere zorgvraag uit en zorg je zo voor een betere kwaliteit van leven. We willen mensen fitter, gezonder en zelfredzamer houden. We willen voorkomen dat ze afhankelijk worden.’

Dag- & Doe-centrum VanThuisUit Het idee voor het Dag- & Doe-centrum VanThuisUit deed Van Wijnen op tijdens een studiereis naar China in 2019, met toenmalig minister van VWS Hugo de Jonge. Hij was daar met zijn oud-collega Conny Helder, de huidige minister voor Langdurige Zorg, die op 30 mei de locatie in Steenbergen officieel heeft geopend. ‘We bezochten een dagbestedingscentrum in Peking, waar ouderen uit een wijk samen sociale activiteiten deden. Er waren diverse recreatieruimtes waar ze spelletjes konden doen, muziek konden maken en workshops volgen. Alles was gericht op het voorkomen van opnames in verpleeghuizen. De omvang van de vergrijzing is in China zo gigantisch dat opname in verpleeghuizen geen optie is. China heeft nu al 200 miljoen ouderen en dat aantal groeit door naar 380 miljoen in 2040. Met de eenkindpolitiek is de potentiële vijver van mantelzorgers ook zeer beperkt.’

Chinees concept De kunst was het Chinese concept te vertalen naar de Nederlandse context. Daartoe heeft TanteLouise met zorgkantoor CZ een langlopende afspraak gemaakt in het [programma Thuiswaarts](https://thuiswaarts.nl/). (Fried: zie: <https://thuiswaarts.nl/>) Onder die vlag ontwikkelen diverse aanbieders nieuwe zorgconcepten die gericht zijn op het langer zelfstandig wonen van ouderen. Van Wijnen: ‘Ouderen verschillen enorm in hun behoeftes om zelfstandig te blijven leven. Als mensen een klein netwerk hebben, is thuis wonen misschien helemaal niet prettig. Via het concept VanThuisUit ontmoeten ze mensen en doen ze dingen samen. Voor zingeving en kwaliteit van leven is dat goed. Zo behouden ze zelf de regie over hun leven.’

CZ: minder verpleeghuisopnames ‘Het is voor ouderen veel prettiger als ze langer thuis kunnen wonen met meer kwaliteit van leven’, zegt Caro Verlaan, senior manager CZ. ‘Daarnaast denken we met dit concept op de lange termijn kosten te besparen, doordat je duurdere verpleeghuisopnames uitstelt of voorkomt. Ook voor het arbeidsmarktvraagstuk is het goed, want met VanThuisUit verlaag je de zorgvraag en heb je dus minder zorgmedewerkers nodig.’

Na revalidatie Op 1 juni komen de acht eerste zorgvragers. Het centrum kan maximaal veertig mensen aan. De weken daarna komen er elke week mensen bij. Ze zijn geselecteerd via de huisartsen, thuiszorg en revalidatiezorg. Van Wijnen: ‘Voor mensen die net klaar zijn met een revalidatie is het ideaal. Als die revalidatie af is, gaan ze naar huis, maar daar is dan niks. Via ons centrum blijven ze actief en betrokken.’

Zvw-, Wlz- of Wmo-indicatie De deelnemende ouderen kunnen een indicatie hebben uit de Zvw, Wlz of Wmo. Zo zijn er ouderen bij wie ’s ochtends de thuiszorg langskomt. In het centrum krijgen ze ’s avonds op een efficiënte wijze geclusterde thuiszorg. Daarnaast zijn er ouderen die overbruggingszorg krijgen vanuit de Wlz. Zij hebben dus al een Wlz-indicatie en staan op een wachtlijst voor een verpleeghuis. Voor het zorgkantoor is het financieel aantrekkelijk als zo’n oudere niet wordt opgenomen in een verpleeghuis. Andere ouderen hebben een indicatie voor enkele dagen dagbesteding via de Wmo. In logeerappartementen kunnen ouderen, voor wie zelfstandig wonen even niet meer gaat, tijdelijk verblijven. ‘Het centrum is juist ook bedoeld om mantelzorgers rust te geven’, aldus Van Wijnen.

Digitale technieken Ook de inzet van nieuwe digitale technieken maakt onderdeel uit van het zorgconcept. Denk aan moderne sensortechnologie en handige applicaties die het makkelijker maken om zelfstandig en veilig thuis te wonen.

Vitale ouderen Het Dag- & Doe-centrum VanThuisUit wil ook nadrukkelijk vitale ouderen in de wijk betrekken bij de sociale activiteiten. Maar die kijken eerst nog even de kat uit de boom, merkt Van Wijnen. 'Zij vinden zichzelf nog te vitaal en willen eerst zien wat het is. Als ze zien hoe leuk en gezellig het is, komen ze hopelijk vanzelf over de brug. We zijn laagdrempelig, gastvrij en toegankelijk, óók voor wijkbewoners.'

Nieuwe betaaltitel De bekostiging is nog een zoektocht. (Fried: zie: <https://www.zorgvisie.nl/bas-leerink-domeinoverstijgende-samenwerking-geeft-nu-te-veel-gedoe/>) Qua kosten mag het niet meer zijn dan een verpleeghuisopname zzp5. Dat is zo'n 230 euro per dag. De financiering moet gaan lopen via de beleidsregel nieuwe zorginnovatie. CZ en TanteLouise onderhandelen met de Nederlandse Zorgautoriteit over een nieuwe aanspraak. Verlaan van CZ: 'Daar zijn we nog niet uit. Zo'n nieuw concept vraagt in de beginfase om investeringen en creativiteit. Als het zich heeft bewezen kan het geen innovatie blijven, maar moet er een nieuwe betaaltitel komen.' *Bart Kiers schrijft zowel over cure als care. Zijn aandachtsvelden zijn de ziekenhuizen, medisch specialisten, wijkverpleging en ouderenzorg.*

40) Mogelijk bebouwen van Gnephhoek zorgde voor bijzondere discussie in gemeenteraad K & B

Leidsch Dagblad 1 juni 2022

Mogelijk bebouwen Alphen Gnephhoek blijft CDA Kaag en Braassem bezighouden, maar oude motie wordt nog niet afgestoft

Paul van der Kooij 31 mei 2022 ROELOFARENDSEVEEN Het mogelijk bebouwen van de Gnephhoek tussen Alphen aan den Rijn, Koudekerk en Woubrugge zorgde maandag voor een bijzondere discussie in de gemeenteraad van Kaag en Braassem. Omdat minister Hugo de Jonge (volkshuisvesting en ruimtelijke ordening) onlangs het gebied bezocht, vond het CDA dat het college iets moest doen: een motie uit 2018 nog eens onder de aandacht van de grote buur te brengen. Via die motie sprak de raad van Kaag en Braassem zich uit tegen een verbindingsweg tussen de Koningin Máximabrug in Alphen en de N446 bij Woubrugge. Zo'n weg zou 'verstrekkende, nadelige' gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering van de agrariërs in het gebied, de 'toch al schaarse weidevogelpopulatie' en de inwoners van Woubrugge.

De politiek verzocht het college om die boodschap aan de collega's in Alphen te brengen, maar dat heeft wethouder Yvonne Peters niet gedaan: „De motie is door CDA geagendeerd op basis van een passage in het verkiezingsprogramma van Nieuw Elan. Toen bleek dat het niet terugkwam in het programma van het toenmalige college van Alphen, hebben we verder geen actie ondernomen. En dat hebben we destijds ook aan uw raad meegedeeld. Vervolgens heeft het CDA schriftelijke vragen gesteld over het kenbaar maken van de motie aan Alphen en in ons antwoord van 26 februari 2019 hebben we dat argument herhaald. En nu zijn er weer dezelfde vragen.” Volgens Peters is er echter geen nieuwe informatie die contact met Alphen rechtvaardigt.

CDA-raadslid Thijs Mooren was het niet met haar eens: „De wethouder weet ook dat het niet alleen om de Gnephhoek gaat, maar ook de Noordrand. En toen Alphen laatst een avond hield over de plannen daar, is vermeld dat we nog een toelichting zouden krijgen over de verkeersafwikkeling. Die hebben we uiteindelijk niet gekregen en de wethouder moet het toch met het CDA eens zijn dat het toch wel enigszins noodzakelijk is om enigszins aan bel trekken is bij de provincie, de minister en Alphen met de boodschap dat je woningbouw niet los kan zien van de verkeersinfrastructuur. Als we wachten tot palen de grond in gaan, zijn we wellicht te laat.”

Volgens Peters zijn er met Alphen regelmatig gesprekken over 'plannen die zij hebben en die onze gemeente raken': „En dan maken wij onze zorgen over bereikbaarheid, sluipverkeer en dergelijke

ook kenbaar.” Maar ze bleef betwijfelen of het zinvol is om ‘een oude motie uit 2018 oude raad onder nieuwe college Alphen op deze manier onder aandacht te brengen.’ Opvallend detail: het feit dat de Tweede Kamer onlangs pleitte voor woningbouw in de Gnephoek bleef onvermeld in de discussie.

41) Mensen jonger dan 27 jaar geen kostendelende medebewoner meer

Schulinck 2 juni 2022

Wijziging van de kostendelersnorm per 1 januari 2023

Mensen jonger dan 27 jaar geen kostendelende medebewoner meer

1 juni 2022 - mr. Lance op den Camp Als mensen samenwonen is het vaak zo dat kosten gedeeld kunnen worden. Denk aan kosten van huur en gas. Hierdoor zijn de kosten van levensonderhoud per persoon lager. In de Participatiewet geldt de kostendelersnorm. Deze norm houdt rekening met de voordelen van het delen van de kosten binnen een huishouden. De gedachte van de wetgever hierbij was dat stapeling van meerdere bijstandsuitkeringen op één woonadres ongewenst is. En dat rekening moet worden gehouden met schaalvoordelen vanwege het kunnen delen van kosten.

De kostendelersnorm ligt geregeld onder vuur. In verband hiermee gaat de kostendelersnorm wijzigen per 1 januari 2023. Gemeenten zullen hun systemen moeten aanpassen aan die wijziging.

Wanneer geldt de kostendelersnorm? De kostendelersnorm is van toepassing als een bijstandsgerechtigde 21 jaar of ouder is EN kosten delende medebewoners heeft. Een kostendelende medebewoner is iemand van 21 jaar of ouder die in dezelfde woning als de bijstandsgerechtigde woont. Uitzonderingen bestaan er voor studenten en mensen met een commerciële relatie. De kostendelersnorm wordt lager als belanghebbende meer kostendelende medebewoners heeft.

Welke wijziging is voorzien per 1 januari 2023? De kostendelersnorm wijzigt per 1 januari 2023.¹ Dat wil zeggen: als de Eerste en Tweede Kamer instemmen met het wetsvoorstel Breed offensief.² De wijziging betekent dat personen jonger dan 27 jaar geen kostendelende medebewoner meer kunnen zijn. Nu ligt die grens nog bij 21 jaar. Achtergrond van deze voorgestelde wijziging is dat uit onderzoek blijkt dat sinds de invoering van de kostendelersnorm meer jongeren uit bijstandsgezinnen het ouderlijk huis verlaten. Dat kan leiden tot dak- en thuisloosheid.³ De gemeente Rotterdam en Arnhem passen deze nieuwe kostendelersnorm al toe vanaf 1 juli 2022.⁴ Dit vooruitlopend op de wetswijziging. Hoewel de wet daarvoor nog geen basis biedt en het ministerie van SZW niet heeft opgeroepen vooruit te lopen op de wetswijziging.

Dit betekent dat personen jonger dan 27 jaar niet meer meetellen als kostendeler bij de bijstand van een ander.

Wat betekent deze wijziging? Dit betekent dat personen jonger dan 27 jaar niet meer meetellen als kostendeler bij de bijstand van een ander. Andersom geldt dat de kostendelersnorm wel geldt voor personen vanaf 21 jaar. Die leeftijdsgrens wordt niet opgetrokken naar 27 jaar. Dit is een bewuste keuze van de wetgever.

Dit verschil kan met een voorbeeld worden aangetoond.

Een kind van 24 jaar woont bij zijn ouders (allebei 49 jaar). Allen hebben recht op algemene bijstand voor het levensonderhoud.

Het kind is geen kostendelende medebewoner meer voor de bijstand van zijn ouders. De ouders hebben recht op de normale gehuwdennorm.

Op het kind is wel de kostendelersnorm van toepassing. Hij is immers ouder dan 21 jaar. En zijn ouders zijn kostendelende medebewoners want zij zijn allebei ouder dan 27 jaar. Er bestaat recht op de kostendelersnorm ter hoogte van 43,33% van de gehuwdennorm.

Systemen Gemeenten zullen deze voorgestelde wijziging van de kostendelersnorm tijdig in hun systemen moeten doorvoeren. Schulinck In-Form (Fried: zie: <https://www.schulinck.nl/e-formulieren/schulinck-in-form/>) kan gemeenten hierbij ondersteunen. Zo kan middels het formulier Aanvraag Levensonderhoud een aanvraag om bijstand voor levensonderhoud worden ingediend bij de gemeente. Het aanvraagformulier vraagt al veel informatie uit. Op basis daarvan kan het formulier bepalen of de kostendelersnorm van toepassing is. Dit formulier zal worden aangepast aan de wetswijziging.

Voor klanten van de kennisbank is er een handige rekentool om te beoordelen of de kostendelersnorm van toepassing is en om de juiste hoogte uit te rekenen. Van de uitkomst is een rapport beschikbaar. Ook deze door Schulinck In-Form ontwikkelde tool zal worden aangepast aan de nieuwe kostendelersnorm.

Maatwerk Gemeenten kunnen zich voorbereiden op de wijziging van de kostendelersnorm per 1 januari 2023. Ook zijn gemeenten gewezen op de mogelijkheid om maatwerk toe te passen. Bijvoorbeeld door de bijstandsnorm in individuele gevallen hoger vast te stellen als bijzondere omstandigheden dat rechtvaardigen.⁵ Ook het tijdelijk uitzonderen van de kostendelersnorm is mogelijk. Denk aan Oekraïense vluchtelingen die in huis worden opgevangen.⁶ Schulinck In-Form kan ook in deze situaties ondersteunen bij het toepassen van de kostendelersnorm.

¹ Zie [internetconsultatie.nl/wijzigingkostendelersnorm](https://www.internetconsultatie.nl/wijzigingkostendelersnorm) (Fried: zie: <https://www.internetconsultatie.nl/wijzigingkostendelersnorm>)

² Zie Gemeentenieuws SZW 2022-2 (Fried: zie: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/04/20/bijdragen-gemeentenieuws-2022-2>)

³ Zie ook de opinie ‘Kostendelersnorm op de schop?’ (Fried: zie: <https://www.schulinck.nl/opinie/kostendelersnorm-op-de-schop/>) van Jeroen van Fessem (01-07-2020)

⁴ Zie het artikel ‘Rotterdam versoepelt kostendelersnorm’ (Fried: zie: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/rotterdam-laet-kostendelersnorm-tot-27-jaar-los>) van Adriaan de Jonge in Binnenlands Bestuur (09-03-2022) en het artikel ‘Ook Arnhem gaat kostendelersnorm versoepelen’ (Fried: zie: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/ook-arnhem-gaat-tegen-kostendelersnorm>) van Adriaan de Jonge in Binnenlands Bestuur (18-03-2022).

⁵ Dit kan met toepassing van artikel 18 lid 1 Participatiewet

⁶ Zie hierover de opinie ‘Ondersteuning aan vluchtelingen uit Oekraïne’ (Fried: zie: <https://www.schulinck.nl/opinie/ondersteuning-aan-vluchtelingen-uit-oekraïne/>) van Inge Scherpenzeel & mr. Lance op den Camp & mr. Karin Smits (20-04-2022)

mr. Lance op den Camp Eindredacteur Participatiewet

42) Het is ‘hoog tijd om door te pakken’ met de hervormingsagenda voor de jeugdzorg

Binnenlands Bestuur 3 juni 2022

Winstwaarschuwing: kosten jeugdzorg blijven voorlopig stijgen

Het is ‘hoog tijd om door te pakken’ met de hervormingsagenda voor de jeugdzorg, stelt de VNG.

02 juni 2022 De uitgaven voor de jeugdhulp blijven stijgen, ondanks dat veel gemeenten sinds 2018 bewust sturen op de beteugeling ervan. ‘Deze stijging wijst op een oplopend tekort bij gemeenten’, zo staat in de deze week verschenen VNG-rapportage Maatregelen jeugdhulp 2022. (Fried: zie: <https://vng.nl/sites/default/files/2022-05/lbr22033-Rapportage-Onderzoek-Maatregelen-Jeugdhulp-2022.pdf>)

Individuele voorzieningen Volgens deze rapportage stegen in de periode 2019-2020 de kosten voor de zogeheten ‘individuele voorzieningen’ met 6 procent (280 miljoen euro). Hierbij gaat het onder meer over begeleiding, jeugd- en opvoedhulp, jeugd ggz en Jeugdzorg Plus. De groei van kosten voor individuele voorzieningen vakt wel af in vergelijking met voorgaande jaren – mogelijk is dat een corona-effect. Informatie over de kostenontwikkeling van andere vormen van jeugdzorg staat niet in de rapportage.

Bestaanszekerheid In juni 2021 besloten de VNG en het rijk om maatregelen te stimuleren die het jeugdstelsel financieel beheersbaar kunnen maken. In verband hiermee bracht de VNG in kaart wat gemeenten de afgelopen jaren al deden op dit gebied. Veel, zo blijkt uit de rapportage waaraan meer dan de helft van alle gemeenten deelnam. Bijvoorbeeld als het gaat om de versterking van de bestaanszekerheid, het ‘normaliseren’ van opvoedproblemen en de invoering van een praktijkondersteuner jeugd bij de huisarts.

‘Het is geen optie om de Jeugdwet ongewijzigd te laten’

Commissie van Wijzen

Moeilijk te meten Van sommige maatregelen zien gemeenten nu al positieve financiële effecten, bijvoorbeeld van de invoering van een jeugd-ondersteuner bij de huisarts en van het maatwerkbudget. Van veel andere maatregelen is echter onduidelijk wat ze concreet opleveren aan besparingen – dit effect is vaak moeilijk te meten.

Wachlijsten Daarnaast speelt het probleem van de wachtlijsten: zodra er bij een aanbieder een plek vrijkomt, wordt die onmiddellijk ingenomen door een andere inwoner van een gemeente. ‘Hiermee wordt de zorg per cliënt weliswaar goedkoper, maar de totale kosten nemen niet af. Het is belangrijk om hier bij de uitwerking van de hervormingsagenda rekening te houden’, aldus de rapportage. Met deze rapportage lijkt de VNG een winstwaarschuwing af te geven voor 2022. Tijdens het bestuurlijk overleg van 2 juni 2021 spraken het kabinet en de VNG af dat de jeugdzorgkosten dit jaar al met 214 miljoen euro zouden dalen dankzij een aantal hervormingsmaatregelen.

Reikwijdte Gemeenten ervaren knelpunten bij de uitvoering van deze maatregelen, zo constateert de VNG. Zo lopen ze er tegen aan dat landelijk nog niet is vastgesteld wat er wel en niet onder de jeugdzorg valt. Hierdoor kunnen zij maatregelen als ‘het beperken van de reikwijdte van de jeugdzorg’ en het ‘normaliseren van de levens van jeugdigen’ lastig uitvoeren. Eerder gaven de stuurgroep Maatregelen financiële beheersbaarheid en Jeugdwet onder leiding van Marjanne Sint en de Commissie van Wijzen (Fried: zie: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/rijk-moet-jeugdzorgplicht-begrenzen-oordeelt-arbitragecommissie>) aan dat hier de wetgever aan zet is. ‘Het is geen optie om de Jeugdwet ongewijzigd te laten omdat alleen een minimaal voorzieningenniveau te onbepaald is en geen aanknopingspunten bevat om te komen tot een (financieel) houdbaar jeugdstelsel’, aldus de uitspraak van de Commissie van Wijzen in mei 2021.

Doorpakken

Ook is er nog geen landelijke duidelijkheid over wie de jeugd-ondersteuner van de huisarts betaalt, de zorgverzekeraar of de gemeente. Om daadwerkelijk te komen tot lagere uitgaven van de jeugdzorg is het volgens de VNG ‘hoog tijd om door te pakken’ met de Hervormingsagenda.

Conflict In 2019 gaven gemeenten 1,6 tot 1,8 miljard euro meer uit aan jeugdzorg dan in het decentralisatiejaar 2015 – een stijging van meer dan 50 procent. De almaar stijgende jeugdzorgkosten sinds 2017 zijn één van de belangrijkste redenen voor de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028. Aanvankelijk zou deze agenda al op 1 januari 2022 definitief worden vastgesteld. Een extra structurele bezuiniging van 511 miljoen euro vanaf 2025 - die onverwacht opdook in het Regeerakkoord – zorgde echter voor een conflict tussen het rijk en de gemeenten en daarmee voor een grote vertraging. Nadat het rijk toegezegde de verantwoordelijkheid voor deze extra bezuiniging op zich te nemen, werd het gesprek vorige maand hervat. Half november moet de Hoofdlijnenagenda klaar zijn, zo staat in de VNG-ledenbrief van 30 mei over ‘doorstart’ van de Hervormingsagenda Jeugd. *Julie Wevers*

43) „We kopen geen park om de melkbussen op te poetsen.”

Leidsch Dagblad 3 juni 2022

Oproep chalethouders camping Spijkerboor: 'Europarcs, toon als groot bedrijf je menselijke gezicht'

Paul van der Kooij 2 juni 2022 OUD ADE „Toon als groot bedrijf je menselijke gezicht. We weten dat jullie volgens de regels de huur van de grond onder onze chalets kunnen opzeggen. Maar jullie kunnen van die regels afwijken en dat zou een mooi signaal zijn voor andere bedrijven die vakantieparken ontwikkelen.”

Deze woorden klonken woensdagavond in een bomvolle Meerhoeve in Oud Ade. Europarcs, de nieuwe eigenaar van de Teylingse camping/jachthaven Spijkerboor maakte daar kennis met de eigenaren van de dikke honderd chaletachtige stacaravans die nu nog op het park staan. Sommigen komen er al veertig jaar en kunnen zich geen leven voorstellen zonder hun mooie plekje en geliefde campingburen. Anderen hebben kort geleden een ton hebben gestoken in een chalet, een mooie tuin en een al even mooie schuur.

Wat ze gemeen hebben is dat ze dachten goed te staan op het fraai tussen Kaag en weides gelegen en altijd goed onderhouden Spijkerboor. Door de overname beseffen ze dat dat niet zo is. Waar een huurder van een huis een behoorlijke bescherming heeft, is die voor een huurder van grond zeer beperkt. Werd ook woensdag weer eens benadrukt. En dan hebben de chalethouders hier nog het voordeel dat hun park, anders dan veel andere overgenomen parken, de voorwaarden van de Recron onderschrijft. Ze krijgen daardoor een vergoeding voor het verplaatsen van hun chalet en er geldt een opzegtermijn van een jaar - ingaande op het moment dat er een uitvoerbaar plan ligt en vergunningen binnen een 'redelijke termijn' te verwachten zijn.

Genieten Wanneer dat zal zijn, bleef net als op de avond met omwonden die een week werd gehouden in het midden. Zo zouden de plannen nog niet zijn uitgewerkt. Duidelijk leek de delegatie van Europarcs al wel dat er iets verandert: „We kopen geen park om de melkbussen op te poetsen.” Idee is juist om er nieuwe chalets neer te zetten, die te verkopen en ze voor eigenaren die dat willen door te verhuren in tijden dat zij er geen gebruik van maken. Die formule zou ervoor zorgen dat meer mensen kunnen genieten van de rust en het water, een argument dat op weinig begrip kon rekenen in een zaal vol mensen die daar nu zo van genieten.

„Waarom kan het niet allebei?”, werd bijvoorbeeld geopperd. „Ga je gang op de rest van het terrein, maar zet ons niet allemaal in de kou. Hier zitten allemaal mensen die hard hebben gewerkt voor een mooi chalet. Mensen die niet alleen emotioneel, maar ook financieel worden gedupeerd als ze weg moeten. Ook doordat er steeds minder plekken voor ze zijn door al die overnames door grote jongens als jullie, Landal GreenParks en Roompot\, heb je het al gauw over een kapitaalvernietiging van drie, vier miljoen euro.”

Rondweg Zo'n en-en variant leek de delegatie van Europarcs weinig kansrijk, ook omdat het bedrijf binnen het bestemmingsplan wil blijven. En dat schrijft nu eenmaal voor dat er maximaal 120 vakantiehuizen staan. Wel wilde men het morele appèl doorgeven om op Spijkerboor de menselijke maat te hanteren en misschien aan iets van spreiding te doen. Op sommige fronten zou het bedrijf nu al flexibel zijn. Zo kunnen chalethouders die vertrekken, de verhuisvergoeding krijgen die normaal pas wordt verstrekt als de herinrichting onontkoombaar is. „En, anders dan voorgeschreven, hoeft men het terrein niet helemaal leeg op te leveren”, meldde een woordvoerder die het morele appèl op zijn bedrijf als een mooie afsluiting beschouwde van de avond.

Het was een avond waarop de mensen van Europarcs verwijten naar het hoofd geslingerd kregen als: „Wij worden gewoon weggejaagd.”. En: „Ik zou me schamen als ik jou was.” En bewoners pikten het niet dat toen ze klaagden over zaken als volle, ratten aantrekkende vuilcontainers en niet werkende elektra, dat direct werd teruggekaatst. Hoezo zouden ze vuil van huis naar het park meenemen en waarom zouden ze opeens teveel apparaten tegelijk aan het werk zetten? Ook kreeg de nieuwe

eigenaar te horen dat hij zelf niet aan de Recron-voorwaarden zou voldoen, wat dat onderhoud betreft maar ook door te laat rekeningen te sturen en nog zo wat. „We nemen dit ter harte en treffen maatregelen”, was daarop de reactie.

Van tijd tot tijd werd er ook gelachen, bijvoorbeeld toen mensen van Europarcs aangaven dat de rondweg die de gemeente Kaag en Braassem en de dorpsraad Oud Ade bepleiten om de krappe Boekhorsterweg te ontlasten 'ellenlange trajecten' met zich meebrengt. „Mogen wij dan zolang blijven? Dan hebben we de eerste tien jaar gehad”, reageerden chalethouders.

44) Jaarrapport over alle Eigen Kracht-conferenties van 2021

Eigen Kracht Centrale 3 juni 2022

Kenmerken en tevredenheid Eigen Kracht-conferenties

Deze week verscheen het jaarrapport over alle Eigen Kracht-conferenties van 2021. Enkele citaten: 'Volwassen hoofdpersonen geven een 8,3 aan zowel de bijeenkomst als aan het plan. Minderjarigen geven de bijeenkomst een 7,6, de Eigen Kracht-coördinator een 8,2 en het plan een 8,3.

Beroepskrachten geven de bijeenkomst een 7,9, het plan een 7,7. Alle volwassenen geven de Eigen Kracht-coördinator gemiddeld een 8,5.' 'De getalsmatig belangrijkste redenen voor een aanvraag zijn (echt)scheiding en psychiatrische problematiek. De conferenties gaan over opvoeding, gewenste woonplek, relatie en omgangsregelingen. Bij 85% van de aanmeldingen is een plan gemaakt.'

Follow-up In het rapport staat ook: 'Door regiomanagers en coördinatoren wordt 4-6 weken na de conferentie contact opgenomen met aanmelders en familieleden over de uitvoering van het plan. Het overgrote deel van de reacties laat zien dat men ook dan tevreden is over de uitvoering van de afspraken. Slechts in enkele gevallen is sprake van duidelijke stagnatie. Soms is een vervolgconferentie nodig.' Zoals voor een vader en zijn dochter van 8. De moeder is overleden na een kort ziekbed. De ouders waren gescheiden, het meisje woonde bij haar moeder. De ouders hadden goed contact. Het was voor het meisje belangrijk om thuis te blijven wonen, met haar vader, maar dat bleek niet zomaar te kunnen.

Vervolgconferentie Er was ook extra zorg nodig. De vader moest alles regelen naast zijn baan. Er kwam snel een kring bij elkaar: familie, vrienden en verschillende instanties. De betrokken professional zei na vier weken: "Het mooie van deze Eigen Kracht-conferentie is dat alle partijen bij elkaar waren om te regelen dat ze in de woning van moeder kunnen blijven wonen en dat indicaties op elkaar worden afgestemd. Het was me anders niet gelukt om zelf alle organisaties op één lijn te krijgen." Familie en vrienden steunden de vader en maakten een plan om te zorgen dat alles liep. Daarmee was de basis geregeld. Maar toen de Eigen Kracht-coördinator na vier weken de vader en enkele familieleden belde, bleek dat oma, die een grote rol speelde in het plan, ziek was geworden. Daardoor moest het plan worden aangepast. We dachten mee hoe ze dat zelf konden aanpakken. Vaak kunnen mensen dan verder. Maar hier lukte dat niet door alles wat er speelde. De vader vroeg of de Eigen Kracht-coördinator een nieuwe bijeenkomst kon organiseren. De Eigen Kracht-coördinator heeft gevraagd wie er nu nodig waren om mee te denken, deze mensen voorbereid en uitgenodigd en deze kring heeft een plan gemaakt voor de wat langere termijn, met steun voor vader, dochter en oma.

Een sterk verhaal op vrijdag *Voor mij is vrijdag altijd een dag om even stil te staan bij de verhalen uit de dagelijkse praktijk van mijn collega's en mij. Bijzondere verhalen, omdat uitzichtloze situaties soms 180 graden draaien. Sterke verhalen, omdat ze de kracht tonen van mensen die hun vragen durven delen met de mensen om hen heen en zo met vereende kracht tot oplossingen komen. Ze zijn het delen waard.*

*Ik wens u en de uwen veel verbinding en een prettig weekend,
Hedda van Lieshout*

45) Gemeentebestuur Voorschoten wilde alleen driewielersscootmobielen vanuit de Wmo

Leidsch Dagblad 4 juni 2022

Vierwielscootmobiel blijft optie voor Voorschotenaren die slecht ter been zijn: raad wil daar niet op bezuinigen

Marlies Vording 3 juni 2022 VOORSCHOTEN Voorschotenaren die een vierwielscootmobiel nodig hebben, hoeven zich voorlopig geen zorgen te maken. Het gemeentebestuur wilde alleen nog driewielers financieren vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), maar daar heeft de gemeenteraad een stokje voor gestoken.

Dat gebeurde tijdens een discussie over aanpassingen in de bijbehorende verordening. Daarin staan de wettelijke kaders voor toekenning en afwijzing van voorzieningen uit de Wmo, zoals tegemoetkoming voor huishoudelijke hulp of de aanschaf van een scootmobiel. De gemeente hoopt met meerdere wijzigingen kosten te besparen.

Het college wilde ook een termijn stellen aan Wmo-aanvragen. Alleen inwoners die langer dan zes maanden hulpbehoevend zijn, konden volgens de voorgestelde regeling aanspraak maken op vergoedingen vanuit de Wmo. De gemeenteraad heeft die passage geschrapt, omdat de angst bestond dat inwoners buiten de boot zouden vallen. Dat gebeurde op initiatief van GroenLinks, SP, PvdA en D66.

Zelfredzaamheid Daarnaast maakten raadsleden zich zorgen om de definitie van het woord 'zelfredzaamheid' in de nieuwe verordening. Daarin komt het begrip veelvuldig voor, zonder nadere uitleg. Een raadsbreed gesteund voorstel van de PvdA brengt daar verandering in. 'Zelfredzaamheid' staat volgens de gemeenteraad gelijk aan 'in staat zijn tot het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden'. De kostenbesparing op de Wmo heeft voor hulpbehoevende inwoners van Voorschoten meerdere consequenties. Zo is de gemeente voornemens om bij verzorgingstehuizen en in wijken waar veel ouderen wonen deelscootmobielen te plaatsen. Wie slecht ter been is, kan dan niet meer standaard aanspraak maken op een tegemoetkoming uit de Wmo voor een eigen exemplaar.

46) Actieve senioren verleiden om zorgtaken op zich te nemen

Zorg Clips: Zorg+welzijn 8 juni 2022

'Stimuleer gepensioneerden in de zorg te werken in plaats van te gaan golfen'

Er zijn zo'n 1,5 miljoen fitte 65-plussers die met pensioen zijn, geen zorg nodig hebben en geen mantelzorger zijn. Deze actieve senioren moet je verleiden om zorgtaken op zich te nemen. 'Dat is de toekomst', vindt Marcel Canoy, hoogleraar gezondheidseconomie. 'Dit moet je van onderop, samen met burgers, opzetten. Maar het huidige zorgsysteem laat dat niet toe.'

'Hoe mooi zou het zijn als de 1,5 miljoen vitale ouderen zouden zorgen voor hulpbehoevende ouderen?', zegt Canoy. In Nederland gaan de zorgkosten hard omhoog, mede vanwege de vergrijzing. Het aantal werkenden in de zorg kan bovendien de stijgende vraag naar zorg niet bijbenen, nu niet en in de toekomst al helemaal niet. 'Er is een enorm reservoir fitte ouderen die nog geen mantelzorg doen, maar golfen, musea bezoeken en leuke dingen doen met de kleinkinderen. Deze senioren moeten overgehaald worden om actief te worden in de ouderenzorg', vindt Canoy. 'Dat begint door ouderen te organiseren op wijkniveau.'

Hoe kun je meer ouderen verleiden om informeel te zorgen? ‘Als je 10% van de 1,5 miljoen 65-plussers kunt bereiken, heb je al 150.000 mensen beschikbaar om te helpen bij ondersteuning en lichte zorg. Daarmee kun je al heel wat gaten in de zorg van de toekomst vullen. Dan heb ik het niet over mantelzorg. De mensen die mantelzorger zijn, zij zijn al voor een groot deel overbelast. Ik heb het echt over de mensen die op de golf course lopen of overwinteren in Spanje. Je zou een bescheiden vergoeding in het vooruitzicht kunnen stellen voor de diensten die ze kunnen verlenen. Dan zou je misschien meer mensen over de streep kunnen trekken. Maar eigenlijk is de belangrijkste manier om deze fitte ouderen aan te spreken door de drempel om te helpen te verlagen. Zodat ze zich gemakkelijk ergens aan kunnen melden om te helpen, een korte training krijgen en dan ingezet kunnen worden voor zorg aan hulpbehoevende ouderen. Mijn moeder van 81 jaar zou het doen, ik zou het ook doen.

De Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) heeft geadviseerd om een verplichte maatschappelijke dienstplicht in te stellen om het zorgprobleem op te vangen. (Fried: zie: <https://www.raadrvs.nl/actueel/nieuws/2022/05/19/anders-leven-en-zorgen>) Dat lijkt me niks, dat past niet in de Nederlandse cultuur om dingen verplicht op te leggen. Dat wekt alleen maar weerstand op. Bovendien moet je dan ook weer die dienstplicht gaan controleren en boetes opleggen. Dat schept alleen maar bureaucratie. Juist door deze zorg en steun aan ouderen door ouderen vrijwillig te maken en te belonen krijg je meer mensen mee.’

De RVS wil sowieso een volledige herziening van de relatie tussen formele zorg en informele zorg. Die verandering is nú nodig, want vanwege de enorme personeelstekorten kunnen beroepskrachten hun verantwoordelijkheden niet aan. Bovendien kunnen veel naasten momenteel niet of onvoldoende meebeslissen over de zorg.

U wilt dit organiseren in de wijk in co-creatie met burgers? Is dit niet hetzelfde als vrijwilligerswerk?

‘De inzet van senioren bij de zorg van ouderen zou breder zijn dan de inzet van vrijwilligers. De fitte ouderen kunnen ook ingezet worden in de zorg voor mensen. Op dit moment wachten we met de inzet van zorg tot er een zorgvraag is; dan komt er een diagnose waaraan een dienst vast zit waar de cliënt dan recht op heeft. We gaan uit van een aanbodgericht systeem. We hebben nu en zeker in de toekomst niet de mensen om die zorg te leveren. Als er in de wijk mensen worden gefaciliteerd om ouderen of elkaar te helpen, om contact te houden of om kleine zorgtaken te doen, dan stel je dure zorg uit die bijvoorbeeld een wijkverpleegkundige had moeten doen.

Voorwaarde is wel dat je mensen in de wijk faciliteert en ja, ook financieel, om initiatieven te ontwikkelen om ouderen te helpen. Een voorbeeld is Austerlitz Zorg, (Fried: zie: <https://www.austerlitzzorg.nl/>) een coöperatie die is ontstaan vanuit de gemeenschap die steun, zorg en hulp voor ouderen en andere zorgbehoeftigen in het dorp organiseert. Inmiddels is bijna de helft van de volwassen bewoners van het dorp Austerlitz lid van de coöperatie. Het heeft wel 10 jaar geduurd voor ze voet aan de grond kregen.’

Wat moet er gebeuren om de zorg voor ouderen in de toekomst overeind te houden?

‘We moeten ons in de eerste plaats realiseren dat de inzet van actieve ouderen, de geraniumouderen, om mensen met een zorgvraag te helpen de toekomst is. Het vereist moed om in het zorgsysteem verder te kijken dan we gewend zijn. We moeten het systeem aanpassen, maar professionals vinden het ingewikkeld omdat burgers niet zomaar zorg kunnen overnemen. Gemeenten vinden het ingewikkeld om op basis van productie te financieren. Zorgorganisaties vinden het ingewikkeld want die werken met vaste contracten. Het is ingewikkeld omdat we alles zo geregeld, en gefinancierd, hebben zoals het nu is. Uiteindelijk moeten we de inzet van burgers in de zorg gewoon gaan dóén.

Dus wat moet er gebeuren? ‘We moeten de systeempartijen, zoals de zorgverzekeraars, de overheid, de zorgorganisaties, oproepen om dit idee ook te gaan uitvoeren. Het begint met het delen van een visie op de toekomst en deze visie breed te omarmen. Dan gebeurt het wel.

Organiseer op wijkniveau sociale activiteiten voor ouderen en breng daarin fitte ouderen samen met hulpbehoevenden. Denk aan ontmoetingshuizen waar ouderen samen muziek maken, koffie drinken, schilderen, dansen en andere activiteiten doen. Laat oudere vrijwilligers daarin participeren. Zoals de zorg coöperatie in Austerlitz en zoals Anne-Mei Thé dat doet in het Huis van de Tijd in de sociale benadering van dementie.'

Carolien Stam Redacteur Zorg+Welzijn